

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μυτιλήνη 2009

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Τηλ. Κέντρο Πανεπιστημίου Αιγαίου	Τηλ. 22510-36000
	Fax: 22510-36099
Γραμματεία Τμήματος Γεωγραφίας	Τηλ. 22510-36400
Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών	22510-36402
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών	22510-36472
	Fax: 22510-36409
Γραμματεία Τμήματος Κοιν. Ανθρωπολογίας και Ιστορίας	Τηλ. 22510-36300
Γραμματεία Τμήματος Περιβάλλοντος	Τηλ. 22510-36200
Γραμματεία Τμήματος Κοινωνιολογίας	Τηλ. 22510-36500
Γραμματεία Τμήματος Επιστημών Θάλασσας	Τηλ. 22510-36800
Γραμματεία Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας	Τηλ.: 22510-36600
Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Γεωγραφίας	Τηλ.: 22510-36491
Παράρτημα Βιβλιοθήκης Μυτιλήνης	Τηλ.: 22510-36030
	22510-36032
Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας	Τηλ.: 22510-36136
Γραφείο Διασύνδεσης	Τηλ.: 22510-36772-8

Διεύθυνση στο διαδίκτυο:

<http://www.aegean.gr/geography>

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	Σελίδα
Γεωγραφία – η Επιστήμη του Χώρου και του Χρόνου	
Το Τμήμα Γεωγραφίας στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου	
Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου	
Το Τμήμα Γεωγραφίας	
Η φυσιογνωμία και η οργάνωση του Τμήματος Γεωγραφίας	
Το διοικητικό προσωπικό	
Το ακαδημαϊκό προσωπικό	
Οι Σπουδές στο Τμήμα Γεωγραφίας	
Προπτυχιακές Σπουδές	
Φιλοσοφία και δομή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)	
Ενδεικτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	
Πρακτική Άσκηση	
Μεταπτυχιακές Σπουδές	
Δραστηριότητες του Τμήματος Γεωγραφίας	
ERASMUS/SOCRATES – Πρόγραμμα διαπανεπιστημιακής συνεργασίας και ανταλλαγής σπουδαστών και καθηγητών	
Ερευνητικές και άλλες δραστηριότητες	
Επαγγελματικές Προοπτικές των Αποφοίτων του Τμήματος Γεωγραφίας	
Ο Σύλλογος Φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας	
Η Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α:	ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β:	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Πρόλογος

Το Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου θεραπεύει από το 1994 την επιστήμη της Γεωγραφίας. Μια από τις αρχαιότερες περιοχές γνώσης του κόσμου, η Γεωγραφία, ως πεδίο ακαδημαϊκής δραστηριότητας και επαγγελματικής πρακτικής, έχει αποκτήσει ιδιαίτερη βαρύτητα στη σύγχρονη εποχή που απαιτεί ολοκληρωμένη, σύνθετη και διεπιστημονική προσέγγιση στα πολυδιάστατα ζητήματα της κοινωνίας, της οικονομίας και του περιβάλλοντος.

Μαζί με τα άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το Τμήμα Γεωγραφίας έχει μπει σε μια δυναμική τροχιά ανάπτυξης. Έγινε αυτοδύναμο Τμήμα το 1999. Σήμερα αριθμεί δεκαοκτώ (18) μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) και συμπληρώνεται με ένα αριθμό διδασκόντων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80). Το επιστημονικό κύρος των διδασκόντων του, τόσο στον ελληνικό όσο και στο διεθνή χώρο, έχει συντελέσει στη διαμόρφωση και υποστήριξη ενός πλήρους Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών που συναγωνίζεται επάξια συναφή προγράμματα του εξωτερικού. Συγχρόνως προσφέρει και μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών το οποίο από το ακαδημαϊκό έτος 2005-06 έχει τον τίτλο «Γεωγραφία και Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική».

Το Τμήμα Γεωγραφίας έχει εγκατασταθεί από το 2002 σε νεόδμητο κτήριο, έκτασης περίπου 5000 τετρ. μέτρων, στο Λόφο του Πανεπιστημίου Αιγαίου, δηλαδή την πανεπιστημιούπολη που βρίσκεται στις παρυφές της Μυτιλήνης. Η βασική υλικοτεχνική του υποδομή του εμπλουτίζεται συνεχώς με κύρια έμφαση στην οργάνωση και εξοπλισμό σύγχρονων εκπαιδευτικών και ερευνητικών εργαστηρίων για τη θεραπεία των ποικίλων θεματικών πεδίων της επιστήμης της Γεωγραφίας.

Μ' αυτό τον Οδηγό Σπουδών προσκαλούμε τον αναγνώστη να γνωρίσει καλύτερα το Τμήμα Γεωγραφίας και το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών που προσφέρει καθώς επίσης και τις επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων γεωγράφων στον ελληνικό και στο διεθνή χώρο.

Νίκος Σουλακέλλης, Αν. Καθηγητής
Πρόεδρος Τμήματος Γεωγραφίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Γεωγραφία
Η Επιστήμη του Χώρου
και του Χρόνου

Η Γεωγραφία, λέξη Ελληνική και συγχρόνως παγκόσμια, είναι μια επιστημονική περιοχή που έχει αλλάξει ορισμούς και περιεχόμενο στο χώρο και το χρόνο όπως ακριβώς και το αντικείμενο της: η επιφάνεια της γης ως φυσικό περιβάλλον και ως χώρος που υποστηρίζει και “φιλοξενεί” τις ανθρώπινες δραστηριότητες και μετασχηματίζεται από αυτές. Η μελέτη της Γεωγραφίας ξεκίνησε από τις καταβολές του ανθρώπινου πολιτισμού – τους Βαβυλώνιους, τους Ασσύριους, τους Κινέζους, τους Άραβες. Όμως, οι απαρχές της ως ξεχωριστού κλάδου συστηματικής έρευνας και μελέτης τοποθετούνται στην Ελληνική Κλασική Αρχαιότητα. Σημαντικά κείμενα που συνέθεσαν ο Ηρόδοτος, ο Ερατοσθένης, ο Πυθέας, ο Στράβωνας, και ο Κλαύδιος Πτολεμαίος σημάδεψαν τη Γεωγραφία ως μελέτη τόσο των φυσικών διεργασιών και μεταβολών της επιφάνειας της γης όσο και των φαινομένων που απορρέουν από την αλληλεπίδραση του ανθρώπου με το περιβάλλον του στο χώρο και το χρόνο.

Στο σύγχρονο κόσμο, η Γεωγραφία καθιερώθηκε ως επιστημονικός κλάδος στη Δυτική Ευρώπη και στη Βόρεια Αμερική τον 19ο αιώνα. Αρχικά ανήκε στις Φυσικές Επιστήμες – μελέτη της επιφάνειας, του ανάγλυφου, της βλάστησης και του κλίματος της γης. Σταδιακά, εξελίχθηκε σε κοινωνική επιστήμη – μελέτη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο χώρο και το χρόνο. Η σύγχρονη επιστήμη της Γεωγραφίας κινείται ανάμεσα σε δύο κόσμους και επιχειρεί να τους συνθέσει – τον κόσμο των Φυσικών και τον κόσμο των Κοινωνικών Επιστημών. Με βάση τη διεπιστημονική, συνθετική και διαχρονική προσέγγιση, η σύγχρονη Γεωγραφία αναλύει και ερμηνεύει τη συγκρότηση και διαφοροποίηση του χώρου έτσι όπως διαμορφώνεται και μεταβάλλεται κάτω από τη διαρκή αλληλεπίδραση φυσικών παραγόντων – όπως το κλίμα, το ανάγλυφο, η βλάστηση – και κοινωνικο-πολιτισμικών, οικονομικών, ιδεολογικών και πολιτικών διεργασιών.

Η Γεωγραφία μελετά μια σχεδόν ανεξάντλητη ποικιλία φυσικών και κοινωνικών φαινομένων που συμβαίνουν στο χώρο και το χρόνο – όπως, για παράδειγμα, την υποβάθμιση του εδάφους και την ερημοποίηση, την κλιματική αλλαγή, την παγκόσμια αλλαγή του περιβάλλοντος, τη μετανάστευση, την αστικοποίηση και την περιαστικοποίηση, την τουριστική ανάπτυξη, τον κοινωνικό αποκλεισμό, την εκβιομηχάνιση και αποβιομηχάνιση, την ανάπτυξη πόλεων, περιφερειών και υπαίθρου, την παγκοσμιοποίηση, τις γεωπολιτικές ισορροπίες και συγκρούσεις. Στο κέντρο της γεωγραφικής μελέτης είναι η ανάλυση, η κατανόηση και η ερμηνεία της κατανομής και της διαφοροποίησης στο χώρο φυσικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών καθώς και της σχέσης μεταξύ φυσικού περιβάλλοντος, οικονομίας και κοινωνίας. Αναλύοντας και ερμηνεύοντας προβλήματα του χώρου, η γεωγραφία είναι σε θέση να αρθρώνει προτάσεις και τρόπους επίλυσής τους. Χωρίς να υποκαθιστά τις επιστήμες του σχεδιασμού και ρύθμισης του χώρου – Πολεοδομία, Χωροταξία, Περιφερειακή Επιστήμη – η γεωγραφική ανάλυση αποτελεί απαραίτητο και αναπόσπαστο υπόβαθρο των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων στο χώρο όπως είναι, για παράδειγμα, τα προγράμματα περιφερειακής, τοπικής, και οικιστικής ανάπτυξης και σχεδιασμού, κοινωνικής, οικονομικής, αγροτικής και περιβαλλοντικής πολιτικής, τα έργα υποδομής, τα έργα βελτίωσης και προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Με σκοπό την ολοκληρωμένη και κριτική ανάλυση και ερμηνεία των αντικειμένων της, η Γεωγραφία συνθέτει θεωρίες από ένα πλατύ φάσμα επιστημονικών περιοχών όπως η ιστορία, η κοινωνιολογία, η ανθρωπολογία, τα οικονομικά, η δημογραφία, οι

διεθνείς σχέσεις, τα μαθηματικά, η ψυχολογία, οι πολιτικές επιστήμες, οι επιστήμες του περιβάλλοντος, ο σχεδιασμός. Συγχρόνως, χρησιμοποιεί ένα εξίσου πλατύ φάσμα μεθόδων έρευνας, όπως ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους, καθώς και εργαλείων και τεχνικών όπως χάρτες, δορυφορικές εικόνες, Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, δειγματοληπτική έρευνα, στατιστική ανάλυση, μαθηματικά μοντέλα, έρευνες αρχείου, επιτόπια παρατήρηση, ανάλυση περιεχομένου, συνεντεύξεις. Εξειδικευμένοι κλάδοι οι οποίοι έχουν αναπτυχθεί μέσα στην ευρύτερη περιοχή της γεωγραφικής έρευνας εμβαθύνουν σε συγκεκριμένα χωρικά φαινόμενα και αναπτύσσουν τις ανάλογες τεχνικές και μεθόδους για τη μελέτη τους. Τέτοιοι κλάδοι είναι, μεταξύ άλλων, η Φυσική και η Περιβαλλοντική Γεωγραφία, η Αστική Γεωγραφία, η Οικονομική Γεωγραφία, η Κοινωνική Γεωγραφία, η Πολιτισμική Γεωγραφία, η Πολιτική Γεωγραφία, η Πληθυσμιακή Γεωγραφία, η Ιστορική Γεωγραφία, η Αγροτική Γεωγραφία.

Η συμβολή της γεωγραφικής έρευνας στην καθημερινή ζωή και ενημέρωση καθώς και στην κοινωνική πρακτική αποτελεί πλέον μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα. Η γεωγραφία της φτώχειας και του πλούτου, των επενδύσεων και της τεχνολογικής καινοτομίας, της ανάπτυξης και υπανάπτυξης, των πόλεων και των περιφερειών, της υγείας, της εκπαίδευσης, της ρύπανσης είναι ζητήματα που εμφανίζονται συχνά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης γιατί βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και του προβληματισμού της κοινωνίας και της πολιτείας. Η γεωγραφική ανάλυση και διερεύνηση τους προσφέρει το βασικό υπόβαθρο για δράσεις που στοχεύουν στην άρση των προβλημάτων, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην πορεία προς την αειφόρο ανάπτυξη. Ο ανεξάντλητος πλούτος των θεμάτων και εφαρμογών της κάνει τις σπουδές στη Γεωγραφία μια εμπειρία δημιουργικής μόρφωσης που προσφέρει την ικανοποίηση της απόκτησης ουσιαστικής και ολοκληρωμένης γνώσης. Συγχρόνως ανοίγει επαγγελματικούς ορίζοντες σε πεδία στα οποία οι γεωγράφοι είναι από τους λίγους επιστήμονες που διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και κατάρτιση για να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των σύγχρονων χωρικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων.

Το Τμήμα Γεωγραφίας
στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ιδρύθηκε το 1984 με στόχο να χαράζει νέες κατευθύνσεις σε επιλεγμένες περιοχές της Ανώτατης Παιδείας που υπαγορεύονται από τις εξελίξεις στη σύγχρονη Ελληνική και διεθνή πραγματικότητα. Η φιλοσοφία της οργάνωσης του βασίζεται στην ανάπτυξη ενός πλέγματος τριτοβάθμιων σπουδών σε ένα εκτεταμένο νησιωτικό σύμπλεγμα. Οι εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του αναπτύσσονται σε έξι νησιά και σε 17 Πανεπιστημιακά Τμήματα. Στη *Λέσβο* λειτουργούν τα Τμήματα Περιβάλλοντος, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Γεωγραφίας, Κοινωνιολογίας, Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας και το Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας. Στη *Χίο* λειτουργούν τα Τμήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών καθώς και το Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης. Στη *Σάμο* λειτουργούν τα Τμήματα Μαθηματικών, Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων και το Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών- Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών. Στη *Ρόδο* λειτουργούν το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και το Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών. Στη *Σύρο* λειτουργεί το Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, και στη *Λήμνο* το Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής

Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου λειτουργούν επίσης 26 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που προσφέρουν Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης (Master's) και Διδακτορικά Διπλώματα (Ph.D) (για περισσότερες πληροφορίες <http://www.aegean.gr/aegean/greek/postgraduate.htm>).

Τέλος, στα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι εγγεγραμμένοι περισσότεροι από 650 υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Τμήμα Γεωγραφίας

Φυσιογνωμία και οργάνωση του Τμήματος Γεωγραφίας

Το Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου που λειτουργεί στη Μυτιλήνη, στο νησί της Λέσβου, είναι το πρώτο Τμήμα Γεωγραφίας στην Ελλάδα. Θεσμοθετήθηκε το 1989 και άρχισε να λειτουργεί το ακαδημαϊκό έτος 1994-1995. Αρχικά ονομάστηκε Τμήμα Ανθρωπογεωγραφίας, αλλά από το 1997 μετονομάστηκε σε Τμήμα Γεωγραφίας. Η δημιουργία του ήλθε να καλύψει, έστω και καθυστερημένα, την απουσία σύγχρονης γεωγραφικής παιδείας στη χώρα που γέννησε τη Γεωγραφία και να ανταποκριθεί στην ανάγκη να αναπτυχθεί η σύγχρονη γεωγραφική ακαδημαϊκή και ερευνητική δραστηριότητα στην Ελλάδα όπως και στον υπόλοιπο κόσμο. Το Τμήμα Γεωγραφίας ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου μαζί με τα Τμήματα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Κοινωνιολογίας και Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας.

Το Τμήμα Γεωγραφίας στεγάζεται σε ένα νέο κτήριο 5000 τετραγωνικών μέτρων, εξοπλισμένο με σύγχρονες υποδομές, στο Λόφο Πανεπιστημίου. Στόχος του Τμήματος είναι να προσφέρει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης που να παρακολουθεί και να ανταποκρίνεται τόσο στις διεθνείς εξελίξεις στη Γεωγραφία όσο και στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της μελέτης των χωρικών προβλημάτων στην Ελλάδα και του ρόλου της στον ευρύτερο χώρο της Μεσογείου και της Ευρώπης. Διαθέτει ένα πλήρες πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, που διαρκώς προσαρμόζεται στις επιστημονικές και επαγγελματικές απαιτήσεις του κλάδου, και ένα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Γεωγραφία και Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική».

Το Τμήμα Γεωγραφίας έχει 18 μέλη διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ), και προβλέπεται περαιτέρω αύξηση τους στο μέλλον. Η διδασκαλία των μαθημάτων υποστηρίζεται και από έναν αριθμό διδασκόντων με σύμβαση Π.Δ. 407/1980. Ο συνολικός αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών του κυμαίνεται στους 450. Μέχρι στιγμής έχουν αποφοιτήσει 288 γεωγράφοι από το Τμήμα. Ο συνολικός αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι 48 ενώ των υποψηφίων διδασκόντων 45. Μέχρι στιγμής έχουν απονεμηθεί 75 Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης και 12 Διδακτορικά Διπλώματα.

Η διαχείριση των εκπαιδευτικών και άλλων υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Τμήματος γίνεται από επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη ΔΕΠ, μέλη ΕΤΕΠ και φοιτητές του Τμήματος. Οι επιτροπές αυτές είναι: η Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και Υποτροφιών Εσωτερικού και Εξωτερικού, η Επιτροπή Οικονομικών και Προμηθειών, η Επιτροπή Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων, Προβολής και Επαγγελματικής Κατοχύρωσης, η Επιτροπή Υποδομών, και η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης.

Στο Τμήμα Γεωγραφίας λειτουργούν οργανωμένα εργαστήρια για την υποστήριξη της διδασκαλίας και της έρευνας.

Τα **εκπαιδευτικά εργαστήρια** είναι τα ακόλουθα: το Εργαστήριο Γεωπληροφορικής, το Εργαστήριο Φυσικής Γεωγραφίας, και το Εργαστήριο Ανθρωπογεωγραφίας και Χωρικού Σχεδιασμού.

Εργαστήριο Γεωπληροφορικής

Το εργαστήριο αποτελεί τη βασική εκπαιδευτική δομή του Τμήματος Γεωγραφίας για την υποστήριξη:

- του εργαστηριακού μέρους όσων μαθημάτων των προγραμμάτων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών απαιτούν τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού Πληροφορικής, Χαρτογραφίας, Τηλεπισκόπησης, Χωρικής Ανάλυσης και Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών
- ασκήσεων και εργασιών των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών
- πτυχιακών εργασιών και μεταπτυχιακών διπλωματικών διατριβών, και
- ανάπτυξης δεξιοτήτων στις τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Επιπλέον, το εργαστήριο παρέχει στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές τις ακόλουθες υπηρεσίες: διαχείριση λογαριασμών χρηστών (τοπικού δικτύου και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), αποθηκευτικό χώρο στους εξυπηρετητές (servers) του Τμήματος, χρήση δικτυακού εκτυπωτή, χρήση συσκευής αντιγραφής CD, χρήση σαρωτή (scanner).

Το εργαστήριο λειτουργεί κατά τις εργάσιμες ημέρες από 8:30 ως 20:30.

Εργαστήριο Φυσικής Γεωγραφίας

Το εργαστήριο έχει σαν στόχο την υποστήριξη των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του Τμήματος σε επιμέρους πεδία της Φυσικής Γεωγραφίας και του Περιβάλλοντος, όπως:

- Γεωμορφολογία, Περιβαλλοντική Γεωλογία, Παλαιογεωγραφία
- Κλιματολογία, Μετεωρολογία
- Οικολογία, Βιογεωγραφία, Οικογεωγραφία, Γεωγραφία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων
- Υδρολογία, Διαχείριση Υδατικών Πόρων, Διαχείριση Παράκτιου Χώρου
- Φυσικές Καταστροφές και Διαχείριση Περιβαλλοντικών Κινδύνων.

Εργαστήριο Ανθρωπογεωγραφίας και Χωρικού Σχεδιασμού

Το εργαστήριο έχει ως στόχο την υποστήριξη των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του Τμήματος σε επιμέρους πεδία της Ανθρωπογεωγραφίας και του Χωρικού Σχεδιασμού. Οι σκοποί του εργαστηρίου περιλαμβάνουν:

- υποστήριξη των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων Ανθρωπογεωγραφίας και Χωρικού (πολεοδομικού και χωροταξικού) Σχεδιασμού του Τμήματος Γεωγραφίας
- διοργάνωση σεμιναρίων και διαλέξεων σε θέματα Ανθρωπογεωγραφίας και Σχεδιασμού
- χρήση οπτικοακουστικών μέσων για ζητήματα Ανθρωπογεωγραφίας και Χωρικού Σχεδιασμού
- δημόσιες παρουσιάσεις και εκθέσεις φοιτητικών εργασιών.

Τα **ερευνητικά εργαστήρια** καλύπτουν διάφορα θεματικά πεδία της Γεωγραφίας και είναι τα ακόλουθα: (1) Εργαστήριο Βιογεωγραφίας και Οικολογίας, (2) Εργαστήριο Γεωγραφίας Φυσικών Καταστροφών, (3) Εργαστήριο Δορυφορικής Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας, (4) Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωμορφολογίας και Περιβαλλοντικής Γεωλογίας, (5) Εργαστήριο Ανάλυσης και Σχεδιασμού Τοπίου, (6) Εργαστήριο Αστικής Γεωγραφίας και Πολεοδομικού Σχεδιασμού, (7) Εργαστήριο Μετακινήσεων Πληθυσμών, (8) Εργαστήριο Οικονομικής Γεωγραφίας, Περιφερειακής Ανάπτυξης και Χωροταξικού Σχεδιασμού, (9) Εργαστήριο Χαρτογραφίας και Γεωπληροφορικής, (10) Εργαστήριο Χωρικής Ανάλυσης, Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών και Τηλεπισκόπησης και (11) Εργαστήριο Ανάλυσης και Οπτικοκοποίησης Χωρο-Χρονικών Δεδομένων.

Εργαστήριο Βιογεωγραφίας και Οικολογίας

Κύριες θεματικές επιστημονικές περιοχές που θεραπεύονται ερευνητικά στο εργαστήριο είναι η Οικολογία (Μικρο-μακρο, Περιβαλλοντική, Ανθρώπινη, Πολιτισμική), η Οικογεωγραφία της Μεσογείου, η Βιογεωγραφία, η Γεωγραφία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων, η Προστασία Ειδών, η Διαχείριση Ενδιαιτημάτων και η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Άλλες ειδικές δραστηριότητές του είναι η οργάνωση συνεδρίων, κύκλων μαθημάτων, εκθέσεων, η έκδοση Πρακτικών Συνεδρίων, επιστημονικών βιβλίων κ.ά. έντυπου υλικού, η δημιουργία εποπτικού υλικού κ.ά. Την ερευνητική ομάδα του εργαστηρίου αποτελούν οι σχετικοί διδάσκοντες, φοιτητές στα πλαίσια εκπόνησης διπλωματικών εργασιών, ενώ αρκετοί ερευνητές προέρχονται από Πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων, με ευρωπαϊκή και εθνική χρηματοδότηση, δημιουργήθηκαν το «Μουσείο Αλατιού» στον Πολιχνίτο Λέσβου και η «Μελισσοθήκη του Αιγαίου» στο χώρο του εργαστηρίου.

Εργαστήριο Γεωγραφίας Φυσικών Καταστροφών

Γενικοί στόχοι του εργαστηρίου είναι η κάλυψη των διεπιστημονικών ερευνητικών και διδακτικών αναγκών, σε προπτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών κινδύνων και την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, καθώς και η προσφορά επιμορφωτικού και συμβουλευτικού έργου προς το κοινωνικό σύνολο σε θέματα πολιτικής προστασίας. Τα αντικείμενα μελέτης του περιλαμβάνουν και τη χρήση των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών και της δορυφορικής Τηλεπισκόπησης για τη διαχείριση των κινδύνων. Ευρωπαϊκά και ελληνικά ερευνητικά προγράμματα υλοποιούνται στους παραπάνω τομείς από την ερευνητική ομάδα του εργαστηρίου, όπου συμμετέχουν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές καθώς και εξειδικευμένοι επιστήμονες, ενώ παράλληλα δίνεται στους φοιτητές και η δυνατότητα εκπόνησης διπλωματικών εργασιών και θερινής πρακτικής άσκησης.

Εργαστήριο Δορυφορικής Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η κάλυψη των ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Γεωγραφίας σε θέματα Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας δίνοντας έμφαση στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν σύγχρονες τεχνολογίες όπως η

δορυφορική τηλεπισκόπηση. Οι δραστηριότητες του αφορούν την προαγωγή της έρευνας μέσω της ανάληψης συναφών ερευνητικών προγραμμάτων και της εκπόνησης διδακτορικών διατριβών και διπλωματικών εργασιών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το εργαστήριο είναι εξοπλισμένο με σύγχρονες τεχνολογικές υποδομές, και στεγάζει, σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, σταθμό μέτρησης της ηλιακής υπεριώδους ακτινοβολίας.

Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωμορφολογίας και Περιβαλλοντικής Γεωλογίας

Το εργαστήριο καλύπτει τις ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες της γεωμορφολογίας και περιβαλλοντικής γεωλογίας στις επιστημονικές περιοχές όπως η εφαρμοσμένη γεωμορφολογία, η χαρτογράφηση, η μελέτη των ενεργών γεωδυναμικών φαινομένων και διεργασιών, η μορφοτεκτονική, η γενική και περιβαλλοντική γεωλογία, η γεωποικιλότητα και η γεωδιατήρηση. Ερευνητικά προγράμματα υλοποιούνται στους παραπάνω τομείς από την ερευνητική ομάδα του εργαστηρίου, στην οποία συμμετέχουν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές καθώς και εξειδικευμένοι επιστήμονες, ενώ παράλληλα δίνεται στους φοιτητές και η δυνατότητα εκπόνησης διπλωματικών εργασιών. Το Εργαστήριο συνεργάζεται επίσης στα πλαίσια Ευρωπαϊκών και ελληνικών ερευνητικών έργων με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου, στα πλαίσια της υλοποίησης της προγραμματικής σύμβασης του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Μουσείου.

Εργαστήριο Ανάλυσης και Σχεδιασμού Τοπίου

Γενικός στόχος του εργαστηρίου είναι να καλύψει ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στο αντικείμενο της ανάλυσης και σχεδιασμού του τοπίου. Ειδικότερα ασχολείται με τον εμπλουτισμό και αναμόρφωση υπαρχόντων μαθημάτων και την εισαγωγή νέων μαθημάτων σχετικών με το τοπίο, με την παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού με χρήση πολλαπλών πηγών και μέσων επικοινωνίας και πληροφόρησης, τη διεξαγωγή διεπιστημονικής έρευνας και οργάνωση διεθνών επιστημονικών συνεδρίων/ ημερίδων/ σεμιναρίων, τη σύναψη ερευνητικών συνεργασιών σε διεθνές επίπεδο στο αντικείμενο του τοπίου, καθώς και τη δημιουργία βάσεων δεδομένων για το Ελληνικό και Μεσογειακό τοπίο, για ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και χαρτογραφικούς σκοπούς.

Εργαστήριο Αστικής Γεωγραφίας και Πολεοδομικού Σχεδιασμού

Το εργαστήριο αναπτύσσει εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα στα γνωστικά αντικείμενα της Ιστορίας της Πόλης και της Πολεοδομίας, του Αστικού Σχεδιασμού και της Γεωγραφίας της Κατοικίας. Η εκπαιδευτική δραστηριότητα καλύπτει ανάγκες του Τμήματος Γεωγραφίας σχετικές με την εκπόνηση πτυχιακών εργασιών, διπλωματικών εργασιών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος καθώς και διδακτορικών διατριβών. Η ερευνητική δραστηριότητα αφορά στην εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων με έμφαση στον Αιγαιακό, Μεσογειακό και Ευρωπαϊκό χώρο.

Εργαστήριο Μετακινήσεων Πληθυσμών

Γενικός σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάληψη ερευνών ή η συνεργασία σε ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τις μετακινήσεις πληθυσμών.

Ενδεικτικά οι βασικές θεματικές ενότητες με τις οποίες ασχολείται το εργαστήριο είναι η διεθνής μετανάστευση εργατικού δυναμικού με έμφαση στη Νότια Ευρώπη και στην Ελλάδα, η μετανάστευση στελεχών, ζητήματα προσφύγων και αιτούντων άσυλο, η μεταναστευτική πολιτική και τα πρότυπα κοινωνικής ενσωμάτωσης, η μεταναστευτική ένταξη και το κοινωνικό κεφάλαιο, η πόλη σε σχέση με τη μετανάστευση, η ανθρωπογεωγραφία των πληθυσμιακών μετακινήσεων, η απασχόληση, η αγορά εργασίας και η μετανάστευση καθώς και η πολυπολιτισμικότητα. Το εργαστήριο είναι ενεργό σε μια σειρά από ερευνητικά προγράμματα που αφορούν το μεταναστευτικό φαινόμενο και τη μελέτη των μειονοτήτων (ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ, EQUAL κτλ.)

Εργαστήριο Οικονομικής Γεωγραφίας, Περιφερειακής Ανάπτυξης και Χωροταξικού Σχεδιασμού

Γενικός στόχος του εργαστηρίου είναι η προαγωγή της έρευνας στις επιστημονικές περιοχές της οικονομικής γεωγραφίας, της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και του αναπτυξιακού περιφερειακού και χωροταξικού σχεδιασμού καθώς και η διάχυση της έρευνας στην προπτυχιακή και μεταπτυχιακή διδασκαλία. Ειδικότεροι στόχοι περιλαμβάνουν: υποστήριξη μεταπτυχιακής, διδακτορικής και μετα-διδακτορικής έρευνας με τη διεξαγωγή ελληνικών και διεθνών ερευνητικών σεμιναρίων, συνεδρίων, ημερίδων, κλπ., προσκλήσεις και ανταλλαγές επιστημόνων της χώρας και του εξωτερικού στα πλαίσια των ερευνητικών δραστηριοτήτων του εργαστηρίου, δημοσίευση πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών και μονογραφιών, οργάνωση βάσεων περιφερειακών και χωροταξικών δεδομένων καθώς και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην έρευνα και διδασκαλία.

Εργαστήριο Χαρτογραφίας και Γεωπληροφορικής

Το εργαστήριο ιδρύθηκε το 1997 και υποστηρίζει την εκπαίδευση και την έρευνα στα γνωστικά αντικείμενα: α) Θεματική Χαρτογραφία, β) Αυτοματοποιημένη Χαρτογραφία με τη χρήση ΣΓΠ, γ) Χαρτογραφία Διαδικτύου (web-cartography), δ) Μοντελοποίηση και Οπτικοποίηση Χωρικών Φαινομένων, και ε) Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων. Ένας σημαντικός αριθμός Ευρωπαϊκών και Ελληνικών ερευνητικών προγραμμάτων έχουν διεκπεραιωθεί ή είναι σε εξέλιξη στους τομείς εφαρμογών των ΣΓΠ στη Φυσική, Αστική, Κοινωνική και Περιβαλλοντική Γεωγραφία, καθώς και εφαρμογών της Τηλεπισκόπησης στη χαρτογράφηση περιβαλλοντικών φαινομένων. Παράλληλα, το εργαστήριο υποστηρίζει την εκπόνηση πτυχιακών εργασιών στην ευρύτερη θεματική περιοχή των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών, αλλά και όλων των πτυχιακών εργασιών που εκπονούνται στο Τμήμα και περιλαμβάνουν ψηφιακή χαρτογράφηση, αποτύπωση γεωγραφικών περιοχών και ανάπτυξη βάσεων γεωγραφικών δεδομένων.

Εργαστήριο Χωρικής Ανάλυσης, Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών και Τηλεπισκόπησης

Το εργαστήριο υποστηρίζει την έρευνα και την εκπαίδευση στα αντικείμενα της Χωρικής Στατιστικής, Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών και Τηλεπισκόπησης. Τα μέλη του δραστηριοποιούνται σε μεθοδολογικά θέματα των παραπάνω αντικειμένων καθώς και σε εφαρμογές τους στη γεωγραφία (π.χ. μοντέλα

μεταφορών, παρακολούθηση και μοντελοποίηση των αλλαγών καλύψεων/ χρήσεων γης).

Εργαστήριο Ανάλυσης και Οπτικοποίησης Χωρο-Χρονικών Δεδομένων

Το εργαστήριο καλύπτει ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες στα αντικείμενα της Ιστορικής Γεωγραφίας, της Ιστορίας της Γεωγραφίας, της Διαχείρισης Παραδοσιακών και Ιστορικών Συνόλων και της Γεωγραφικής Οπτικοποίησης. Έμφαση δίνεται στην καταγραφή, τεκμηρίωση, ανάλυση και ανάδειξη γεωγραφικών περιοχών με ιστορικό ενδιαφέρον, παρελθόν και διαχρονική συνέχεια, και παράλληλα στην Οπτικοποίηση τους μέσω της Ιστορικής Χαρτογραφίας, της Επιτραπέζιας Εικονικής Πραγματικότητας, της δημιουργίας Τεκμηριωτικών Βίντεο και των Διαδικτυακών Διαδραστικών Εφαρμογών.

Περισσότερες πληροφορίες για όλα τα εργαστήρια του Τμήματος Γεωγραφίας αναφέρονται στη διεύθυνση της ιστοσελίδας του Τμήματος: <http://www.aegean.gr/geography/>.

Τέλος, η εκπαιδευτική διαδικασία και η έρευνα στο Τμήμα Γεωγραφίας υποστηρίζονται σημαντικά από το άρτια και σύγχρονα οργανωμένο Παράρτημα Μυτιλήνης της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η κεντρική υπηρεσία της Βιβλιοθήκης έχει την έδρα της στη Μυτιλήνη και συντονίζει τα παραρτήματα της Βιβλιοθήκης στη Μυτιλήνη, τη Σάμο, τη Χίο, τη Σύρο και τη Ρόδο. Η συλλογή της βιβλιοθήκης στον τομέα της Γεωγραφίας είναι σημαντική και ανανεώνεται συνεχώς με νέους ξενόγλωσσους και Ελληνικούς τίτλους και πληροφοριακό υλικό.

Το διοικητικό προσωπικό

Πρόεδρος Τμήματος:	Νίκος Σουλακέλλης , Αν. Καθηγητής
Αναπληρωτής Πρόεδρος:	Θεανώ Σ. Τερκενλή, Αν. Καθηγήτρια
Προϊσταμένη Γραμματείας:	Ελένη Γουνέλου
Υπάλληλοι Γραμματείας:	Σοφία Ανωμερίτου, υπ. προπτυχιακών φοιτητών Χριστίνα Βαρκαράκη, υπ. μεταπτυχιακών φοιτητών
Μέλη ΕΤΕΠ:	Ιωάννης Δήμου, ΕΤΕΠ ΠΕ Πληροφορικής Γαβριήλ Χιωτέλλης, ΕΤΕΠ ΠΕ Μαθηματικών

Το ακαδημαϊκό προσωπικό

Κουρλιούρος Ηλίας, καθηγητής

Ph.D. Γεωγραφίας, London School of Economics and Political Science, University of London, Διδακτορικό Πολεοδομίας-Χωροταξίας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, ΕΜΠ, Δίπλωμα Αρχιτέκτονα Μηχανικού, ΕΜΠ

Γνωστικό αντικείμενο : Οικονομική Γεωγραφία και Χωροταξία

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Κριτικές προσεγγίσεις στην Οικονομική Γεωγραφία, την περιφερειακή ανάπτυξη και τον χωροταξικό σχεδιασμό. Ανάπτυξη και σχεδιασμός χώρων βιομηχανικής παραγωγής και τεχνολογικής καινοτομίας (βιομηχανικά, τεχνολογικά και επιστημονικά πάρκα, τεχνοπόλεις, καινοτομικές περιφέρειες). Πόλεις, βιομηχανία και πολιτικές αστικής ανασυγκρότησης. Οικονομική και χωροταξική αναδιάρθρωση και ολοκληρωμένος σχεδιασμός σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές. Αστικές επεκτάσεις, περιβαλλοντική αναβάθμιση πόλεων και αειφόρος ανάπτυξη στην Ελλάδα και την ΕΕ.

Κυριακίδης Φαίδων, Καθηγητής (υπό διορισμό)

Ph.D. στις Γεωλογικές και Περιβαλλοντικές Επιστήμες με ειδίκευση Γεωστατιστικής στις Γεωεπιστήμες (Geostatistics in the Earth Sciences), Stanford University, ΗΠΑ – Πτυχίο Γεωλογίας Τμήμα Γεωλογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γνωστικό αντικείμενο: Χωρική Ανάλυση

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Γεωστατιστική, χωρική στατιστική, χωρική ανάλυση, γεωυπολογιστική, γεωπληροφορική.

Μπριασούλη Ελένη, καθηγήτρια

Ph.D. Χωροταξίας, University of Illinois at Urbana-Champaign, ΗΠΑ, Master's Πολεοδομίας, University of Illinois at Urbana-Champaign, ΗΠΑ, Δίπλωμα Αρχιτέκτονα Μηχανικού, ΕΜΠ

Γνωστικό αντικείμενο : Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ολοκληρωμένος οικονομικός-περιβαλλοντικός σχεδιασμός και ανάλυση. Μεταβολές χρήσεων γης – θεωρίες και μέθοδοι ανάλυσης. Τουρισμός και περιβάλλον. Αειφόρος ανάπτυξη – δείκτες, σχεδιασμός. Αξιολόγηση. Λήψη αποφάσεων. Μεθοδολογία έρευνας.

Πετανίδου Θεοδώρα, καθηγήτρια

Διδακτορικό στην Οικολογία, Τμήμα Βιολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Πτυχίο Φαρμακευτικής, Φαρμακευτικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πτυχίο Βιολογίας, Τμήμα Βιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γνωστικό αντικείμενο : Περιβαλλοντική Γεωγραφία

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Βιογεωγραφία της βιοποικιλότητας με έμφαση στα ανθοφόρα φυτά και άγριες μέλισσες. Οικολογία της επικονίασης. Οικογεωγραφία της Μεσογείου περιοχής. Δομή, λειτουργία και διαχείριση Μεσογειακών οικοσυστημάτων. Ιστορία, Γεωγραφία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων. Αλάτι και αλυκές ως φυσικοί, οικονομικοί και πολιτισμικοί πόροι. Αναβαθμίδες του Αιγαίου από οικολογική, κοινωνικο-οικονομική και πολιτισμική άποψη. Αειφόρος διαχείριση φυσικών πόρων και τοπική ανάπτυξη. Πολιτισμική Οικολογία της Μεσογείου.

Ζούρος Νικόλαος, αναπληρωτής καθηγητής

Διδακτορικό Γεωλογίας, Γεωλογικό Τμήμα Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Πτυχίο Γεωλογίας Γεωλογικό Τμήμα Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Γνωστικό αντικείμενο : Φυσική Γεωγραφία

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Γεωμορφολογία, Γενική και Τεκτονική Γεωλογία, Χαρτογράφηση, Ένεργός Τεκτονική, Γεωτεκτονική και Γεωδυναμική, Μορφοτεκτονική, Γεω-διατήρηση, Γεωποικιλότητα, Ανάδειξη και διαχείριση φυσικών μνημείων με έμφαση στους γεωτόπους στην Ελλάδα και την Ευρώπη, Γεωμορφολογικές και γεωλογικές παράμετροι στον αστικό σχεδιασμό και την κατασκευή τεχνικών έργων, Γεωϊστορική και γεωδυναμική εξέλιξη του Ελληνικού και του Μεσογειακού χώρου.

Καλαμποκίδης Κώστας, αναπληρωτής καθηγητής

Ph.D. Επιστήμη Πυρκαγιών / Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (ΓΣΠ), Colorado State University, ΗΠΑ – M.S. Επιστήμη Δασικών Πυρκαγιών, University of Montana, ΗΠΑ – Πτυχίο Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γνωστικό αντικείμενο: Γεωγραφία των Φυσικών Καταστροφών με έμφαση στη χρήση των ΓΣΠ

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, διαχείριση κινδύνων, διαταραχές οικοσυστημάτων, οικολογία και διαχείριση πυρκαγιών, διαχείριση δασικών οικοσυστημάτων, γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών, χωρική ανάλυση.

Κορρές Γεώργιος, αναπληρωτής καθηγητής

Διδακτορικό Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Οικονομική Ανάπτυξη, Πανεπιστήμιο του Έσσεξ, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πτυχίο Οικονομικών Επιστημών

Γνωστικό αντικείμενο: Οικονομική του Χώρου

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Υποδείγματα Οικονομικής Μεγέθυνσης, Περιφερειακά Οικονομικά Υποδείγματα, Ανάλυση Υποδειγμάτων Εισροών-Εκροών, Περιφερειακή Οικονομική Ανάπτυξη, Οικονομικά της Καινοτομίας, Διαχείριση και Σχεδιασμός της Γνώσης και των Νέων Τεχνολογιών, Επιχειρηματικότητα, Ανισοκατανομή και Φτώχεια, Οικονομικός Προγραμματισμός, Χωρική Ανάλυση.

Σουλακέλλης Νίκος, αναπληρωτής καθηγητής (Πρόεδρος του Τμήματος Γεωγραφίας)

Διδακτορικό Γεωλογίας, Γεωλογικό Τμήμα Αριστοτέλειου Πανεπιστήμιου Θεσσαλονίκης, Πτυχίο Γεωλογίας Γεωλογικό Τμήμα Αριστοτέλειου Πανεπιστήμιου Θεσσαλονίκης

Γνωστικό αντικείμενο : Θεματική Χαρτογραφία

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Θεματική Χαρτογραφία, Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS), Τηλεπισκόπηση με έμφαση σε Γεωγραφικές Εφαρμογές.

Τερκενλή Θεανώ, αναπληρώτρια καθηγήτρια (Αν. Πρόεδρος του Τμήματος Γεωγραφίας)

Ph.D. Γεωγραφίας, University of Minnesot--Twin Cities, ΗΠΑ, M.Sc. Αρχιτεκτονική Τοπίου, University of Wisconsin--Madison, ΗΠΑ, Πτυχίο Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γνωστικό αντικείμενο : Πολιτισμική Γεωγραφία με έμφαση στη Γεωγραφία του Τοπίου

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Οι μεταβαλλόμενες χωρικές της σύγχρονης κοινωνικής ζωής και ιδιαίτερα των πολιτισμικών μεταβλητών σε παγκόσμια και τοπική κλίμακα. (Γεωγραφίες της καθημερινής ζωής.) Οι έννοιες του χώρου και του τόπου, αντίληψη και δεσμοί με τον ιδιαίτερο τόπο, πολιτισμικές ταυτότητες. Κριτικές γεωγραφικές προσεγγίσεις στη μελέτη του τουρισμού και του ελεύθερου χρόνου. Νέες τεχνολογίες επικοινωνίας και γεωγραφίες της καθημερινής ζωής. Πολιτισμικά τοπία: ανάλυση, αντίληψη και συμπεριφορά. Μεσόγειος--Ευρώπη, Αφρική, Βόρειος Αμερική.

Βαΐτης Μιχαήλ, επίκουρος καθηγητής

Διδακτορικό Δίπλωμα στην Πληροφορική, Τμήμα Μηχανικών Η/Υ & Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πτυχίο Παιδαγωγικών Σπουδών, ΣΕΛΕΤΕ/ΠΑΤΕΣ Πατρών, Δίπλωμα Μηχανικού Η/Υ & Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Πατρών

Γνωστικό αντικείμενο : Πληροφορική με έμφαση στις βάσεις γεωγραφικών δεδομένων

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Χωρικές και Χωρο-χρονικές Βάσεις Δεδομένων, Διαλειτουργικότητα Βάσεων Δεδομένων, Μοντέλα και Συστήματα Υπερκειμένου και Γεωγραφικών Υπερμέσων, Υποδομές Χωρικών Δεδομένων, Διαδικτυακή Χαρτογραφία, Γεωγραφικός Σημασιολογικός Ιστός.

Ιωσηφίδης Θεόδωρος, επίκουρος καθηγητής

Διδακτορικό Γεωγραφίας, Πανεπιστήμιο Sussex, Αγγλία. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Περιφερειακή Ανάπτυξη, Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πτυχίο Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Γνωστικό Αντικείμενο: Μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Μεθοδολογία Κοινωνικής Έρευνας (ποιοτικές και ποσοτικές μέθοδοι κοινωνική έρευνας), Ανάλυση Ποιοτικών Δεδομένων με Η/Υ, Ανθρωπογεωγραφία, Μετανάστευση, Αγορές Εργασίας, Αστική, Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη.

Κουκούλας Σωτήριος, επίκουρος καθηγητής

Διδακτορικό Σ.Γ.Π και Τηλεπισκόπησης, Τμήμα Γεωγραφίας, Πανεπιστήμιο Λονδίνου (King's), Πτυχίο Περιβάλλοντος, Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Γνωστικό αντικείμενο : Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, Τηλεπισκόπηση, Διαχείριση Περιβάλλοντος

Πετράκου Ηλέκτρα, επίκουρος καθηγήτρια

Ph.D στις Εθνοτικές Σχέσεις, University of Warwick, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Πολιτική Επιστήμη, University of Warwick, Πτυχίο Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Γνωστικό αντικείμενο : Πολιτική Γεωγραφία

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Πολιτική γεωγραφία, Σύνορα και διασυνοριακές σχέσεις, Δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη, Μετανάστευση, Άσυλο και Διασπορά με έμφαση στις θεωρητικές προσεγγίσεις και την πολιτική σε διεθνές, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Σιδηρόπουλος Γεώργιος, επίκουρος καθηγητής

Διδακτορικό Γεωγραφίας (Géographie de l'Aménagement), σχολή Γεωγραφίας Université de Paris IV Sorbonne - Conservatoire National des Arts et Métiers, D.E.A. Γεωγραφίας (mention Aménagement, Planification et Urbanisme), σχολή Γεωγραφίας, Université de Paris IV Sorbonne - CNAM, Πτυχίο Χωροταξίας -

Πολεοδομίας (Aménagement mention Urbanisme), Université de Paris VIII (Institut d'Urbanisme de l'Académie de Paris).

Γνωστικό αντικείμενο : Ιστορική Γεωγραφία

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ιστορική Γεωγραφία (μεθοδολογία και περιπτώσεις), Γεωγραφία των ιστορικών πολιτισμών, Η εξέλιξη και η ιστορία των πόλεων, Πολιτιστική κληρονομία (οικισμοί, σύνολα, μνημεία), Γεωγραφία των ιερών τόπων, Ιστορική Χαρτογραφία, Γεω-Οπτικοποίηση (κίνηση, διάδραστηκότητα, 3D-Εικονική αναπαράσταση), Γραφική Σημειολογία.

Γαβαλάς, Βασίλειος, Λέκτορας (υπό διορισμό)

Ph.D. στη Δημογραφία, London School of Economics and Political Science, University of London, Msc στη Δημογραφία, London School of Economics and Political Science, University of London, Πτυχίο Ιστορίας-Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Γνωστικό αντικείμενο: Ανθρωπογεωγραφία με έμφαση στην Πληθυσμιακή Ανάλυση.

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα: Ιστορική Δημογραφία με χρήση της μεθόδου Οικογενειακής Ανασύνθεσης (Family Reconstitution). Προβολές Πληθυσμών με χρήση των προγραμμάτων Popgroup, Housegroup, Labgroup. Εθνοτικές μειονότητες και αγορά εργασίας. Πληθυσμιακή δυναμική και μετανάστευση.

Κίζος Αθανάσιος, λέκτορας

Διδακτορικό στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης 'Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση', Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστημίου Αιγαίου, Πτυχίο Γεωπονίας, Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Γνωστικό Αντικείμενο: Γεωγραφία της Υπαίθρου

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα: Πολυλειτουργικότητα αγροτικών εκμεταλλεύσεων - περιοχών. Υπαίθρος ως ευρύτερη έννοια του αγροτικού χώρου. Αγροτικό τοπίο ως πολιτισμικό μόρφωμα, συμβολικό αντικείμενο και παραγωγικός πόρος. Μειονεκτικές περιοχές και ελκυστικότητα τους, Τα νησιά ως ειδική κατηγορία μειονεκτικών περιοχών, η τοπική ανάπτυξη και η ανάπτυξη της υπαίθρου σε μειονεκτικές περιοχές και σε νησιά.

Κλωνάρη Αικατερίνη, λέκτορας

Διδακτορικό Γεωγραφίας στην Εκπαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πτυχίο Γεωλόγου, Φυσικομαθηματική Σχολή Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Γνωστικό αντικείμενο: Εκπαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Γεωγραφία και Εκπαίδευση, Διδασκαλία και Μάθηση στη Γεωγραφία, Χρήση Νέων Τεχνολογιών στη Διδασκαλία της Γεωγραφίας, Παιδαγωγικά.

Κωστοπούλου Έφη λέκτορας (υπό διορισμό)

Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D) Κλιματολογίας, Climatic Research Unit, School of Environmental Studies, University of East Anglia (UEA), Norwich, UK. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα (MSc.) Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας, Τμήμα Γεωλογίας, Τομέας Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Πτυχίο (BSc.) Γεωλογίας, Τμήμα Γεωλογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γνωστικό Αντικείμενο: Φυσική Γεωγραφία – Κλιματολογία.

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα: Συνοπτική Κλιματολογία με έμφαση στην περιοχή της Μεσογείου. Σχέσεις ατμοσφαιρικής κυκλοφορίας και επιφανειακού κλίματος. Ανάλυση δεικτών ακραίων κλιματικών φαινομένων. Κλιματικές αλλαγές. Μελέτη κλιματικών μοντέλων παρόντος και μελλοντικού κλίματος.

Παναγόπουλος Γεώργιος, λέκτορας

Διδακτορικό στην Υδρογεωλογία, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Γεωλογίας, ΜΔΕ στην Εφαρμοσμένη Γεωλογία & Γεωφυσική, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Γεωλογίας, Πτυχίο Γεωλογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Γεωλογίας

Γνωστικό αντικείμενο: Γεωγραφία των φυσικών πόρων με έμφαση στους υδατικούς πόρους

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διαχείριση υδατικών πόρων, Γεωγραφία των φυσικών πόρων, Υδρολογία, Υδρογεωλογία, Υδροχημεία, Ποιότητα υπόγειων και επιφανειακών νερών, Εκτίμηση περιβαλλοντικών κινδύνων στους υδατικούς πόρους (ξηρασία, λειψυδρία, πλημμύρες), Εφαρμογές των Γ.Σ.Π. στη διαχείριση των υδατικών πόρων.

Συμεωνάκης Ηλίας, λέκτορας

Ph.D στη Γεωγραφία, King's College, University of London. MSc στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (Σ.Γ.Π.), University College, University of London. Πτυχίο Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Γνωστικό αντικείμενο : Γεωγραφική Ανάλυση

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Χωρική Στατιστική, Τηλεπισκόπηση, Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (Σ.Γ.Π.), Υποβάθμιση της Γης, Ερημοποίηση

Χωριανόπουλος Ιωάννης, λέκτορας

Ph .D στη Γεωγραφία, London School of Economics , MA by Research στην Αστική Πολιτική, University of Warwick , Pgr Diploma στην Πολιτική Επιστήμη, University of Warwick , Πτυχίο Πολιτικής Επιστήμης , Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γνωστικό αντικείμενο : Κοινωνική Γεωγραφία με έμφαση στον Ευρωπαϊκό Χώρο

Ερευνητικά ενδιαφέροντα : Αστική Αναδιάρθρωση και Ανταγωνισμός των Τόπων, Τοπικά πλαίσια 'ρύθμισης', Χωρικές Ανισότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Αστικοποίηση, Κατανομή του Οικιστικού Χώρου, Κοινωνικός Αποκλεισμός και Χωρικός Διαχωρισμός.

Σημειώσεις:

- (1) Στη διδασκαλία των μαθημάτων του Τμήματος συμβάλλουν κάθε ακαδημαϊκό έτος και διδάσκοντες με σύμβαση (ΠΔ 407/80). Για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, οι διδάσκοντες με σύμβαση παρουσιάζονται σε ένθετο σημείωμα.
- (2) Περισσότερες λεπτομέρειες για τα βιογραφικά σημειώματα των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του Τμήματος στο Διαδίκτυο.

Οι Σπουδές
στο Τμήμα Γεωγραφίας

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Φιλοσοφία και δομή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου φιλοδοξεί να απαντήσει στην πρόκληση της σύγχρονης, διεπιστημονικής και συνθετικής θεώρησης της επιστήμης της Γεωγραφίας προσφέροντας ένα ευρύ φάσμα γνώσεων και δεξιοτήτων. Οι προπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Γεωγραφίας επιδιώκουν να επιτύχουν τρεις κύριους στόχους.

- ✧ Ο *πρώτος στόχος* είναι ο *επαγγελματικός* και αφορά στην εκπαίδευση γεωγράφων οι οποίοι θα απασχοληθούν στον δημόσιο, στον ιδιωτικό τομέα και στον κοινωνικό τομέα της χώρας μας ή των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εφαρμογές γεωγραφικού περιεχομένου και χαρακτήρα.
- ✧ Ο *δεύτερος στόχος* είναι ο *ακαδημαϊκός/ερευνητικός* και αφορά στην εκπαίδευση γεωγράφων οι οποίοι θα κατευθυνθούν προς τη γεωγραφική έρευνα – τη διερεύνηση και ανάλυση, δηλαδή, των ποικίλων κοινωνικών, οικονομικών, πολιτιστικών, και περιβαλλοντικών φαινομένων που διαδραματίζονται και διαμορφώνουν το χώρο της ανθρώπινης ζωής και δραστηριότητας.
- ✧ Ο *τρίτος στόχος* είναι ο *εκπαιδευτικός* και αφορά στην παραγωγή αποφοίτων οι οποίοι θα στελεχώσουν την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μεταλυκειακή εκπαίδευση για τη διδασκαλία του μαθήματος της Γεωγραφίας στη σύγχρονη και επίκαιρη μορφή του.

Αυτοί οι τρεις στόχοι αποτελούν τους άξονες συγκρότησης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, το οποίο αναθεωρείται κάθε χρόνο με σκοπό τη συνεχή ενημέρωση και τελειοποίηση του στο πνεύμα των ευρύτερων επιστημονικών, τεχνολογικών και κοινωνικο-οικονομικών εξελίξεων.

Οι προπτυχιακές σπουδές διαρκούν 8 εξάμηνα (4 χρόνια) και οδηγούν σε ενιαίο πτυχίο Γεωγραφίας. Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται επιτυχής ολοκλήρωση ενός αριθμού μαθημάτων καθώς και εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Τα μαθήματα που προσφέρονται διακρίνονται σε *υποχρεωτικά, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΚΕΥ)* και *προαιρετικά*. Τα *υποχρεωτικά* μαθήματα προσφέρουν βασική γνώση στις κύριες θεματικές περιοχές της Γεωγραφίας και στα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία που είναι απαραίτητα για την ολοκληρωμένη κατάρτιση ενός γεωγράφου ανεξαρτήτως ειδικότητας. Τα *κατ' επιλογήν υποχρεωτικά* μαθήματα εμβαθύνουν σε τέσσερις επιλεγμένες ομάδες γνωστικών περιοχών της Γεωγραφίας ενώ τα προαιρετικά μαθήματα καλύπτουν ειδικότερες γνωστικές περιοχές και εξειδικευμένα εργαλεία και μεθόδους. Ένας περιορισμένος αριθμός μαθημάτων έχουν χαρακτηριστεί ως Προαπαιτούμενα για την εγγραφή σε μαθήματα ανωτέρων εξαμήνων. Τα Προαπαιτούμενα μαθήματα παρουσιάζονται στο Παράρτημα Β (Εσωτερικός Κανονισμός). Τέλος, έχει καθιερωθεί ετήσια εκπαιδευτική εκδρομή η οποία είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές του Τμήματος.

Όλοι οι φοιτητές παρακολουθούν **23** υποχρεωτικά μαθήματα. Από το τέταρτο εξάμηνο των σπουδών του και μετά, ο φοιτητής επιλέγει δύο από τις τέσσερις επιλεγμένες ομάδες γνωστικών περιοχών της Γεωγραφίας που παρουσιάζονται παρακάτω για να εστιάσει σε θέματα που τον ενδιαφέρουν περισσότερο σε σχέση με άλλα. Από τις δύο ομάδες που επιλέγει ο φοιτητής, η μία χαρακτηρίζεται ως κύρια και η άλλη ως δευτερεύουσα. Ο φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει (και να δηλώσει για να παρακολουθήσει) **8** ΚΕΥ μαθήματα από την κύρια και **4** ΚΕΥ μαθήματα από τη δευτερεύουσα από ένα κατάλογο 10 ΚΕΥ μαθημάτων που ορίζεται ανά ομάδα (βλ. παρακάτω). Συνολικά, δηλαδή, ο φοιτητής παρακολουθεί **12** ΚΕΥ μαθήματα. Τέλος, ο φοιτητής παρακολουθεί **11** προαιρετικά μαθήματα που επιλέγει είτε από την κατηγορία των προαιρετικών μαθημάτων (βλ. παρακάτω) είτε από τα ΚΕΥ όλων των ομάδων.

Μία επιπλέον κατηγορία μαθημάτων, τα Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας, περιλαμβάνει το υποχρεωτικό μάθημα “Πτυχιακή Εργασία” και τα προαιρετικά μαθήματα “Διάλεξη” και “Πρακτική Άσκηση”.

Τα υποχρεωτικά, ΚΕΥ και προαιρετικά μαθήματα καθώς και οι κωδικοί αριθμοί τους παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες. Ακολουθεί το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των προαιρετικών μαθημάτων μεταβάλλεται κατά καιρούς με την προσθήκη νέων μαθημάτων και την αναθεώρηση των παλαιών. Σύντομες περιγραφές των υποχρεωτικών, ΚΕΥ και προαιρετικών μαθημάτων περιέχονται στο Παράρτημα Α αυτού του Οδηγού Σπουδών.

Περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες της λειτουργίας του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών περιέχονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Προπτυχιακών Σπουδών (Παράρτημα Β).

**ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
1.	Εισαγωγή στην Πληροφορική	ΓΕΩ 100
2.	Φυσική Γεωγραφία – Γεωμορφολογία	ΓΕΩ 101
3.	Σύγχρονη Ανθρωπογεωγραφία	ΓΕΩ 102
4.	Οικονομική Ι	ΓΕΩ 103
5.	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Γεωγραφία	ΓΕΩ 104
6.	Εισαγωγή στη Χαρτογραφία	ΓΕΩ 105
7.	Φυσική Γεωγραφία – Κλιματολογία	ΓΕΩ 106
8.	Κοινωνική Γεωγραφία	ΓΕΩ 107
9.	Πληθυσμιακή Γεωγραφία	ΓΕΩ 108
10.	Αστική Γεωγραφία	ΓΕΩ 109
11.	Εισαγωγή στα ΣΓΠ	ΓΕΩ 200
12.	Περιβάλλον και Οικολογία	ΓΕΩ 201
13.	Πολιτισμική Γεωγραφία	ΓΕΩ 202
14.	Οικονομική Γεωγραφία	ΓΕΩ 203
15.	Πολιτική Γεωγραφία και Γεωπολιτική	ΓΕΩ 204
16.	Εισαγωγή στον Πολεοδομικό Σχεδιασμό	ΓΕΩ 205
17.	Γεωγραφία της Ελλάδας	ΓΕΩ 206
18.	Περιφερειακή Ανάπτυξη και Χωροταξικός Σχεδιασμός	ΓΕΩ 207
19.	Ποιοτικές Μέθοδοι στη Γεωγραφία	ΓΕΩ 208
20.	Σχεδιασμός Εφαρμοσμένης Έρευνας στη Γεωγραφία	ΓΕΩ 300
21.	Χωρική Στατιστική	ΓΕΩ 301
22.	Αγγλικά Ι	ΓΕΩ 150
23.	Αγγλικά ΙΙ	ΓΕΩ 151
24.	Γαλλικά Ι	ΓΕΩ 152
25.	Γαλλικά ΙΙ	ΓΕΩ 153
26.	Πτυχιακή Εργασία	ΓΕΩ 499

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ομάδα 1: Φυσική Γεωγραφία και Περιβάλλον

1.	Εισαγωγή στη Γεωλογία	ΓΕΩ 210
2.	Γεωγραφία Φυσικών Καταστροφών	ΓΕΩ 211
3.	Περιβαλλοντική Γεωλογία	ΓΕΩ 212
4.	Υδρογεωγραφία	ΓΕΩ 310
5.	Οικολογία και Διαχείριση Πυρκαγιών	ΓΕΩ 311
6.	Γεωγραφία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων	ΓΕΩ 312
7.	Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία και Χαρτογράφηση	ΓΕΩ 313
8.	Οικογεωγραφία της Μεσογείου και της Ελλάδας	ΓΕΩ 314
9.	Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΓΕΩ 410
10.	Βιογεωγραφία	ΓΕΩ 412

Ομάδα 2: Ανθρωπογεωγραφία	
1. Ιστορία της Γεωγραφίας	ΓΕΩ 220
2. Γεωγραφία της Υπαιθρου	ΓΕΩ 222
3. Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	ΓΕΩ 321
4. Γεωγραφία της Εργασίας και της Αναδιάρθρωσης	ΓΕΩ 322
5. Μετανάστευση στην Ευρώπη	ΓΕΩ 323
6. Ανάλυση και Αντίληψη του Τοπίου	ΓΕΩ 324
7. Γεωγραφίες της Καθημερινής Ζωής	ΓΕΩ 325
8. Οικονομική του Χώρου	ΓΕΩ 328
9. Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης	ΓΕΩ 333
10. Ιστορική Γεωγραφία	ΓΕΩ 420

Ομάδα 3: Ανάπτυξη και Σχεδιασμός του Χώρου	
1. Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας	ΓΕΩ 230
2. Μέθοδοι Αστικής Ανάλυσης	ΓΕΩ 231
3. Οικιστική Ανάπτυξη και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	ΓΕΩ 330
4. Ανάπτυξη και Σχεδιασμός Χώρων Καινοτομίας	ΓΕΩ 331
5. Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη	ΓΕΩ 332
6. Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης	ΓΕΩ 333
7. Ανάπτυξη Υπαιθρου και Πολιτικές	ΓΕΩ 334
8. Τουρισμός και Ανάπτυξη	ΓΕΩ 335
9. Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης	ΓΕΩ 336
10. Ελληνική Οικονομία: Δομή και Πολιτικές	ΓΕΩ 430

Ομάδα 4: Γεωπληροφορική	
1. Πολυμεταβλητή Ανάλυση	ΓΕΩ 240
2. Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων	ΓΕΩ 241
3. Γεωγραφική Οπτικοποίηση	ΓΕΩ 340
4. Θεματική Χαρτογραφία	ΓΕΩ 341
5. Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση	ΓΕΩ 342
6. Εφαρμογές ΣΓΠ	ΓΕΩ 343
7. Ειδικά Θέματα Γεωγραφικής Ανάλυσης	ΓΕΩ 344
8. Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδασκαλία της Γεωγραφίας	ΓΕΩ 440
9. Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ	ΓΕΩ 441
10. Ειδικά Θέματα στα ΣΓΠ	ΓΕΩ 442

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	
1. Γενική Μετεωρολογία	ΓΕΩ 315
2. Παράκτια Γεωμορφολογία	ΓΕΩ 316
3. Κοινωνιολογία	ΓΕΩ 326
4. Πολιτική Γεωγραφία του Βαλκανικού και του Ανατολικο-Μεσογειακού Χώρου	ΓΕΩ 327
5. Γεωγραφία της Κατοικίας	ΓΕΩ 337
6. Γενική Διδακτική	ΓΕΩ 350
7. Εκπαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας	ΓΕΩ 351
8. Θέματα Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Κινδύνων	ΓΕΩ 411

9. Σχεδιασμός και Αξιοποίηση Βιο-γεωτόπων	ΓΕΩ 413
10. Οικολογία Τοπίου	ΓΕΩ 414
11. Κλίμα και Άνθρωπος	ΓΕΩ 415
12. Εκτίμηση & Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	ΓΕΩ 416
13. Ειδικά θέματα Οικονομικής Γεωγραφίας	ΓΕΩ 421
14. Νησιωτική Γεωγραφία	ΓΕΩ 422
15. Σύνορα και Διασυνοριακές Ζώνες	ΓΕΩ 423
16. Οικονομική ΙΙ	ΓΕΩ 424
17. Υποδομές και Χωρική Ανάπτυξη	ΓΕΩ 431
18. Αξιολόγηση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Σχεδίων	ΓΕΩ 432
19. Εφαρμογές Τηλεπισκόπησης	ΓΕΩ 443
20. Παιδαγωγική Ψυχολογία	ΓΕΩ 450
21. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 4)	

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ	
1. Θερινό Σχολείο Πάρου	ΓΕΩ 493
2. Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας (Διάλεξη)	ΓΕΩ 495
3. Πρακτική Άσκηση	ΓΕΩ 497
4. Πτυχιακή Εργασία	ΓΕΩ 499

ΣΥΝΟΛΟ: 23 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ + ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Όλα τα μαθήματα προφέρουν 5 διδακτικές μονάδες με εξαίρεση:

Πτυχιακή:	10 μονάδες
Πρακτική Άσκηση (*):	2.5
Θερινό Σχολείο (*):	2.5

Μονάδες υποχρεωτικών μαθημάτων:	115 (23 μαθήματα των 5 μονάδων)
Πτυχιακή:	10
ΚΕΥ	60 (12 μαθήματα των 5 μονάδων)
Προαιρετικά	55 (11 μαθήματα των 5 μονάδων)

ΣΥΝΟΛΟ

240 μονάδες

(*) Για να υπολογισθούν ως μαθήματα η Πρακτική Άσκηση και το Θερινό Σχολείο Πάρου, και να δώσουν 2.5 διδακτικές μονάδες, θα πρέπει να συνοδεύονται και από εγγραφή στο μάθημα «Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας» το οποίο στην περίπτωση αυτή θα προσφέρει 2.5 διδακτικές μονάδες. Συνολικά, δηλαδή, ο φοιτητής θα παίρνει 5 διδακτικές μονάδες ως εξής:

Πρακτική Άσκηση	2.5	Θερινό Σχολείο Πάρου	2.5
+		+	
Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας	2.5	Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας	2.5
ΣΥΝΟΛΟ	5.0	ΣΥΝΟΛΟ	5.0

**Ενδεικτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών
για το ακαδημαϊκό έτος 2009-10**

Α' ΕΤΟΣ	
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ	Β' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΑΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ – ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΑΓΓΛΙΚΑ Ι Ή ΓΑΛΛΙΚΑ Ι	ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ— ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ Ή ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙ
Β' ΕΤΟΣ	
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΓΠ	ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	2 ΚΕΥ (1)
	Γεωγραφία Φυσικών Καταστροφών Εισαγωγή στη Γεωλογία Περιβαλλοντική Γεωλογία
	Γεωγραφία της Υπαίθρου Ιστορία της Γεωγραφίας
	Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας Μέθοδοι Αστικής Ανάλυσης
	Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων Πολυμεταβλητή Ανάλυση

Γ' ΕΤΟΣ	
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	
ΧΩΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	
3 KEY (1), 1 KEY (2)	2 KEY (1), 1 KEY (2)
Υδρογεωγραφία Οικολογία και Διαχείριση Πυρκαγιών Γεωγραφία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων	Οικογεωγραφία της Μεσογείου και της Ελλάδας Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία και Χαρτογράφηση
Ανάλυση και Αντίληψη Τοπίου Μετανάστευση στην Ευρώπη Γεωγραφία της ΕΕ Γεωγραφία της Εργασίας και της Αναδιάρθρωσης	Γεωγραφίες της Καθημερινής Ζωής Οικονομική του Χώρου
Οικιστική Ανάπτυξη και Πολεοδομικός Σχεδιασμός Ανάπτυξη και σχεδιασμός χώρων καινοτομίας Παγκοσμιοποίηση & Άνιση Ανάπτυξη Μέθοδοι Δημογραφ. Ανάλυσης * <i>*(Μάθημα κοινό στις ομάδες 2 και 3)</i>	Τουρισμός και Ανάπτυξη Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης Ανάπτυξη της υπαίθρου και πολιτικές
Εισαγωγή στη Τηλεπισκόπηση Θεματική Χαρτογραφία Γεωγραφική Οπτικοποίηση	Εφαρμογές ΣΓΠ Ειδικά Θέματα Γεωγραφικής Ανάλυσης
1 Επιλογής	3 Επιλογής
Γενική Διδακτική Γεν. Μετεωρολογία ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	Παράκτια Γεωμορφολογία Κοινωνιολογία Εκπαίδευση και Διδακτική Γεωγραφίας Γεωγραφία της Κατοικίας Πολιτική Γεωγραφία του Βαλκανικού και του Ανατολικο-Μεσογειακού Χώρου ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Δ' ΕΤΟΣ	
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Η' ΕΞΑΜΗΝΟ
1 KEY (1), 2 KEY (2)	ΠΤΥΧΙΑΚΗ
Βιογεωγραφία Διαχείριση Υδατικών Πόρων	
Ιστορική Γεωγραφία	
Ελληνική Οικονομία – Δομή και Πολιτικές	
Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ ΤΠΕ στη διδασκαλία της Γεωγραφίας Ειδικά Θέματα ΣΓΠ	
3 Επιλογής	4 Επιλογής
Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας (Διάλεξη) Κλίμα και Άνθρωπος Σχεδιασμός και Αξιοποίηση Βιογεωτόπων Θέματα Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Κινδύνων Ειδικά θέματα Οικονομ. Γεωγραφίας Νησιωτική Γεωγραφία Εφαρμογές Τηλεπισκόπησης	Οικολογία Τοπίου Εκτίμηση και Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Οικονομική ΙΙ Σύνορα και Διασυνοριακές Ζώνες Υποδομές και Χωρική Ανάπτυξη Αξιολόγηση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Σχεδίων Παιδαγωγική Ψυχολογία
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ
	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Πρακτική Άσκηση

Κατά τη διάρκεια των Προπτυχιακών Σπουδών τους, οι φοιτητές του Τμήματος Γεωγραφίας έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε προγράμματα Πρακτικής Άσκησης (ΠΑ). Από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999, έτος έναρξης διεξαγωγής ΠΑ, η δραστηριότητα αυτή συντονίζεται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Γεωγραφίας, σε συνεννόηση με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς: Οργανισμοί Δημόσιοι και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ινστιτούτα, Ερευνητικά Κέντρα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Επιχειρήσεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα κ.ά..

Σημαντικό επίτευγμα της Επιτροπής ΠΑ ήταν η υπογραφή της διϋπουργικής απόφασης (Υπουργεία Παιδείας και Άμυνας) για απασχόληση των φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού του Υπουργείου Άμυνας (ΦΕΚ 755/20.6.2000 τ.Β').

Έως και το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002, η ΠΑ του Τμήματος Γεωγραφίας λειτούργησε με ιδιαίτερη επιτυχία και αθρόα συμμετοχή φοιτητών, σε μη αμειβόμενη βάση, ενώ από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 μέχρι και το έτος 2007-2008 η ΠΑ του Τμήματος χρηματοδοτείται από το σχετικό ΕΠΕΑΕΚ με τίτλο «Πρακτική Άσκηση Τμήματος Γεωγραφίας», στα πλαίσια του 3ου Κ.Π.Σ.

Η ΠΑ είναι προαιρετική και μπορεί να ασκείται από τους φοιτητές κατά τη διάρκεια του θερινού διμήνου Ιουλίου–Αυγούστου καθ' όλα τα έτη φοίτησής τους. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η ΠΑ αποτελεί, επίσης, προαιρετικό μάθημα. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, στην περίπτωση που η Πρακτική Άσκηση επιλεγεί ως προαιρετικό μάθημα 2.5 διδακτικών μονάδων θα πρέπει να επιλεγεί και το μάθημα «Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας» με 2.5 διδακτικές μονάδες, ώστε το σύνολο των μονάδων να είναι 5. Η κατοχύρωση της ΠΑ ως προαιρετικού μαθήματος μπορεί να γίνει μία φορά καθ' όλη τη διάρκεια σπουδών του φοιτητή.

Η διαδικασία επιλογής των φοιτητών για διεξαγωγή ΠΑ γίνεται κατά το τέλος των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου και έχει ως εξής:

1. Γραπτή πρόσκληση της Επιτροπής ΠΑ του Τμήματος προς τους προαναφερθέντες φορείς.
2. Γνωστοποίηση των προσφερόμενων θέσεων από τους φορείς υποδοχής των φοιτητών.
3. Υποβολή αίτησης των φοιτητών για επιθυμητούς φορείς υποδοχής.
4. Επιλογή φοιτητών από την Επιτροπή ΠΑ, λαμβανομένης υπ' όψιν της σπουδαστικής επίδοσης του φοιτητή.
5. Διεξαγωγή ΠΑ στον φορέα υποδοχής σε συνεργασία με τον εντεταλμένο υπεύθυνο καθηγητή του Τμήματος προέλευσης.
6. Υποβολή, μαζί με τη συμπληρωμένη «Φόρμα Αξιολόγησης του ασκούμενου φοιτητή», και Τεχνικής Έκθεσης από τους φοιτητές στην Επιτροπή ΠΑ του Τμήματος και στον υπεύθυνο καθηγητή, σε ό,τι αφορά τα πεπραγμένα και τα αποτελέσματα της ΠΑ.
7. Τελική αξιολόγηση και βαθμολόγηση της Πρακτικής Άσκησης από την Επιτροπή ΠΑ σε συνεργασία με τους υπεύθυνους καθηγητές.

8. Δημόσια παρουσίαση σε ημερίδα του Τμήματος κατά την αρχή της επόμενης ακαδημαϊκής χρονιάς.
9. Η συμμετοχή στην ΠΑ αναγράφεται στο πτυχίο του φοιτητή μόνον όταν έχει κατοχυρωθεί ως μάθημα (άπαξ), μετά από δήλωση του μαθήματος σε εαρινό εξάμηνο του τρίτου τουλάχιστον έτους σπουδών.

Για κάθε ασκούμενο φοιτητή στα πλαίσια της ΠΑ υπάρχουν δύο υπεύθυνοι: ο υπεύθυνος καθηγητής του Τμήματος Γεωγραφίας και ο υπεύθυνος του φορέα υποδοχής. Η εργασία του φοιτητή γίνεται σε άμεση συνεργασία με αμφοτέρους, πράγμα που αφορά και στην υποβαλλόμενη από τον φοιτητή Τεχνική Έκθεση, στο τέλος της δίμηνης άσκησης του. Στην Έκθεση αυτή περιέχονται:

- Το θέμα και η λογική ένταξής του στη γενικότερη θεματολογία και λειτουργία του φορέα
- Ο σκοπός και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε
- Τα αποτελέσματα και η συζήτησή τους
- Τα συμπεράσματα και οι προτάσεις
- Η υποστηρικτική βιβλιογραφία.

Επιδίωξη του προγράμματος ΠΑ είναι όλοι οι φοιτητές του Τμήματος Γεωγραφίας να συμμετάσχουν, τουλάχιστον άπαξ κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ΠΑ. Η συμμετοχή αυτή τους επιτρέπει να έρθουν σε επαφή με το εργασιακό περιβάλλον, να το κατανοήσουν και να το εμπλουτίσουν με τις λύσεις που η επιστήμη τους και η φρεσκάδα της σκέψης τους προσφέρουν. Από τη μεριά τους, οι φοιτητές αποκτούν αυτοπεποίθηση, γεφυρώνοντας για πρώτη φορά την αποκτούμενη επιστημονική γνώση με την πρακτική επίλυσης προβλημάτων. Τέλος, η συνεργασία και διάδραση μεταξύ Πανεπιστημίου και φορέων απασχόλησης προσφέρει δυνατότητες εξέλιξης με αμοιβαία οφέλη και προς τα δύο μέρη.

Περισσότερα στοιχεία για την ΠΑ του Τμήματος Γεωγραφίας είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος :

http://www.aegean.gr/Geography/greek/undergrad_prtrain.htm.

Μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Γεωγραφίας

Στόχος του ΠΜΣ είναι να προσφέρει θεωρητική και εφαρμοσμένη γνώση των ζητημάτων του χώρου και των σύγχρονων προσεγγίσεων διαχείρισης τους με την αξιοποίηση μεθόδων και τεχνικών της Επιστήμης των Γεωγραφικών Πληροφοριών.

Η Γεωπληροφορική αναπτύσσει και αξιοποιεί τεχνολογίες πληροφορικής για τη συλλογή, διαχείριση, ανάλυση, μοντελοποίηση και οπτικοποίηση χωρικών και χωρο-χρονικών δεδομένων. Σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές μεθόδους και τεχνικές ανάλυσης, υποστηρίζει τη σύνθετη και διεπιστημονική ανάλυση ποικίλων φυσικών και κοινωνικών φαινομένων και ζητημάτων και τη λήψη αποφάσεων για την αντιμετώπιση τους.

Οι εφαρμογές της Γεωπληροφορικής αφορούν σε ένα ευρύ φάσμα θεματικών πεδίων έρευνας και πρακτικών εφαρμογών όπως:

- Προστασία φυσικού περιβάλλοντος και φυσικής κληρονομιάς
- Παγκόσμια κλιματική αλλαγή
- Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές
- Διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων
- Διαχείριση υδατικών πόρων
- Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών και βιοποικιλότητας
- Μεταβολές χρήσεων και κάλυψης γης
- Χωρο-κοινωνικές ανισότητες και αποκλεισμός, φτώχεια, μετανάστευση, εγκληματικότητα, μειονότητες, υγεία.
- Προστασία και διαχείριση παραδοσιακών συνόλων και πολιτιστικής κληρονομιάς
- Μελέτες τοπίου
- Βιώσιμη αστική και περιφερειακή ανάπτυξη
- Περιφερειακός, χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός
- Αστική και περιφερειακή πολιτική
- Ανάπτυξη και διαχείριση υπαίθρου
- Καινοτομική και τεχνολογική ανάπτυξη
- Τουριστική ανάπτυξη
- Χωροθέτηση βιομηχανίας, εμπορίου, δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών
- Δίκτυα μεταφορών και επικοινωνιών
- Γεωπολιτικές σχέσεις, διασυνοριακές εντάσεις, διαχείριση κρίσεων

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στη Γεωγραφία και Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική, με κατευθύνσεις:

Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική στην Ανθρωπογεωγραφία και το Σχεδιασμό του Χώρου, και
Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική στη Διαχείριση Φυσικού Περιβάλλοντος και Κινδύνων

β) Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) στη Γεωγραφία

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ).

Για την απόκτηση ΜΔΕ γίνονται ετησίως δεκτοί μέχρι 30 πτυχιούχοι Τμημάτων Γεωγραφίας καθώς και Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ΑΕΙ της αλλοδαπής. Γίνονται επίσης δεκτοί πτυχιούχοι αντίστοιχων Τμημάτων ΤΕΙ και απόφοιτοι των παραγωγικών Στρατιωτικών Σχολών.

Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλουν αίτηση για την εισαγωγή στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη ΜΔΕ κατόπιν Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, η οποία δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο και στην ιστοσελίδα του Τμήματος, την περίοδο Μαρτίου – Μαΐου .

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται κατόπιν αξιολόγησης τους κατά τη διάρκεια προφορικής συνέντευξης. Αρχικά αξιολογούνται τα δικαιολογητικά που θα υποβάλλουν οι υποψήφιοι, ενώ στη συνέχεια καλούνται σε συνέντευξη προκειμένου να διαμορφωθεί μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα του επιστημονικού “προφίλ” κάθε υποψήφιου.

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του Μ.Δ.Ε. είναι τρία (3) διδακτικά εξάμηνα, ενώ η μέγιστη ορίζεται σε έξι (6) εξάμηνα, υπολογιζόμενα από την κανονική εγγραφή στο Π.Μ.Σ.

Αναλυτικές πληροφορίες για το Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ, τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες επιλογής βρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου στην Ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Γεωγραφίας στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση: <http://www.aegean.gr/geography/pms/>

Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ).

Οι κάτοχοι ΜΔΕ του Τμήματος Γεωγραφίας έχουν τη δυνατότητα (κατόπιν αίτησής τους και έγκρισης της από το Τμήμα) να εγγράφονται για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, εφόσον το θέμα της διατριβής εντάσσεται στα ερευνητικά ενδιαφέροντα κάποιου μέλους ΔΕΠ του Τμήματος. Στην περίπτωση κατόχων Μ.Δ.Ε. άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμου ΑΕΙ της αλλοδαπής απαιτείται η κατάθεση αίτησης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής κατόπιν Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Η επιλογή των υποψηφίων διδακτόρων γίνεται με βάση τις διαδικασίες που περιγράφονται στον εσωτερικό κανονισμό του ΠΜΣ.

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.) είναι έξι (6) εξάμηνα από την ημερομηνία επιλογής του υποψήφιου διδάκτορα για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής και τον ορισμό του θέματός της, ενώ η μέγιστη ορίζεται σε δώδεκα (12) εξάμηνα (6 έτη).

Αναλυτικές πληροφορίες για τη δομή και λειτουργία του ΠΜΣ «Γεωγραφία και Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική» περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ, ο οποίος συντάσσεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος Γεωγραφίας και βρίσκεται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου σε

ηλεκτρονική μορφή στην Ιστοσελίδα του ΠΜΣ, στη διεύθυνση:
<http://www.aegean.gr/geography/pms/>

Δραστηριότητες
του Τμήματος Γεωγραφίας

ERASMUS/SOCRATES

Πρόγραμμα διαπανεπιστημιακής συνεργασίας και ανταλλαγής φοιτητών και καθηγητών

Γενικές πληροφορίες

Το πρόγραμμα Erasmus- Socrates προσφέρει στους φοιτητές τις προϋποθέσεις να μετακινούνται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσθέτοντας την Ευρωπαϊκή διάσταση στη διδασκαλία και μάθηση. Το πρόγραμμα Erasmus - Socrates αποτελεί ένα σημαντικό τμήμα της δράσης που αφορά την κινητικότητα των φοιτητών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να μεταβούν σε πανεπιστήμια της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και των Σκανδιναβικών χωρών (Νορβηγία, Ισλανδία, Λινχενστάϊν) με τα οποία συνεργάζεται το πανεπιστήμιο Αιγαίου, στη βάση διμερών συμφωνιών. Υπάρχει επίσης δυνατότητα μετάβασης σε επιλέξιμες συνδεδεμένες χώρες, δηλαδή όπως την Βουλγαρία, Ρουμανία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβακία, Εσθονία, Λιθουανία, Λετονία, Σλοβενία, Μάλτα, και Κύπρο. Το πρόγραμμα Socrates - Erasmus χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του ΙΚΥ.

Το τμήμα Γεωγραφίας προς το παρόν έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες για ανταλλαγή φοιτητών και του ακαδημαϊκού προσωπικού με Πανεπιστήμια της Αγγλίας, Γαλλίας, Ισπανίας, Ιταλίας, Γερμανίας, Ολλανδίας, Φινλανδίας και Τουρκίας.

Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας και των προϋποθέσεων συμμετοχής.

Οι φοιτητές που επιλέγονται από κάθε ίδρυμα για να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα Erasmus έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν εφόσον καλύπτουν τις γενικές προϋποθέσεις του προγράμματος:

- Πρέπει να είναι πολίτες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η περίοδος της μετακίνησης διαρκεί από τρεις μήνες μέχρι ένα χρόνο.
- Να έχει γίνει συμφωνία με τον υπεύθυνο καθηγητή του ιδρύματος ώστε τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει και θα περάσει να αναγνωριστούν με βάση το *ECTS (Ευρωπαϊκό Σύστημα Αναγνώρισης Ακαδημαϊκών Μονάδων)*.

Οι φοιτητές δεν πληρώνουν δίδακτρα στο Πανεπιστήμιο που τους φιλοξενεί, και οι υποτροφίες και άλλες οικονομικές διευκολύνσεις δεν διακόπτονται ούτε μειώνονται κατά τη διάρκεια της μετακίνησης του φοιτητή/τριας σε άλλο Πανεπιστήμιο, ακόμα και αν ο φοιτητής/τρια λαμβάνει υποτροφία από το πρόγραμμα Erasmus - Socrates.

Ο φοιτητής που ενδιαφέρεται να μεταβεί στο εξωτερικό μέσω του προγράμματος Erasmus – Socrates θα πρέπει να προμηθευτεί από το γραφείο Erasmus - Socrates, τη **λίστα των πανεπιστημίων** με τα οποία συνεργάζεται το πανεπιστήμιο Αιγαίου και να έχει ενημερωθεί μέσω διαδικτύου για το πρόγραμμα σπουδών του πανεπιστημίου στο οποίο θέλει να μεταβεί. Στη συνέχεια ο ενδιαφερόμενος φοιτητής συμπληρώνει την αίτηση του ΙΚΥ για χορήγηση υποτροφίας (που είναι διαθέσιμη και στους

θεματικούς υπεύθυνους του προγράμματος Erasmus – Socrates στο Πανεπιστήμιο του Αιγαίου). *Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων είναι η 15^η Μαΐου για φοίτηση σε Πανεπιστήμιο Erasmus το χειμερινό εξάμηνο και η 15^η Οκτωβρίου για το εαρινό εξάμηνο.*

Για να θεωρείται επιτυχής η φοίτηση του φοιτητή στο Πανεπιστήμιο φιλοξενίας θα πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς τουλάχιστον σε ένα μάθημα. Η αναγνώριση των μαθημάτων γίνεται όταν το μάθημα παρουσιάζει ομοιότητα σε ποσοστό 80% με την ύλη μαθήματος που διδάσκεται σε τμήμα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Σε περίπτωση που ο φοιτητής α) δεν ανταποκριθεί στις ακαδημαϊκές απαιτήσεις του Ιδρύματος υποδοχής β) δεν προσκομίσει αμέσως μετά την επιστροφή του τα έγγραφα που απαιτούνται, είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει τα χρήματα της υποτροφίας.

Σε περίπτωση που κάποιος ενδιαφέρεται να επισκεφτεί πανεπιστήμιο με το οποίο δεν συνεργάζεται το τμήμα μπορεί μετά από συμφωνία με τον υπεύθυνο καθηγητή να ζητήσει από το γραφείο να συνάψει συμφωνία συνεργασίας

Περισσότερες Πληροφορίες

Σε όλα τα βήματα της προσπάθειάς του ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει την βοήθεια και την υποστήριξη του Γραφείου Socrates-Erasmus και να είναι σε επαφή με το Γραφείο για ότι χρειαστεί.

Θεματικοί Υπεύθυνοι – Τμήμα Γεωγραφίας - Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Κορρές Γεώργιος και Σωτήρης Κουκούλας

gkorres@geo.aegean.gr και skouk@geo.aegean.gr

Τηλ.: (22510) – 36429 και (22510)- 36424

Φάξ: (22510) -36409

Γραφείο Socrates-Erasmus Πανεπιστημίου Αιγαίου

Κτίριο Διοίκησης- Λόφος Πανεπιστημίου, Μυτιλήνη 81100

Υπεύθυνες:

Αριστέα Καζαντζή

akaz@aegean.gr

Τηλ.: (22510) – 36165

www.aegean.gr/international

Ερευνητικές και άλλες δραστηριότητες

Τα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος Γεωγραφίας έχουν συμμετάσχει και συμμετέχουν σε ένα σημαντικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων, που χρηματοδοτούνται από διεθνείς και εθνικούς φορείς, είτε σαν επιστημονικοί υπεύθυνοι είτε σαν επιστημονικοί συνεργάτες. Η ερευνητική δραστηριότητα στο Τμήμα Γεωγραφίας καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεματικών περιοχών της επιστήμης της Γεωγραφίας και συναφών περιοχών, όπως:

- Φυσική και Περιβαλλοντική Γεωγραφία και Διαχείριση
- Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών
- Χωρική Ανάλυση και Γεωπληροφορική
- Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών και Χαρτογραφία
- Οικονομική Γεωγραφία, σχεδιασμός και ανάπτυξη χώρων καινοτομίας
- Κοινωνική Γεωγραφία και Πολιτική
- Μετανάστευση
- Πολεοδομικός και Χωροταξικός Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Διακυβέρνηση, Πολιτικές
- Μεταβολές Χρήσεων Γης
- Τουριστική Ανάπτυξη
- Πολιτισμική Γεωγραφία και Ανάλυση Τοπίου
- Ανάπτυξη της Υπαίθρου
- Εκπαίδευση και Διδακτική Γεωγραφίας

Το Τμήμα Γεωγραφίας διοργανώνει και συμμετέχει στη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων και συναντήσεων, ημερίδων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφτούν την ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.aegean.gr/geography>) καθώς και τις ιστοσελίδες των μελών ΔΕΠ.

Επαγγελματικές
Προοπτικές των Αποφοίτων
του Τμήματος Γεωγραφίας

Οι γεωγράφοι έχουν στη διάθεση τους ένα ευρύ, ενδιαφέρον και ελκυστικό πεδίο επαγγελματικών προοπτικών και επιλογών σταδιοδρομίας στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στο διεθνή χώρο. Η σφαιρικότητα της γνώσης που προσφέρει το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας στους αποφοίτους του εγγυάται ότι οι γεωγράφοι μπορούν να ασχοληθούν επαγγελματικά με την ανάλυση και διαχείριση μιας μεγάλης ποικιλίας ζητημάτων του χώρου και του περιβάλλοντος, να συμβάλλουν στη διδασκαλία μαθημάτων Γεωγραφίας στην πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια και τη μεταλυκειακή εκπαίδευση καθώς επίσης και να ασχοληθούν με τη γεωγραφική έρευνα.

Στον επαγγελματικό τομέα, οι γεωγράφοι ασχολούνται με θέματα που σχετίζονται γενικά με την ανάλυση και τη διαχείριση του χώρου. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- χαρτογραφικές μελέτες
- ανάπτυξη, διαχείριση και εφαρμογή γεωγραφικών βάσεων δεδομένων
- μελέτες αστικής, περιφερειακής και αγροτικής ανάλυσης και ανάπτυξης
- χωροταξικές και πολεοδομικές μελέτες
- τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα και μελέτες
- περιβαλλοντικές, δημογραφικές, κοινωνικές, οικονομικές μελέτες
- μελέτες διαθεσιμότητας και διαχείρισης φυσικών πόρων
- μελέτες τουριστικής ανάλυσης και ανάπτυξης
- μελέτες χωροθέτησης επιχειρήσεων, βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, τεχνολογικών πάρκων, υπηρεσιών και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας και κοινωνικής υποδομής (σχολεία, νοσοκομεία, πάρκα, κατοικίες)
- μελέτες σκοπιμότητας και επιχειρηματικά σχέδια
- έρευνες αγοράς
- διαμόρφωση πολιτικής σε θέματα περιβαλλοντικά, κοινωνικά, οικονομικά, διεθνών σχέσεων

Η διδασκαλία του μαθήματος της Γεωγραφίας στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μεταλυκειακή εκπαίδευση αφορά στη συστηματική παρουσίαση όλου του φάσματος της γνώσης που παρέχει καθώς και των θεμάτων με τα οποία ασχολείται η σύγχρονη Γεωγραφία. Τέλος, η έρευνα στη Γεωγραφία καλύπτει το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα την αλληλεπίδραση ανθρώπου και χώρου μέσα στο χρόνο – από τα τεχνικά και τεχνολογικά ζητήματα της ηλεκτρονικής ανάλυσης του χώρου μέχρι τα φιλοσοφικά ζητήματα των αξιακών συστημάτων που προσδιορίζουν τον τρόπο αντίληψης και χρήσης του.

Οι γεωγράφοι μπορούν να απασχοληθούν σε υπηρεσίες του δημόσιου, του ιδιωτικού και του κοινωνικού τομέα στις θεματικές περιοχές που προαναφέρθηκαν και σε ένα πολύ ευρύτερο φάσμα περιοχών ακόμη. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Υπουργεία και όλες οι σχετικές υπηρεσίες
- Περιφερειακές διοικήσεις και Νομαρχίες
- Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δήμοι)
- Υπηρεσίες Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Οργανισμών
- Ιδρύματα Δευτεροβάθμιας και Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

- Ερευνητικά Κέντρα
- Στρατιωτικές Σχολές
- Βιβλιοθήκες, Κέντρα τεκμηρίωσης και Υπηρεσίες Διαχείρισης Δεδομένων
- Στατιστικές Υπηρεσίες
- Αναπτυξιακές εταιρείες τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα
- Δημοτικές Επιχειρήσεις
- Ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα
- Μελετητικά γραφεία
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις

Για την επαγγελματική κατοχύρωση των γεωγράφων, η Επιτροπή Επαγγελματικής Κατοχύρωσης του Τμήματος διαμόρφωσε το σχέδιο του Προεδρικού Διατάγματος το οποίο και δημοσιεύθηκε επίσημα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΠΔ 147, ΦΕΚ 124, 4/6/2002). Σύμφωνα με αυτό το ΠΔ, ο πτυχιούχος γεωγράφος μπορεί να απασχοληθεί:

- α. Σε εργασιακούς χώρους του ιδιωτικού τομέα:
 - για την εκπόνηση αναπτυξιακών, χωροταξικών, πολεοδομικών, τουριστικών και χαρτογραφικών μελετών
 - για την οργάνωση και διαχείριση γεωγραφικών πληροφοριών και εφαρμογή μεθόδων τηλεπισκόπησης και Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών
 - ως σύμβουλοι επιχειρήσεων σε θέματα χωροθέτησης και μετεγκατάστασης δραστηριοτήτων, αξιοποίησης κινήτρων περιφερειακής ανάπτυξης και αποκέντρωσης, ερευνών αγοράς, αξιολόγησης κινήτρων, τουριστικής ανάπτυξης κλπ.
 - για την παραγωγή χαρτογραφικών, τουριστικών και άλλων πληροφοριών γεωγραφικού περιεχομένου
 - για τη διαχείριση φυσικών πόρων και εκπόνηση μελετών περιβαλλοντικής προστασίας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων
 - για την εκπόνηση φυσικογεωγραφικών μελετών.
- β. Σε ερευνητικά ιδρύματα που ασχολούνται με τη μελέτη των επιστημών του χώρου και του ανθρώπου.
- γ. Σε φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα της ειδικότητάς τους.
- δ. Σε Διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις
- ε. Στην εκπαίδευση, καθώς και στην επιμόρφωση των ασχολούμενων με τη γεωγραφική εκπαίδευση.

Η πρόσφατη ένταξη των Γεωγράφων στον κλάδο των εκπαιδευτικών (ΠΕ04.05) καθιστά δυνατή τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό του ΑΣΕΠ και την πρόσληψή τους ως μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Επίσης, από την περίοδο 2008-2009 δίνεται για πρώτη φορά η δυνατότητα στους αποφοίτους των Τμημάτων Γεωγραφίας να κάνουν αίτηση για ένταξη στους πίνακες των αναπληρωτών και ωρομισθίων, και εντάσσονται στον κλάδο ΠΕ04.05 (καθηγητές Φυσικών Επιστημών και ιδιαίτερα Γεωλόγων).

Το Σχέδιο Νόμου και η Εγκύκλιος που περιγράφουν τη διαδικασία ένταξης των αποφοίτων στην εκπαίδευση βρίσκονται σε ηλεκτρονική μορφή στην Ιστοσελίδα του τμήματος στη διεύθυνση: <http://www.aegean.gr/geography/greek/news.htm>

Τέλος, σημαντικός είναι και ο ρόλος του Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη γενικότερη προσπάθεια των αποφοίτων για αναζήτηση είτε επαγγελματικών ευκαιριών είτε δυνατοτήτων συνέχισης των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Οι δραστηριότητες του Γραφείου Διασύνδεσης είναι ποικίλες και περιλαμβάνουν:

- ενημέρωση ιδιωτικών και δημόσιων φορέων σχετικά με τις σπουδές στο Τμήμα Γεωγραφίας και το προφίλ των αποφοίτων γεωγράφων
- παροχή πληροφοριών σε κάθε ενδιαφερόμενο για τις σπουδές στο Τμήμα Γεωγραφίας – τηλεφωνικά, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και μέσω της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας του στο Διαδίκτυο
- καθημερινή παρακολούθηση του ημερήσιου τύπου όσον αφορά θέσεις εργασίας, μεταπτυχιακά, υποτροφίες και προκηρύξεις διαγωνισμών δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων
- καταγραφή των αποφοίτων των τμημάτων σε βάση δεδομένων και συχνής επαφής μαζί τους μέσω περιοδικών εκδόσεων του Γραφείου
- διατήρηση βάσης δεδομένων με βιογραφικά σημειώματα αποφοίτων και διακίνησης τους σε ενδιαφερόμενους εργοδότες
- έκδοση συμβουλευτικών φυλλαδίων για: σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, συνέντευξης επιλογής, συνοδευτικής επιστολής, συστατικής επιστολής και παραγωγή διαφημιστικού υλικού για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και τα Τμήματά του
- διεξαγωγή πιλοτικής έρευνας με εταιρείες και ανάπτυξη επαφών μαζί τους για ανεύρεση θέσεων εργασίας και πρακτικής άσκησης
- ανεύρεση πληροφοριών για μεταπτυχιακές σπουδές
- ενημέρωση των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου για τις τάσεις και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας σε σχέση με το προφίλ των αποφοίτων
- διατήρηση και καθημερινή ανανέωση της ηλεκτρονική ιστοσελίδας του Γραφείου για επίκαιρη παροχή πληροφοριών

Ο Σύλλογος Φοιτητών
του Τμήματος Γεωγραφίας

Εισαγωγικά

Ο Σύλλογος Φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου «ΠΙΤΤΑΚΟΣ» ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 1994 από τους πρώτους φοιτητές που εισήχθησαν στο τμήμα Γεωγραφίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 1994-95. Πρόκειται για το πρωτοβάθμιο συλλογικό όργανο των φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας. Ανώτατο όργανο του είναι η Γενική Συνέλευση. Η διοίκηση ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ο Σύλλογος Φοιτητών λειτουργεί κάτω από τους όρους που προβλέπονται από το καταστατικό του και εκλέγει τους νόμιμους εκπροσώπους του στα διοικητικά όργανα του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Οι φοιτητές μπορούν να εγγράφονται στο Σύλλογο με δική τους πρωτοβουλία, όπου τους δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά στα διάφορα ζητήματα που απασχολούν το Τμήμα Γεωγραφίας. Το εαρινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους πραγματοποιούνται οι καθιερωμένες φοιτητικές εκλογές για την ανάδειξη του ενδεκαμελούς Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Συλλόγου. Σκοπός του Δ.Σ. είναι η εκτέλεση των αποφάσεων που λαμβάνονται στις Γενικές Συνελεύσεις (Γ.Σ.) του Συλλόγου Φοιτητών. Οκτώ εκπρόσωποι – μέλη του Συλλόγου Φοιτητών - συμμετέχουν ως μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Γεωγραφίας. Το Σεπτέμβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους, η Γ.Σ. του Συλλόγου Φοιτητών εκλέγει τους νόμιμους εκπροσώπους της στις Επιτροπές του Τμήματος Γεωγραφίας.

Δραστηριότητες

Ο Σύλλογος Φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας έχει εμπλακεί σε μία σειρά από δραστηριότητες που σχετίζονται με την επιστήμη της Γεωγραφίας. Η πρώτη από αυτές αφορά στην διοργάνωση της Πρώτης Επιστημονικής Ημερίδας του Συλλόγου Φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας με θέμα «Διαστάσεις της Σύγχρονης Γεωγραφίας: Σπουδές και Επαγγελματικές Προοπτικές, Διεπιστημονικότητα και Εφαρμογές», τον Ιούνιο του 1999. Στις 14 Οκτωβρίου 2000 πραγματοποιήθηκε και η Δεύτερη Επιστημονική Ημερίδα με θέμα «Ελληνική Πόλη και Γεωγραφία: Νέα Παραδείγματα στην Ερμηνεία και τον Σχεδιασμό». Ο Σύλλογος Φοιτητών συμμετείχε στη διοργάνωση του διεθνούς συνεδρίου που έγινε στη Χίο στις 23-25 Μαΐου 2002 με θέμα : «Τα λιμάνια της Μεσογείου: Πολιτικές ανάπτυξής τους και οι επιδράσεις αυτών σε οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο» μαζί με τα τμήματα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Χίος) και Γραφικών Τεχνών και Σχεδίασης Συστημάτων (Σύρος).

Με τη μεταφορά του τμήματος Γεωγραφίας στα ολοκαίνουρια και σύγχρονα κτίρια του Λόφου Ξενία το 2003 ο σύλλογος Φοιτητών συνέχισε να διοργανώνει μια σειρά από ημερίδες βοηθώντας τόσο στην προβολή του Τμήματος όσο και της επιστήμης της Γεωγραφίας. Στις 24 Φεβρουαρίου 2006 στην αίθουσα «Αντώνης Τρίτσης» του Πνευματικού Κέντρου του Δ. Αθηναίων διεξήχθη ημερίδα με θέμα: «Σπουδές στη Γεωγραφία και προοπτικές σταδιοδρομίας». Τη Δευτέρα 22 Μαΐου 2006 στο αμφιθέατρο του τμήματος Γεωγραφίας πραγματοποιήθηκε ημερίδα με θέμα: “Χρήσεις και Συνεισφορά των Γεωγραφικών Συστημάτων των Πληροφοριών στην επιστήμη”. Η 3^η επιστημονική ημερίδα έγινε από το Σύλλογο Φοιτητών στις 20 Μαρτίου 2008 και είχε ως θέμα: “Η επιστήμη της Γεωγραφίας στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα”. Τέλος συμμετείχε στο 8^ο Πανελλήνιο Γεωγραφικό Συνέδριο (4-7

Οκτωβρίου 2007) στο Τμήμα Γεωλογίας του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και στην οργάνωση του Παγκόσμιου Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στο τμήμα Γεωγραφίας (1-6 Ιουνίου 2008) με τίτλο: «Studying, Modeling and Sense-Making of Planet Earth».

Ο Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Γεωγραφίας συμμετέχει στην οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών και άλλων προγραμμάτων του Τμήματος Γεωγραφίας όπως είναι η θερινή πρακτική άσκηση των φοιτητών. Επίσης ο Σύλλογος Φοιτητών συνεργάζεται με τους συλλόγους φοιτητών των υπολοίπων τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου με σκοπό τη διοργάνωση κοινών πολιτιστικών εκδηλώσεων. Παράλληλα, ο Σύλλογος Φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας προσπαθεί να ενισχύσει οικονομικά τις πολιτιστικές ομάδες των φοιτητών που δρουν στην Μυτιλήνη. Τέλος, ο Σύλλογος Φοιτητών κινείται στα ζητήματα Επαγγελματικής Κατοχύρωσης σε συνεργασία με την Ένωση Γεωγράφων και τον αντίστοιχο Φοιτητικό Σύλλογο του Πανεπιστημίου του Χαροκοπείου, υποστηρίζοντας τα επαγγελματικά δικαιώματα των μελλοντικών Γεωγράφων

Η Ένωση Γεωγράφων
Ελλάδας

Ένωση Γεωγράφων (Ε.ΓΕΩ.) Ελλάδας

Η Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας αποτελεί το πρώτο επαγγελματικό και επιστημονικό μη κερδοσκοπικό συλλογικό όργανο των γεωγράφων, αποφοίτων των Τμημάτων Γεωγραφίας της Ελλάδας και του εξωτερικού. Η δημιουργία της ξεκίνησε με πρωτοβουλία του Συλλόγου Φοιτητών του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου ο οποίος διοργάνωσε και χρηματοδότησε το ιδρυτικό συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις 2 και 3 Μαρτίου του 2002 στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Σε αυτό αποφασίστηκε η σύσταση μιας προσωρινής διοικούσας επιτροπής η οποία σε συνεργασία με ειδικό νομικό σύμβουλο προχώρησε στην ίδρυση και νομιμοποίηση της Ένωσης Γεωγράφων Ελλάδας τον Ιούνιο του 2002.

Σκοπός της Ένωσης Γεωγράφων είναι η προάσπιση, προώθηση και διασφάλιση των επαγγελματικών, οικονομικών, ασφαλιστικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των μελών της. Σημαντικός στόχος της είναι η ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τη διάδοση και προαγωγή της σύγχρονης επιστήμης της Γεωγραφίας. Παράλληλα, προωθεί την διαρκή επιμόρφωση και την επιστημονική κατάρτιση των μελών της και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη της γεωγραφικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Μέλος της Ένωσης Γεωγράφων μπορεί να γίνει όποιος είναι κάτοχος προπτυχιακού, μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου Τμήματος Γεωγραφίας της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Δραστηριότητες Ένωσης

Η Ένωση Γεωγράφων μέχρι σήμερα έχει πραγματοποιήσει μια σειρά από ενέργειες που έχουν συμβάλει στην κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και στην προβολή των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των γεωγράφων. Οι σημαντικότερες από αυτές είναι οι εξής:

- Ένταξη του πτυχίου της Γεωγραφίας σε κλάδο εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έδωσε τη δυνατότητα συμμετοχής των γεωγράφων στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ καθώς και στην ιδιωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Ενημέρωση υπουργείων, περιφερειακών διοικήσεων και νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων για την ειδικότητα του γεωγράφου που είχε ως αποτέλεσμα την ένταξη του πτυχίου της Γεωγραφίας στις περισσότερες προκηρύξεις για νέες θέσεις εργασίας.
- Αποστολή επιστολών διαμαρτυρίας σε φορείς που δεν είχαν συμπεριλάβει το πτυχίο της Γεωγραφίας στην προκήρυξη τους.
- Διερεύνηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων και δικαιωμάτων των γεωγράφων και ενημέρωση των μελών της Ένωσης.
- Διεξαγωγή έρευνας για την επαγγελματική αποκατάσταση των γεωγράφων και την καταγραφή των σχετικών προβλημάτων, η οποία δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας.

- Δημιουργία ιστοσελίδας για την προβολή των δραστηριοτήτων της Ένωσης Γεωγράφων και δυνατότητα ενημέρωσης των μελών της για προκηρύξεις νέων θέσεων εργασίας.

Αν και τα παραπάνω αποτελούν μια καλή αρχή, είναι σαφές ότι υπάρχουν ακόμα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσα από συλλογικές δράσεις. Στα μελλοντικά σχέδια της Ένωσης Γεωγράφων συμπεριλαμβάνονται οι παρακάτω δραστηριότητες που αφορούν σε:

(α) Δράσεις για την ποιοτική αναβάθμιση και ενίσχυση του μαθήματος της Γεωγραφίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθώς και την ίση μεταχείριση των γεωγράφων στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ.

(β) Διαρκή ενημέρωση όλων των δημόσιων φορέων για τα θεματικά πεδία δράσης των γεωγράφων καθώς και για τις δυνατότητες επαγγελματικής απασχόλησης τους.

(γ) Συμμετοχή σε ερευνητικές δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλους φορείς, προκειμένου να προβληθεί το επάγγελμα του γεωγράφου και να ενισχυθεί ο ρόλος τους σε ανάλογες δραστηριότητες.

(δ) Τέλος, περαιτέρω διεκδικήσεις (νομοθετικές, δικαστικές κ.α.) που θα συμβάλλουν στην ενδυνάμωση της επαγγελματικής θέσης των γεωγράφων στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.

Περισσότερες πληροφορίες για την Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας μπορείτε να βρείτε στην παρακάτω ιστοσελίδα: www.geographers.gr
e-mail: geographers.gr@gmail.com

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2009-2010

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Εισαγωγή στην Πληροφορική ΓΕΩ 100

Η Επιστήμη της Πληροφορικής, Δυαδικό Σύστημα Αρίθμησης, Κωδικοποίηση και Αναπαράσταση Δεδομένων, Αρχιτεκτονική Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Υλικό και Λογισμικό Υπολογιστών, Λειτουργικά Συστήματα, Δίκτυα Επικοινωνίας Υπολογιστών, Χρήση εφαρμογών (αυτοματισμού γραφείου, πλοήγησης στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), Αναπαράσταση Γραφικών, Αναπαράσταση Γεωγραφικών Δεδομένων, Αλγόριθμοι και Λογικά Διαγράμματα, Αρχές Προγραμματισμού Υπολογιστών, Ειδικά θέματα εφαρμογών πληροφορικής στη Γεωγραφία.

2. Φυσική Γεωγραφία – Γεωμορφολογία ΓΕΩ 101

Συστήματα και διεργασίες στον πλανήτη Γη. Η δομή και η ηλικία της γης - το εσωτερικό της γης, ο φλοιός της γης και η σύσταση της. Ηπειρωτικές μάζες και ωκεάνιες λεκάνες. Η θεωρία των λιθοσφαιρικών πλακών. Φυσικά υλικά. Ορυκτά και πετρώματα. Ενδογενείς και εξωγενείς γεωμορφολογικές διεργασίες. Ο γεωμορφολογικός κύκλος. Ηπειρογένεση – ορογένεση. Ηφαιστειότητα, ηφαιστεια, ηφαιστειογενείς γεωμορφές. Παραμόρφωση του στερεού φλοιού, πτυχές και ρήγματα. Σεισμοί. Μηχανική και χημική αποσάθρωση και διάβρωση. Υδρολογικός κύκλος. Κατανομή του νερού στη φύση. Επιφανειακά και υπόγεια νερά. Γεωμορφολογική δράση του επιφανειακού νερού. Ποτάμια συστήματα. Ποτάμια αποθέσεις. Κοιλιάδες, φαράγγια, δέλτα ποταμών. Διάλυση των πετρωμάτων. Επιφανειακές και υπόγειες καρστικές δομές. Παγετώνες. Δημιουργία των παγετώνων. Τύποι παγετώνων. Γεωμορφές παγετώδους διάβρωσης και απόθεσης. Γεωμορφές αιολικής προέλευσης. Αιολική διάβρωση, Αιολικές αποθέσεις. Ωκεανογραφία. Εισαγωγή στους ωκεανούς. Τα περιθώρια των ωκεανών. Ο ωκεάνιος πυθμένας. Παράκτιες διεργασίες και τοπία. Γεωμορφές παράκτιας διάβρωσης. Παράκτιες αποθέσεις. Τύποι ακτών. Κύματα και παλίρροιες. Γεώτοποι. Γεωμορφολογική κληρονομιά.

3. Σύγχρονη Ανθρωπογεωγραφία ΓΕΩ 102

Αντικείμενο και περιεχόμενο της επιστήμης της Ανθρωπογεωγραφίας. Σχέση και αλληλεπίδραση με την Φυσική Γεωγραφία. Τα επιστημονικά υποπεδία της Ανθρωπογεωγραφίας. Σύγχρονη Οικονομική Γεωγραφία: Παραγωγικές δραστηριότητες, πόροι, πληθυσμός, φυσικά διαθέσιμα, περιβάλλον, χωροθετήσεις και ροές στον χώρο. Θεωρητικά ζητήματα και σχολές σκέψης στην σύγχρονη ανθρωπογεωγραφία. Περιφερειακές ανισότητες, περιφερειακή ανάπτυξη και πολιτική. Αστικοποίηση, αστική ανάπτυξη και πολιτική.

4. Οικονομική Ι ΓΕΩ 103

Βασικές έννοιες και θεωρίες της Μικροοικονομικής. Συμπεριφορά καταναλωτή: αποφάσεις των ατόμων ή Βασικές έννοιες και θεωρίες της Μικροοικονομικής. Συμπεριφορά καταναλωτή: αποφάσεις των ατόμων ή των νοικοκυριών για την κατανομή του εισοδήματος τους σε δραστηριότητες κατανάλωσης ή αποταμίευσης. Συμπεριφορά παραγωγού: αποφάσεις για τα είδη και τις ποσότητες των αγαθών που θα παραχθούν καθώς και των συνδυασμών των συντελεστών παραγωγής που θα χρησιμοποιηθούν. Θεωρία των τιμών: διαμόρφωση τιμών των αγαθών, υπηρεσιών και παραγωγικών συντελεστών ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της αγοράς. Κατανομή συντελεστών παραγωγής μεταξύ ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων. Οικονομικό Κύκλωμα. Είδη και Μορφές Επιχειρήσεων, Θεωρία του Κόστους, Θεωρία της Ζήτησης, Θεωρία της Προσφοράς, Ανταλλαγή και Ισορροπία Αγοράς, Μορφές και Είδη Αγορών: Ελεύθερος Ανταγωνισμός, Ολιγοπώλιο, Μονοπώλιο, Μονοπωλιακός Ανταγωνισμός, Υποδείγματα Stackelberg, Cournot, Bertrand. Προβλήματα Μεγιστοποίησης των Κερδών και Ελαχιστοποίησης Κόστους. Προβλήματα Μεγιστοποίησης Χρησιμότητας. Καμπύλες Ισοπαραγωγής, Καμπύλες Αδιαφορίας. Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη. Οικονομικός Προγραμματισμός και Σχεδιασμός. Επενδύσεις και Αξιολόγηση Επενδύσεων. Ανάλυση Αριθμοδεικτών και Νεκρού Σημείου.

5. Ποσοτικές Μέθοδοι στη Γεωγραφία ΓΕΩ 104

Περιγραφική Στατιστική. Πληθυσμός και δείγμα. Στατιστικές μεταβλητές και τύποι μεταβλητών. Πίνακες και γραφικές παραστάσεις. Περιγραφικά μέτρα για ονομαστικές κλίμακες. Κατανομές συχνοτήτων.

Ιστογράμματα. Μέτρα κεντρικής θέσης. Μέτρα διασποράς. Στοιχεία Συνδυαστικής. Στοιχεία Θεωρίας Πιθανοτήτων. Κατανομές πιθανοτήτων. Δειγματοληψία. Κατανομές δειγματοληψίας. Εκτιμητική. Έλεγχοι υποθέσεων (παραμετρικοί). Εισαγωγή στη χρήση πακέτου στατιστικού λογισμικού.

6. Εισαγωγή στη Χαρτογραφία ΓΕΩ 105

Βασικές αρχές χαρτογραφίας με ιδιαίτερη έμφαση: (α) στα προβολικά συστήματα κατασκευής χαρτών, (β) στα είδη χαρτών, (γ) στην εύρεση γεωγραφικών συντεταγμένων και (δ) στην ποσοτική χαρτογραφία (μέτρηση αποστάσεων, εμβαδών, κλίσεων, όγκων). Εισαγωγή στην αυτοματοποιημένη χαρτογραφία. Εισαγωγή στη θεματική χαρτογραφία, οπτικοποίηση γεωγραφικών δεδομένων, οπτικές μεταβλητές σημειακών, γραμμικών και επιφανειακών χαρτογραφικών συμβόλων.

7. Φυσική Γεωγραφία -- Κλιματολογία ΓΕΩ 106

Ανάλυση όλων των στοιχείων (ηλιακή και γήινη ακτινοβολία, πίεση, θερμοκρασία, υετός, άνεμος κ.α.) και των φυσικών διεργασιών (ατμοσφαιρική και θαλάσσια κυκλοφορία) που διαμορφώνουν τον καιρό και το κλίμα μιας περιοχής. Περιγραφή της γεωγραφικής κατανομής τους πάνω στη γη και της αλληλεπίδρασης τους με άλλα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος όπως η μορφολογία του εδάφους, οι υδατικοί πόροι, οι ωκεανοί κ.α. Αναλυτική παρουσίαση της γεωγραφικής κατανομής των κλιματικών τύπων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ιδιαίτερη αναφορά στην αλληλεπίδραση κλίματος και ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Εξέταση σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων όπως οι κλιματικές αλλαγές και η τρύπα του όζοντος. Γεωγραφική κατανομή των κλιματικών τύπων σε παγκόσμιο επίπεδο.

8. Κοινωνική Γεωγραφία ΓΕΩ 107

Η σχέση των εννοιολογικών κατηγοριών 'κοινωνίας' και 'γεωγραφίας'. Κοινωνικές τάξεις και μηχανισμοί κατανομής του οικιστικού χώρου. Αστικότητα, αστικά κοινωνικά κινήματα και η Μεσογειακή πόλη. Κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνική πολιτική. Φεμινιστικές γεωγραφίες: συγκρότηση κοινωνικών ταυτοτήτων φύλο και κατανομή του οικιστικού χώρου. Έθνος-Φυλή και χωρικός διαχωρισμός. Πληθυσμιακή ομογενοποίηση και το νεοελληνικό κράτος. Μετακινήσεις και μετανάστευση. Γεωγραφία των μειονοτήτων στην Ελλάδα.

9. Πληθυσμιακή Γεωγραφία ΓΕΩ 108

Ανάλυση και ερμηνεία των χωρικών διαφοροποιήσεων των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των ανθρώπινων πληθυσμών και των μεταβολών τους στο χώρο και το χρόνο. Διαφοροποίηση της Πληθυσμιακής Γεωγραφίας -- με την έμφαση της στη χωρική διάσταση του πληθυσμιακού παράγοντα -- από τη Δημογραφία και τις συναφείς επιστήμες. Προσδιορισμός και ερμηνεία των τάσεων που διαγράφουν στην Ευρώπη και σε άλλες περιοχές του πλανήτη οι βασικές δημογραφικές συνιστώσες: γεννητικότητα, γονιμότητα, θνησιμότητα και μετανάστευση.

10. Αστική Γεωγραφία ΓΕΩ 109

Εισαγωγή στην Αστική Γεωγραφία – εννοιολογικό υπόβαθρο, επιστημονικοί όροι, κριτική παρουσίαση και εξέταση βασικών θεωριών και αναλυτικών προσεγγίσεων. Βασικές πηγές και τρόποι διαμόρφωσης του απαραίτητου πληροφοριακού υπόβαθρου αναφορικά με την οικιστική ανάπτυξη, τα βασικά εργαλεία και τις τεχνικές επεξεργασίας στοιχείων. Πληθυσμιακή κινητικότητα, μετανάστευση, αστικοποίηση. Η μορφή και η δομή της γεωγραφικής ανάπτυξης – συγκέντρωση, ανισότητα. Εννοιολογικό και εμπειρικό υπόβαθρο για την ανάλυση της σχέσης: πόλη – ενδοχώρα. Καθορισμός των ορίων στο χώρο (διοικητικά όρια, όρια αρμοδιοτήτων ακτίνες επιρροής), περιφερειοποίηση. Το μέγεθος και η σημασία του οικισμού. Η αγορά εργασίας - κατανομή της απασχόλησης στο χώρο. Το σύστημα των οικισμών. Απόπειρες ιεράρχησης οικισμών. Η αναζήτηση της κεντρικότητας (εξέλιξη των αντιλήψεων, παλαιότερες και σύγχρονες προσεγγίσεις). Αναλυτικές προεκτάσεις και προεκτάσεις πολιτικής (Ελλάδα και Ευρώπη).

11. Εισαγωγή στα ΣΓΠ ΓΕΩ 200

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών (ΣΓΠ). Εφαρμογές ΣΓΠ. Μορφές και μετατροπές δεδομένων. Συλλογή και εισαγωγή χωρικών και περιγραφικών στοιχείων. Διόρθωση λαθών εισαγωγής. Μετασχηματισμοί συντεταγμένων. Δημιουργία βασικού χάρτη. Μεταδεδομένα. Χωρικές παρεμβολές (σημειακές και περιοχών/πολυγώνων). Επεξεργασία χωρικών δεδομένων δεδομένων σε τρεις διαστάσεις. Διαχείριση λαθών, βασική εκτίμηση διάδοσης λαθών σε υπερθέσεις χωρικών δεδομένων. Το μάθημα περιλαμβάνει εργαστηριακές ασκήσεις.

12. Περιβάλλον και Οικολογία ΓΕΩ 201

Αρχές, επιστήμη, πολιτική – Ιστορική ανασκόπηση της Οικολογίας ως επιστήμης και της πολιτικής Οικολογίας. Συμπτώματα, αίτια και γεωγραφικές διαστάσεις (οικολογικές, κοινωνικο-οικονομικές, πολιτικές και πολιτισμικές) και επιπτώσεις της Περιβαλλοντικής – Οικολογικής κρίσης (ρύπανση, κλιματική – πλανητική αλλαγή, υποβάθμιση οικοσυστημάτων, εξάντληση φυσικών πόρων, βιολογικές εισβολές, ανθρωπογενείς επιδράσεις στο περιβάλλον). Αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων – Αειφορία.

Οργάνωση και χαρακτηριστικά της ζωής στο χώρο (βιολογικό, οικολογικό) και τον χρόνο (γεωϊστορικό-εξελικτικό, οικολογικό). Αλληλεξαρτήσεις αβιοτικής και βιοτικής συνιστώσας: Δομή, λειτουργία και δυναμική οργανισμών, βιοκοινοτήτων, οικοσυστημάτων, βιόσφαιρας. Ροή ενέργειας και υλικών στα οικοσυστήματα – Βιογεωχημικοί κύκλοι – Επιδράσεις οικολογικών παραγόντων, αβιοτικών (ηλιακή ακτινοβολία, θερμοκρασία, φως, νερό, έδαφος) και βιοτικών (σχέσεις μεταξύ οργανισμών – ειδών). Πληθυσμιακή οικολογία.

Πρακτικές ασκήσεις πεδίου: 1.Έρευνα στο εργαστήριο και στο πεδίο – Οργάνωση πειράματος, 2.Βασικές αρχές δειγματοληψίας, 3.Επεξεργασία δεδομένων – Στατιστική Ανάλυση – Παρουσίαση αποτελεσμάτων – Συγγραφή επιστημονικής εργασίας, 4.Χωροδιάταξη φυτικών ειδών, 5.Σχέση μεταξύ ειδών στο χώρο, 6.Αφθονία ειδών – βιοποικιλότητα, 7.Επίδραση ανταγωνισμού στο ρυθμό αύξησης φυτών

13. Πολιτισμική Γεωγραφία ΓΕΩ 202

Υποκειμενικότητα και αντικειμενικότητα. Κουλτούρα, πολιτισμός, πολιτισμικό σύστημα: μία συνοπτική θεωρητική διερεύνηση. Γεωγραφικές μέθοδοι πολιτισμικής ανάλυσης. Ουμανιστικές προσεγγίσεις και φαινομενολογία. Συστήματα αξιών. Ιδεολογία και κουλτούρα. Παράδοση και εκσυγχρονισμός. Υψηλός και λαϊκός πολιτισμός. Γεωγραφικές προσεγγίσεις της πολιτισμικής ταυτότητας. Η νεοελληνική φυσιογνωμία: ελληνισμός, έννοια και πραγματικότητα. Πολιτισμική Γεωγραφία: επιστημονικές καταβολές, ιστορική πορεία, και προοπτικές. Κεντρικοί γεωγραφικοί προβληματισμοί και βασικές γεωγραφικές έννοιες μέσα από τη θεώρηση του πολιτισμού. Ο παγκόσμιος χάρτης του πολιτισμού: κοινωνικο-πολιτισμικές μεταβλητές και διαχρονική αναφορά στην προέλευση και ανάπτυξη πολιτισμικών συστημάτων. Θεωρίες διάδοσης πολιτισμικών ιδεών και πρακτικών στη γεωγραφία.

14. Οικονομική Γεωγραφία ΓΕΩ 203

Το αντικείμενο της οικονομικής γεωγραφίας: ορισμοί και ερωτήματα. Μέθοδος προσέγγισης και ιστορική εξέλιξη της Οικονομικής Γεωγραφίας. Η διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας. Εκβιομηχάνιση, μαζική παραγωγή και συντονιστικοί θεσμοί. Το πρόβλημα της χωροθέτησης. Η άνιση χωρική ανάπτυξη. Η κρίση της μαζικής παραγωγής και οι χωρικές της επιπτώσεις. Η αναδιάρθρωση του κεφαλαίου και η αστική δυναμική του καπιταλισμού. Συνάγοντας την περιφέρεια από τη διεθνή καπιταλιστική ανάπτυξη: οικονομική εξάρτηση και γεωγραφικές ανισότητες. Η συσσώρευση του κεφαλαίου και η παραγωγή των γεωγραφικών ανισοτήτων. Εργασία και χωρική αναδιάρθρωση. Γεωγραφική εκβιομηχάνιση και αναδιάρθρωση. Οι γεωγραφίες της ευέλικτης συσσώρευσης και τα όριά της. Δίκτυα επιχειρήσεων και νέες μαρσαλιανές συνοικίες. Τεχνολογία και χωρο-οικονομική αναδιάρθρωση. Η νέα οικονομική γεωγραφία των υπηρεσιών.

15. Πολιτική Γεωγραφία και Γεωπολιτική ΓΕΩ 204

Η πολιτική οργάνωση των σύγχρονων κοινωνιών: κράτος, έθνος και εθνικό κράτος, τύποι κρατών. Όρια και σύνορα, επικράτεια, διοικητική κατάταξη. Ανάλυση των πολιτικών σχέσεων μεταξύ συλλογικοτήτων και ομάδων στον χώρο, με αντικείμενο τον χώρο σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και διεθνή-παγκόσμιο επίπεδο. Συμμετοχή και ιδιότητα του μέλους στο εθνικό κράτος, αποδημία- μετανάστευση-διασπορά- μειονότητες. Χρήση της εντοπιότητας, της θρησκείας, της γλώσσας, της εκπαίδευσης και της εθνο-πολιτισμικής διαφορετικότητας στις στρατηγικές του κράτους και των ομάδων. Εκλογές και χωρική ανάλυση. Θεωρίες Διεθνών Σχέσεων. Γεωπολιτική και οι διάφορες σχολές της. Ιμπεριαλισμός, Αποικιοκρατία και Απο-αποικιοποίηση, Ψυχρός Πόλεμος και μετά διπολική εποχή. Πολιτική γεωγραφία των υδάτων και της θάλασσας. Σύγχρονοι διεθνείς δρώντες: Κράτη, υπερεθνικοί στρατιωτικοί και πολιτικοί οργανισμοί, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Πολυεθνικές Επιχειρήσεις και Κοινωνικά Κινήματα. Προσεγγίσεις της Παγκοσμιοποίησης και της τρομοκρατίας. Πολιτική και σχέσεις σε διάφορες περιοχές.

16. Εισαγωγή στον Πολεοδομικό Σχεδιασμό ΓΕΩ 205

Προσεγγίσεις για την πόλη – η πόλη ως φυσικός χώρος, οικονομικό σύστημα, κοινωνικό σύστημα, θεσμικό σύστημα. Η πολιτική οικονομία του αστικού χώρου – παραγωγή, κατανάλωση, αναπαραγωγή, κοινωνικές συγκρούσεις και αστικός χώρος. Εσωτερική δομή οικισμών και πόλεων. Θεωρίες δομής του αστικού χώρου. Το κέντρο της πόλης, οι προαστικές/ περιφερειακές περιοχές. Λειτουργίες/ δραστηριότητες στον αστικό χώρο. Χρήσεις γης – κατοικία, βιομηχανία, υπηρεσίες, εμπόριο, μεταφορική υποδομή, κοινωνική και τεχνική υποδομή, άλλες χρήσεις. Η έννοια του προτύπου. Η ένταση της ανάπτυξης. Η έννοια της πυκνότητας (κατασκευαστικές, πληθυσμιακές πυκνότητες, πυκνότητες δραστηριοτήτων κ.ά.). Σχεδιασμός – ορισμοί, τύποι σχεδιασμού, επίπεδα σχεδιασμού, η έννοια του σχεδίου, η έννοια του προγράμματος, περιεχόμενο, διαδικασίες εφαρμογής και φορείς σχεδιασμού. Μεγάλες καμπές στην πολεοδομική ιστορία των Ευρωπαϊκών πόλεων. Η παρέμβαση στο χώρο – έλεγχος της ανάπτυξης, πολιτική χρήσεων γης, πολιτική απασχόλησης, κατασκευή υποδομής. Η εμπειρία στη Ελλάδα – θεσμικό πλαίσιο, τύποι ρυθμίσεων και σχεδίων. Η εμπειρία στον Ευρωπαϊκό χώρο. Διαμόρφωση πλαισίου παρέμβασης – έννοια και εργαλεία πολιτικής.

17. Γεωγραφία της Ελλάδας ΓΕΩ 206

Μάθημα που καλύπτει τη φυσική γεωγραφία και την ανθρωπογεωγραφία της Ελλάδας.

A. ΜΕΡΟΣ. Η ενότητα της φυσικής γεωγραφίας εξετάζει τη γεωλογία, γεωμορφολογία και το έμβιο φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας. Γεωμορφολογία –Γεωλογία της Ελλάδας (Ορεινοί όγκοι, γεωλογικές ζώνες και γεωτεκτονική εξέλιξη του Ελληνικού χώρου, τύποι πετρωμάτων, ορυκτά και μεταλλεύματα, ηφαίστεια – γεωθερμικά πεδία, ρήγματα, εσωτερικές λεκάνες, ποτάμια συστήματα – κοιλάδες - φαράγγια, λίμνες – δέλτα – λιμνοθάλασσες - υγρότοποι, επιφανειακές και υπόγειες καρστικές μορφές, υδάτινοι πόροι, νησιωτικά συμπλέγματα.) Κατανομή φυσικών οικοσυστημάτων και των κυρίαρχων ειδών χλωρίδας και πανίδας. (6 Εβδομάδες)

B. ΜΕΡΟΣ Η ενότητα της ανθρωπογεωγραφίας εξετάζει κοινωνικοοικονομικούς μετασχηματισμούς και σύγχρονα χαρακτηριστικά του Ελληνικού χώρου, δίνοντας έμφαση τόσο στα φαινόμενα όσο και στις δυναμικές. Εξετάζονται δημογραφικές εξελίξεις, μετανάστευση και γεωγραφική κινητικότητα του πληθυσμού, οι πόλεις της Ελλάδας και οι ιδιομορφίες του φαινομένου της αστικοποίησης με έμφαση στην Αθήνα και στις μικρές πόλεις – πόλους. Παρουσιάζεται η ιστορική διαδρομή των έγγειων σχέσεων (εθνικές γαίες, αγροτικό ζήτημα, μεταρρύθμιση, σύγχρονες εξελίξεις) και η μεταπολεμική ανάπτυξη της οικονομίας με πολιτικές, δείκτες ανάπτυξης και περιφερειακές κατανομές – ανισότητες. Τέλος, δίνεται η πολιτική γεωγραφία του Ελληνικού χώρου. (6 εβδομάδες)

Γ. ΜΕΡΟΣ Εβδομαδιαία υποχρεωτική εκπαιδευτική επίσκεψη. Στα πλαίσια του μαθήματος πραγματοποιείται εβδομαδιαία εκπαιδευτική επίσκεψη σε περιοχές της Ελλάδας με μεγάλο φυσικογεωγραφικό και ανθρωπογεωγραφικό ενδιαφέρον.

18. Περιφερειακή Ανάπτυξη και Χωροταξικός Σχεδιασμός ΓΕΩ 207

Βασικές έννοιες για την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη. Η ανάπτυξη του περιφερειακού χώρου: βασικές (παλιές και νεότερες) θεωρητικές προσεγγίσεις. Ο σχεδιασμός της ανάπτυξης. Ο περιφερειακός σχεδιασμός: σκοποί, μέσα, διλήμματα. Ο περιφερειακός σχεδιασμός «από τα κάτω»: διαδικασίες και μηχανισμοί τοπικής ανάπτυξης. Ο χωροταξικός σχεδιασμός: είδη σχεδιασμού, αποκέντρωση και επίπεδα χωρικής διακυβέρνησης, φορείς χωροταξικού σχεδιασμού, αρχές εταιρικότητας και επικουρικότητας στο σχεδιασμό, μεθοδολογία χωροταξικού σχεδιασμού. Η πολιτική φιλοσοφία του σχεδιασμού. Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα: άνιση ανάπτυξη του χώρου και πολιτικές σύγκλισης (ΚΙΣ, ΠΕΠ, ΣΠΑ κλπ). Η χωροταξική διάσταση της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: από το «Ευρώπη 2000» και 2000 + στο ΣΑΚΧ (Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου –ESDP/European Spatial Development Perspective) και στην Εδαφική Ατζέντα (Territorial Agenda). Τα συστήματα χωροταξικού σχεδιασμού σε κράτη-μέλη της ΕΕ. Η ιστορική εξέλιξη της χωροταξικής πολιτικής, των θεσμών και των «εργαλείων» σχεδιασμού στην Ελλάδα. Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τον χωροταξικό σχεδιασμό και την αειφόρο ανάπτυξη στη χώρα μας: αρχές/στόχοι, όργανα και μέσα χωροταξικού σχεδιασμού, μηχανισμοί εφαρμογής, ελέγχου και υποστήριξης του σχεδιασμού. Γενικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης: βασικές αρχές και κατευθύνσεις χωροταξικής πολιτικής.

19. Ποιοτικές Μέθοδοι στη Γεωγραφία ΓΕΩ 208

Ο στόχος του μαθήματος είναι μια ολοκληρωμένη εισαγωγή στο θεωρητικό υπόβαθρο και στις τεχνικές ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων στις κοινωνικές επιστήμες. Έμφαση δίδεται στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων με χρήση Η/Υ και ειδικών λογισμικών προγραμμάτων καθώς και στις πολυμεθοδολογικές

προσεγγίσεις. Θεωρητικό υπόβαθρο των ποιοτικών μεθόδων κοινωνικής έρευνας (θετικισμός, μεταθετικιστικά ρεύματα, ερμηνευτικές και κριτικές θεωρήσεις), μέθοδοι παραγωγής ποιοτικών δεδομένων, ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Οι ποιοτικές μέθοδοι κοινωνικής έρευνας στην ανθρωπογεωγραφία.

20. Σχεδιασμός Εφαρμοσμένης Έρευνας στη Γεωγραφία ΓΕΩ 300

Η ερευνητική διαδικασία και τα στάδια της. Στρατηγικές έρευνας/Ερευνητικά σχέδια. Η εγκυρότητα της έρευνας. Εννοιολογικοί και λειτουργικοί ορισμοί μεταβλητών. Μέτρηση. Αξιοπιστία και εγκυρότητα των μετρήσεων. Επιλογή αναλυτικών τεχνικών. Συλλογή δεδομένων. Σχεδιασμός δειγματοληπτικής έρευνας. Δειγματοληψία. Ερωτηματολόγια – σύνταξη και εκτέλεση. Πειραματικές και ημι-πειραματικές τεχνικές. Έρευνα πεδίου. Παρατήρηση. Συνεντεύξεις. Μελέτες περιπτώσεων. Δευτερογενής ανάλυση. Επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων – Τεχνικές περιγραφής και ανάλυσης δεδομένων, στατιστικοί έλεγχοι. Ερμηνεία αποτελεσμάτων έρευνας. Συμπεράσματα έρευνας. Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας. Θέματα ερευνητικής δεοντολογίας.

21. Χωρική Στατιστική ΓΕΩ 301

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της χωρικής στατιστικής που αφορούν στην ανάλυση γεωγραφικών και γενικότερα χωρικών δεδομένων. Εξοικείωση με τη χρησιμοποίηση γραμμικής άλγεβρας και στατιστικής δειγματοληψίας μέσω του λογισμικού Matlab για τη κατανόηση βασικών μεθόδων ανάλυσης της χωρικής στατιστικής. Παραδείγματα εφαρμογών της χωρικής στατιστικής στην ανάλυση χωρικών δεδομένων από τη φυσική γεωγραφία και την ανθρωπογεωγραφία.

22. Αγγλικά I ΓΕΩ 150

23. Αγγλικά II ΓΕΩ 151

24. Γαλλικά I ΓΕΩ 152

25. Γαλλικά II ΓΕΩ 153

26. Πτυχιακή Εργασία ΓΕΩ 499

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ομάδα 1: Φυσική Γεωγραφία και Περιβάλλον

1. Εισαγωγή στη Γεωλογία ΓΕΩ 210

Δομή του εσωτερικού της Γης. Λιθοσφαιρικές πλάκες. Μηχανισμός γένεσης σεισμών, σεισμικά κύματα. Μέγεθος και ένταση σεισμών. Σεισμικότητα του ελλαδικού χώρου. Ηφαίστεια του ελλαδικού χώρου. Πετρώματα. Πτυχώσεις, Ρήγματα. Γεωλογικός κύκλος. Ορογενετικά συστήματα. Συνοπτική γεωλογική ιστορία της Ελλάδας και της Ευρώπης. Παλαιοκλιματολογία - Παγετώδεις περίοδοι. Απολιθώματα. Γεωλογικοί αιώνες. Έννοια του κοιτάσματος, εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα. Ορυκτός πλούτος της Ελλάδας. Πετρέλαιο - Άνθρακας. Γεωθερμική ενέργεια.

2. Γεωγραφία Φυσικών Καταστροφών ΓΕΩ 211

Εισαγωγή στο πρόβλημα των φυσικών καταστροφών. Ανθρωπολογία των καταστροφών. Ατμοσφαιρικοί και υδρολογικοί κίνδυνοι. Πυρκαγιές. Διάβρωση εδάφους. Ερημοποίηση. Κατολισθήσεις. Σεισμική και ηφαιστειακή δραστηριότητα. Τεχνολογικά ατυχήματα. Εκτίμηση κινδύνου και διαχείριση κρίσεων. Συστήματα πληροφοριών καταστροφών. Καταστροφές και κοινωνικο-οικονομικά συστήματα. Πολιτική προστασία και επιχειρησιακός σχεδιασμός αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.

3. Περιβαλλοντική Γεωλογία ΓΕΩ 212

Περιβάλλον και Γεωλογία. Έδαφος και περιβάλλον. Σχηματισμός εδάφους, τύποι, ταξινόμηση, χαρτογράφηση εδαφών. Εδαφική ρύπανση, μόλυνση, διάβρωση, ερημοποίηση. Περιβαλλοντικοί εδαφογεωχημικοί χάρτες. Υδάτινοι πόροι και περιβάλλον. Παράγοντες που επηρεάζουν τη σύσταση των φυσικών νερών. Ποιότητα και χρήση του νερού. Ρύπανση και μόλυνση νερού. Κίνδυνοι από υπεράντληση. Περιβαλλοντικοί υδρογεωχημικοί χάρτες. Ορυκτοί πόροι και περιβάλλον. Ορυκτοί πόροι και αποθέματα. Διαθέσιμοι ορυκτοί πόροι. Εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων (μεταλλεία και λατομεία). Επίδραση της εξόρυξης στο περιβάλλον. Ανακύκλωση των ορυκτών πόρων. Περιβαλλοντικοί λιθογεωχημικοί χάρτες. Γεωχημικές διασκοπίσεις, είδη δειγματοληψίας, στατιστική επεξεργασία και δημιουργία χαρτών. Ενέργεια

και περιβάλλον. Ενεργειακές πρώτες ύλες. Ορυκτά καύσιμα. Ραδιενεργά ορυκτά. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Γεωδιατήρηση και χρήσεις γης. Γεωπεριβαλλοντική χαρτογράφηση.

Υδρογεωγραφία ΓΕΩ 310

Το νερό στον πλανήτη. Ο υδρολογικός κύκλος. Η λεκάνη απορροής ποταμού ως μονάδα διαχείρισης. Γεωμορφολογική ανάλυση υδρολογικών λεκανών. Ποσοτική και ποιοτική ανάλυση υδρογραφικών δικτύων. Υδρολογία επιφανειακών νερών: Ατμοσφαιρικές κατακρημνίσεις. Δυνητική και πραγματική εξατμισοδιαπνοή. Συγκράτηση φυτοκόμης. Κατείσδυση - Διήθηση. Επιφανειακή απορροή. Υδρολογικό ισοζύγιο. Υδρολογία υπόγειων νερών: Πορώδες - Υδροπερατότητα - Μεταβιβαστικότητα. Τύποι υδροφόρων οριζόντων. Ο νόμος του Darcy. Ροή σε υδρομαστευτικά έργα. Δίκτυα ροής. Δοκιμαστικές αντλήσεις. Κρίσιμη παροχή άντλησης. Αξιοποίηση πηγών. Η έρευνα για τον εντοπισμό υπόγειων υδάτων - Η συμβολή της τηλεπισκόπησης και των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών. Ισοζύγιο υπόγειων υδάτων. Υδατική χημεία: Η χημική σύσταση του νερού. Προέλευση των κύριων στοιχείων και ιχνοστοιχείων. Σταθερότυπα νερού ύδρευσης και άρδευσης. Υδροχημικοί χάρτες. Πηγές ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων νερών. Υφαλμύριση και νιτρορύπανση υδροφόρων οριζόντων. Τεχνικές απορρύπανσης υδροφόρων οριζόντων. Τρωτότητα και ανάλυση κινδύνου ρύπανσης των υπόγειων νερών. Η μέθοδος DRASTIC - Εφαρμογή των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

4. Οικολογία και Διαχείριση Πυρκαγιών ΓΕΩ 311

Εισαγωγή σε θέματα διαχείρισης του κινδύνου πυρκαγιάς όπως σχεδιασμός πρόληψης, επιχειρησιακή οργάνωση και αντιμετώπιση επιπτώσεων. Ανθρωπογενείς επιδράσεις και κοινωνικο-οικονομικές προεκτάσεις. Οικολογία και αποτελέσματα φωτιάς σε βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία οικοσυστημάτων. Χρήση μοντέλων συμπεριφοράς φωτιάς σε μεθόδους πρόληψης και καταπολέμησης πυρκαγιών. Ενοποίηση συστημάτων πληροφοριών πυρκαγιών και τηλεπισκόπησης. Εφαρμογή της επιστήμης των πυρκαγιών στο σχεδιασμό διαχείρισης φυσικών πόρων. Εργαστήρια και ασκήσεις πεδίου για ανάλυση και εμπέδωση των εννοιών, των τεχνικών και των συστημάτων από τους φοιτητές.

5. Γεωγραφία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων ΓΕΩ 312

Έννοια, αντίληψη και προβληματική ταξινόμησης φυσικών πόρων. Εκτίμηση αποθεμάτων - Δείκτες. Ιστορικό διαχείρισης των φυσικών πόρων του πλανήτη από τον άνθρωπο. Διαχρονική προσέγγιση που αφορά στην κατανομή, διαθεσιμότητα, χρήσεις, διαχείριση φυσικών πόρων και σχετικά προβλήματα (φυσικά, κοινωνικά, πολιτικά): Υδατικοί πόροι, Έδαφος, Μέταλλα, Τροφή (καλλιέργειες, ζωικά προϊόντα, αλιεία - Κυρίαρχο ή συμβατικό και εναλλακτικό γεωργικό μοντέλο για παραγωγή τροφής, ο ρόλος της βιοτεχνολογίας και της γενετικής μηχανικής). Η άγρια ζωή ως πόρος. Το περιβάλλον ως πόρος (Φυσικά οικοσυστήματα: ωκεανοί, δάση, υγρότοποι, κ.λπ.). Ενέργεια: συμβατικές κι εναλλακτικές μορφές ενέργειας (υδρογονάνθρακες, άνθρακας, υδρογόνο, πυρηνική ενέργεια, ήπιες ή ανανεώσιμες). Αειφορία - Παγκόσμια στρατηγική για τη διαχείριση των φυσικών πόρων. Οικολογία ανθρώπου.

6. Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία και Χαρτογράφηση ΓΕΩ 313

Εισαγωγή. Αναγνώριση γεωμορφολογικών δομών και τρόποι αποτύπωσης σε γεωμορφολογικούς χάρτες. Περιβάλλοντα απόθεσης και ιζηματογένεση. Ποτάμια γεωμορφολογία - Γεωμορφές διάβρωσης και απόθεσης. Καρστική γεωμορφολογία - Αναγνώριση και χαρτογράφηση επιφανειακών και υπόγειων καρστικών δομών. Παγετώδης και περιπαγετώδης γεωμορφολογία. Κινήσεις υλικών λόγω βαρύτητας - Κατολισθήσεις. Τεκτονική γεωμορφολογία - Μορφοτεκτονική (Ρήγματα - Πτυχές - Τεκτονικές αναβαθμίδες) - Αναγνώριση και χαρτογράφηση γεωμορφών τεκτονικής προέλευσης. Ενεργές διεργασίες και ανάγλυφο. Παλαιοσεισμολογία. Ποσοτική μορφοτεκτονική ανάλυση. Ηφαιστειογενείς διεργασίες και γεωμορφές - Τύποι ηφαιστειακών σχηματισμών και δομών - Αναγνώριση και χαρτογράφηση ηφαιστειακών δομών. Αιολικές διεργασίες - Αναγνώριση και ταξινόμηση γεωμορφών αιολικής προέλευσης. Ταξινόμηση και χαρτογράφηση θινών. Παράκτιες γεωμορφές και διεργασίες.

8. Οικογεωγραφία της Μεσογείου και της Ελλάδας ΓΕΩ 314

Το φυσικό περιβάλλον. Η γεωιστορία του Μεσογειακού και Ελληνικού χώρου: γεωμορφολογία, αρχιτελάγη, όρη. Κλίμα. Μεσογειακότητα: Οριοθέτηση του Μεσογειακού χώρου (κλιματική, βιολογική, βιοκλιματική). Βιογεωγραφία της Μεσογείου: εξέλιξη της ζωής στο Μεσογειακό χώρο, Μεσογειακά οικοσυστήματα, παλαιοβιογεωγραφία, σημερινή βιοποικιλότητα, προβλέψεις για το μέλλον. Φυσικοί Πόροι: φυσικά οικοσυστήματα, άγρια ζωή, έδαφος – το νερό ως περιοριστικός παράγων – η θάλασσα ως πόρος. Στοιχειώδης συντήρηση του ανθρώπου της Μεσογείου: καλλιέργειες, παραγωγή τροφής – ο καταλυτικός ρόλος των θρησκειών.

Το ανθρωπογενές περιβάλλον και ο Άνθρωπος. Η Μεσόγειος-λίκνο. Οικοσυστήματα παραγωγής (αγρο-οικοσυστήματα, βοσκότοποι, αναβαθμίδες, αλυκές). Κτηνοτροφία (βόσκηση, νομαδισμός, ημι-νομαδισμός, transhumance). Εμπόριο. Ο πληθυσμός της Μεσογείου (αποικισμός, αποδημία, γήρανση). Κατοικία και πόλεις της Μεσογείου (χώρες, bastions, κάστρα, ακροπόλεις). Μεσογειακό Τοπίο: φυσικό, ανθρωπογενές (αναβαθμίδες, dehesas και montados).

Προβλήματα της Μεσογείου. Διάβρωση, φωτιές, αστικοποίηση, ρύπανση, ξενικά είδη και βιολογικοί εισβολείς, εξαφάνιση ειδών, διαταραχές οικοσυστημάτων, επιπτώσεις παγκόσμιων και πλανητικών προβλημάτων. Τουρισμός και επιπτώσεις. Αειφορική διαχείριση φυσικών πόρων και ανάπτυξη: φυσικοί και πολιτισμικοί πόροι και ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος της Μεσογείου.

Πρακτικές ασκήσεις πεδίου: 1.Μελέτη του κλίματος με τη χρήση ομβροθερμικών διαγραμμάτων, 2.Δομή πληθυσμού – Ηλικιακή δομή δάσους, 3.Κατανομή Μεσογειακού τύπου βλάστησης στην Ελλάδα μέσα από τη βάση δεδομένων NATURA 2000, 4. Δομή – Μεταπυρική διαδοχή των Μεσογειακών οικοσυστημάτων, 5.Αποικοδόμηση στο Μεσογειακό περιβάλλον 6.Επίδραση φυσικογεωγραφικών συνθηκών στις αναβαθμίδες της Λέσβου.

9. Διαχείριση Υδατικών Πόρων ΓΕΩ 410

Η έννοια της βιώσιμης διαχείρισης των υδατικών πόρων. Η Οδηγία 2000/60 της Ε.Ε. και η Εθνική Νομοθεσία για τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Υπολογισμός και εκτίμηση των υδρευτικών αναγκών σε αστικές περιοχές. Μοντέλα πρόβλεψης υδατικών αναγκών. Αστική ανάπτυξη και σχεδιασμός σε σχέση με τους υδατικούς πόρους. Άρδευτικές ανάγκες και ορθολογική χρήση των υπόγειων νερών. Βιομηχανική χρήση του νερού. Υδατική οικονομία. Οικονομική διάσταση του νερού. Ανάλυση κόστους- οφέλους. Πολιτικές τιμολόγησης του νερού ύδρευσης και άρδευσης. Ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών υδροδότησης. Υδατική συνείδηση. Τουριστική ανάπτυξη και υδατικοί πόροι. Ιαματικός τουρισμός. Είδος και προέλευση ιαματικών πηγών. Γεωγραφική κατανομή των ιαματικών πηγών στον Ελληνικό χώρο.

10. Βιογεωγραφία ΓΕΩ 412

Η επιστήμη της Βιογεωγραφίας και το φυσικό περιβάλλον – Παράγοντες κατανομής οργανισμών (βιοτικοί, αβιοτικοί, ιστορικοί) – Κατανομή ειδών και βιοκοινοτήτων (Μεγαδιαπλάσεις, γεωγραφικές ζώνες) – Ιστορική εξέλιξη της γης και επιδράσεις επί της κατανομής των ειδών – Γεωλογικές και κλιματικές αλλαγές στο χρόνο – Παγετώνες και βιογεωγραφική δυναμική (επιδράσεις παγετώνων και αποκρίσεις οργανισμών) – Εξέλιξη και Προσαρμογές – Ειδογένεση και Εξαφάνιση των ειδών – Διασπορά (μηχανισμοί μετακίνησης, φράγματα, οδοί διασποράς) – Πρότυπα κατανομής ειδών, πληθυσμών, βιοκοινοτήτων και οικοσυστημάτων (κοσμοπολιτισμός, ενδημισμός, κλιματικά – εξελικτικά υπολείμματα) – Νησιωτική Βιογεωγραφία (πρότυπα αφθονίας, συγκρότησης και εξέλιξης των νησιών – πρότυπα και αίτια ποικιλότητας σε ηπειρωτικά και θαλάσσια ενδιαιτήματα).

Ομάδα 2: Ανθρωπογεωγραφία

1. Ιστορία της Γεωγραφίας ΓΕΩ 220

Η διαμόρφωση της επιστήμης της γεωγραφίας στην διαχρονία, μέσα από περιόδους επιβεβαίωσης, στιγμές καθίζησης, κλυδωνισμών, κρίσεων, μεταβολών και φάσεων αναδόμησης. Ο Αρχαίος Ελληνικός κόσμος, ο Μεσαίωνας, η Αναγέννηση, η Σύγχρονη εποχή. Στην διάρκεια της εξελικτικής πορείας, η γεωγραφία διαμορφώνεται ως επιστήμη, γίνεται Περιγραφική, υιοθετεί τις αρχές του Ανθρωπισμού, ακολουθεί τις επιβολές των Φυσικών επιστημών συνεχίζει την πορεία της στην μοντέρνα και μεταμοντέρνα εποχή εν μέσω τάσεων και ρευμάτων που ακούν στο όνομα του Περιβαλλοντικού Ντετερμινισμού, της Περιφερειακής γεωγραφίας, της Ποσοτικής επανάστασης, της Κριτικής γεωγραφίας.

2. Γεωγραφία της Υπαίθρου ΓΕΩ 222

Εισαγωγή και ανάπτυξη μεθόδων ανάλυσης της Αγροτικής Γεωγραφίας και της Γεωγραφίας της Υπαίθρου. Κατανόηση των μετασχηματισμών των κοινωνιών και του τοπίου της υπαίθρου, με κριτική εξέταση της εξέλιξης τους στον κόσμο και έμφαση στις Ευρωπαϊκές και Μεσογειακές χώρες. Παρουσίαση χαρακτηριστικών αγροτικών διαχειριστικών συστημάτων και μεθόδων οργάνωσης του αγροτικού τοπίου διαφόρων περιοχών και εποχών, με έμφαση στην **δυναμική** τους, δηλαδή σε διαδικασίες και αιτίες μεταβολών. Παρουσίαση των σύγχρονων γεωγραφιών της υπαίθρου με έμφαση στην ανάπτυξη συμβολικών γεωγραφιών και γεωγραφιών της βιώσιμης ανάπτυξης. Ιδιαίτερη αναφορά στον Ελληνικό χώρο και στις μεταβολές του τοπίου της υπαίθρου.

3. Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΓΕΩ 321

Προσεγγίζοντας την ΕΕ: χώρος και κοινωνία και οικονομία. Διαδικασίες Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: από την Συνθήκη της Ρώμης μέχρι τις τελευταίες διευρύνσεις και Συνθήκες. Θεσμική και πολιτική διάρθρωση της ΕΕ. Παγκοσμιοποίηση, Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και άνιση ανάπτυξη στον Ευρωπαϊκό χώρο. Ευρωπαϊκές πολιτικές σύγκλισης με έμφαση στην περιοχή της Μεσογείου και της Ελλάδας: Κοινωνική, Περιφερειακή, Χωροταξική και Αγροτική πολιτική. Μητροπολιτικά κέντρα και ο ρόλος των Ελληνικών πόλεων στο αναδεικνυόμενο Ευρωπαϊκό αστικό σύστημα.

4. Γεωγραφία της Εργασίας και της Αναδιάρθρωσης ΓΕΩ 322

Γεωγραφική και κοινωνικο-οικονομική ανάλυση της διαδικασίας της και των αγορών εργασίας. Θεωρητικό πλαίσιο και εμπειρικές έρευνες. Χωροκοινωνικές διαστάσεις των αγορών εργασίας και των εργασιακών σχέσεων. Τοπικές αγορές εργασίας και άτυπη οικονομία στις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες με έμφαση στην Ελληνική εμπειρία. Διαδικασία της παραγωγικής και κοινωνικοοικονομικής αναδιάρθρωσης, νέος διεθνής καταμερισμός εργασίας, φορντιστικά και μεταφορντιστικά παραγωγικά τοπία. Γεωγραφικές και εργασιακές επιπτώσεις της αναδιάρθρωσης. Ευελιξία και νέες μορφές απασχόλησης (άτυπη εργασία, μερική και προσωρική απασχόληση, φασόν, υπεργολαβίες, «ανεξάρτητη» εργασία, τηλε-εργασία): χωρικές και οικονομικές επιπτώσεις. Αστικές και περιφερειακές διαστάσεις της παραγωγικής και εργασιακής αναδιάρθρωσης. Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο με έμφαση στην Ελληνική εμπειρία.

5. Μετανάστευση στην Ευρώπη ΓΕΩ 323

Διεθνείς μετακινήσεις πληθυσμών. Μεταναστευτικά ρεύματα στην Ευρώπη τον εικοστό αιώνα : αίτια και γεωγραφία των αναχωρήσεων και των προορισμών, κριτήρια, ορολογίες και τυπολογίες. Νέες μορφές μετανάστευσης. Ταξινομήσεις και διαχωρισμοί της μετακίνησης και της εγκατάστασης. Καθεστάτα μετανάστευσης και ένταξης. Σύνορα και μετανάστευση. Μετανάστευση, έθνος, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη. Εθνικισμός, ρατσισμός και διακρίσεις. Ζητήματα του κοινωνικού φύλου. Πολιτικές για τη μετανάστευση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Μετανάστευση, δίκτυα και ανάπτυξη στην ΕΕ. Οι ξένοι στην πόλη, οι ξένοι στην ύπαιθρο. Οργανώσεις των μεταναστών και ΜΚΟς. Μετανάστευση στην Ελλάδα.

6. Ανάλυση και Αντίληψη του Τοπίου ΓΕΩ 324

Σύγχρονες και ιστορικές προσεγγίσεις και μεθοδολογίες ανάλυσης και ερμηνείας του τοπίου μέσα από φυσικογεωγραφικές, πολιτισμικές, κοινωνικοοικονομικές, φιλοσοφικές και αισθητικές προοπτικές και τεχνικές. Οι ορισμοί και η πολυσημία της έννοιας του τοπίου και η 'ολότητα' ως βασικό χαρακτηριστικό του. Η πολιτισμική ανάγνωση του τοπίου. Η εμπειρία του τοπίου, συμβολικά τοπία και ιστορίες πολιτισμικών τοπίων. Αντίληψη, συμπεριφορά και αλληλεπίδραση του ανθρώπου με το τοπίο: θεωρητικές και αναλυτικές προσεγγίσεις. Τυπολογίες τοπίων: Η γεωλογική ανάλυση, η οικολογική ανάλυση, η παραγωγική ανάλυση, η οπτική ανάλυση, η φυσιογνωμική ανάλυση, η κοινωνιολογική προσέγγιση, η αισθητική ανάλυση. Πρακτικές καταγραφής και αρχές σχεδιασμού με βάση διαφορετικές αναλύσεις.

7. Γεωγραφίες της Καθημερινής Ζωής ΓΕΩ 325

Η νέα γεωγραφία των κοινωνικών σχέσεων και η συγκρότηση της σύγχρονης χωρικής ταυτότητας. Η διαπραγμάτευση των προσωπικών και συλλογικών γεωγραφιών στην πολιτισμική, κοινωνική και ιστορική γεωγραφία. Προσωπικές γεωγραφίες και ο καθημερινός χώρος ζωής (lifeworld). Το ενεργό υποκείμενο (human agency) και η κοινωνική ομάδα (social structure) ως μονάδες αναφοράς στη γεωγραφική ανάλυση. Διαστάσεις των εννοιών του χώρου και του χρόνου στη γεωγραφία. Αίσθηση του χώρου (sense of place) και ψυχολογία του χώρου. Χρονογεωγραφία και μηγεβιοριστικές μεθοδολογίες στη γεωγραφία. Ο ιδιωτικός και δημόσιος χώρος ζωής διαχρονικά και διαχωρικά. Η έννοια της εστίας, της ανέστιας και του ιδιαίτερου τόπου στο σύγχρονο Δυτικό κόσμο. Φύλο, οικογένεια και ταυτότητα: η ελληνική περίπτωση. Η δομή και λειτουργία της κοινότητας στο Δυτικό κόσμο: μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση. Η έννοια της κοινότητας

στη γεωγραφία. Κοινωνικές, εθνικές και εθνοτικές ομάδες και χώρος: εντοπιότητα, τοποφιλία, γεωσοφία, η ιδέα της πατρίδας και του πατριωτισμού και η αίσθηση του ανήκειν. Ταυτότητα, πολυπολιτισμικότητα και σύγχρονες τάσεις ομοιογενοποίησης και διαφοροποίησης στην καθημερινή ζωή. Γεωγραφικές απεικονίσεις των προσωπικών και συλλογικών γεωγραφιών και νοητικοί χάρτες.

8. Οικονομική του Χώρου ΓΕΩ 328

Έννοια και ορισμοί της Οικονομικής του Χώρου. Μικροοικονομική Ανάλυση του Τόπου Εγκατάστασης. Υποδείγματα Επιλογής του Τόπου Εγκατάστασης βασιζόμενα στο μεταφορικό Κόστος και στην ελαχιστοποίηση του κόστους. Ανάλυση επιλογής τοποθεσίας για βιομηχανία και \ υπηρεσίες εμπορίου. Περιοχές Αγοράς και Περιοχές Προσφοράς. Χωροταξική Αλληλεξάρτηση και Ανάλυση Χωροταξικής Ισορροπίας. Ρόλος και Σκοπός της Περιφερειακής Πολιτικής. Ανάλυση του Τρόπου Διαμόρφωσης του Συστήματος των Αστικών Οικισμών: Αδυναμίες της θεωρίας του Τόπου Εγκατάστασης, Οικονομική Ανάλυση του Τρόπου Διαμόρφωσης του Συστήματος των Αστικών Οικισμών: Προβλήματα της Περιφερειακή Πολιτικής. Περιφερειακή και Χωρική Οικονομική ανάλυση. Προγραμματισμός και Βιομηχανική και Αστική ανάλυση. Χωρικά και ενδο-περιφερειακά Υποδείγματα. Νέες Τεχνικές ενδοπεριφερειακής ανάλυσης: Στατιστικές, Ποσοτικές και Οικονομικές προσεγγίσεις, Ανάλυση Εισροών-Εκροών. Θεωρία Πολλαπλασιαστών και Συντελεστών: Εφαρμογές και Μελέτες Περίπτωσης.

9. Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης ΓΕΩ 333

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες, αναλυτικές μεθόδους της δημογραφικής ανάλυσης και τη χρήση της δημογραφικής έρευνας. Μέθοδοι ανάλυσης και ερμηνείας των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των ανθρώπινων πληθυσμών (μέγεθος και σύνθεση) και των μεταβολών τους στο χώρο και τον χρόνο. Δημογραφικές αναλύσεις διάφορων χαρακτηριστικών του Ελληνικού πληθυσμού.

10. Ιστορική Γεωγραφία ΓΕΩ 420

Η ιστορική γεωγραφία προσπαθεί να καταλάβει τις γεωγραφίες του παρελθόντος και συχνά πως το παρελθόν επηρεάζει το παρόν. Η κεντρική αναζήτηση της ιστορικής γεωγραφίας είναι πώς ένας χώρος, αλλάζει μέσα στην διάρκεια του χρόνου. Η βασική μεθοδολογία προσέγγισης δομείται γύρω από την διαλεκτική μεταξύ των εννοιών του χώρου και του χρόνου. Η ιστορική γεωγραφία είναι η ανασύσταση, δια μέσου της ιστορικής πληροφορίας, της γεωγραφικής κατάστασης μιας δεδομένης χρονικής στιγμής, είναι η μελέτη από περίοδο σε περίοδο, της εξέλιξης αυτού του γεωγραφικού «στάτους». Στα πλαίσια του μαθήματος προσεγγίζονται οι βασικές μέθοδοι που επιτρέπουν στον γεωγράφο, να ανασυγκροτήσει την εξέλιξη, κυρίως των ανθρώπινων φαινομένων διαχρονικά, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα.

Ομάδα 3: Ανάπτυξη και Σχεδιασμός του Χώρου

1. Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας ΓΕΩ 230

Το μάθημα πραγματεύεται τη διαδικασία εξέλιξης του αστικού φαινομένου και της πολεοδομικής σκέψης. Έμφαση δίνεται στο σχηματισμό των πρώιμων οικισμών της Μεσοποταμίας, στο φαινόμενο της Ελληνικής “πόλης”, στη δομή της Μεσαιωνικής πόλης στον Ευρωπαϊκό και Αραβικό κόσμο, στο μοντέλο της Αναγεννησιακής πόλης και, τέλος, στη μορφοποίηση της πρώιμης βιομηχανικής πόλης.

2. Μέθοδοι Αστικής Ανάλυσης ΓΕΩ 231

Εισαγωγή σε βασικές μεθόδους αστικής ανάλυσης και σχεδιασμού του αστικού χώρου: συνολικές και επιμερισμένες προσεγγίσεις. Δημογραφικές μέθοδοι (εκτιμήσεις/προβλέψεις πληθυσμού). Οικονομικές μέθοδοι (πολλαπλασιαστές, συντελεστές συμμετοχής, κλπ.). Μοντέλα ανάλυσης της χωροθετικής συμπεριφοράς των οικονομικών κλάδων και δραστηριοτήτων (κατοικία, βιομηχανία/βιοτεχνία, εμπόριο, υπηρεσίες, αναψυχή, μεταφορές) και χρήσεων γης στον αστικό χώρο (χωρικής αλληλεπίδρασης, οικονομικά, κ.λ.π.). Ανάλυση αγοράς. Βασικές μέθοδοι αξιολόγησης σχεδίων και προγραμμάτων. (ανάλυση κόστους-ωφέλειας, πολυκριτηριακές μέθοδοι).

3. Οικιστική Ανάπτυξη και Πολεοδομικός Σχεδιασμός ΓΕΩ 330

Το αστικό φαινόμενο ως προϊόν αυτόματης διεργασίας κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων και ως αποτέλεσμα σχεδιασμένης διαδικασίας την πρωτοβουλία οποίας έχει κυρίως η πολιτεία. “Οικιστική διάχυση” – νόμιμοι και άτυποι μηχανισμοί και οι συνέπειες της σε μικρό και μεγάλο πολεοδομική κλίμακα. Η συμβολή του “πολεοδομικού σχεδιασμού” στη διαμόρφωση του σύγχρονου αστικού χώρου. Η θεώρηση του

μαθημάτος αποσκοπεί στην εξεύρεση της εκάστοτε ισόρροπης κατάστασης μεταξύ των δύο τρόπων που παράγονται οι πόλεις υπό το πρίσμα των δημιουργούμενων πολεοδομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων. Το όλο ζήτημα προσεγγίζεται στη γενικότητά του, δηλαδή ως διεθνές φαινόμενο, ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ελληνική περίπτωση.

4. Ανάπτυξη και Σχεδιασμός Χώρων Καινοτομίας ΓΕΩ 331

Η έννοια της καινοτομίας: από το γραμμικό Σουμπτεριανό μοντέλο καινοτομίας στο μοντέλο των «συστημάτων καινοτομίας». Τοπική ενθέκευση (local embeddedness), κωδικοποιημένη και άρρητη γνώση, αλληλεπιδραστική μάθηση, κοινωνικό κεφάλαιο και διαμόρφωση περιφερειακών συγκροτημάτων –ή συστάδων – επιχειρήσεων (regional business clusters). Η μαθησιακή οικονομία, η μαθησιακή επιχείρηση και η μαθησιακή περιφέρεια. Εθνικά και περιφερειακά συστήματα καινοτομίας: βασικές αρχές, στόχοι και προσανατολισμοί. Καινοτομία και πολιτικές για την καινοτομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι άνιστες γεωγραφίες της καινοτομίας: θεωρητικά πλαίσια και σχολές σκέψης. Οι χώροι της καινοτομίας: τεχνοπόλεις, επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, κέντρα καινοτομίας, περιφερειακά τεχνολογικά σχέδια (RTP), περιφερειακά συστήματα καινοτομιών (RIS), περιφερειακά συστήματα υποδομών μεταφοράς τεχνολογίας (RITTS) κλπ. Βασικές αρχές οργάνωσης και σχεδιασμού χώρων καινοτομίας. Χώροι καινοτομίας στην Ελλάδα: προβλήματα και προοπτικές.

5. Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη ΓΕΩ 332

Οι ‘μύθοι’ γύρω από την έννοια της παγκοσμιοποίησης. Οι τάσεις διεθνοποίησης των αγορών πριν το 1914. Η οικονομική ‘επανάσταση’ των 20 τελευταίων ετών: εμπόριο, χρηματοοικονομικές ροές της παραγωγής, εναρμόνιση οικονομικών θεσμών. Φορείς παγκοσμιοποίησης: οι πολυεθνικές επιχειρήσεις. Επικράτεια και εδαφικότητα στην παγκόσμια οικονομία: επιπτώσεις στο ρόλο του κράτους. Οι σχέσεις ‘παγκόσμιου’ - ‘τοπικού’ στη διαμόρφωση της άνισης χωρικής ανάπτυξης. Η Ελληνική οικονομία την εποχή της παγκοσμιοποίησης.

6. Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης ΓΕΩ 333

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες, αναλυτικές μεθόδους της δημογραφικής ανάλυσης και τη χρήση της δημογραφικής έρευνας. Μέθοδοι ανάλυσης και ερμηνείας των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των ανθρώπινων πληθυσμών (μέγεθος και σύνθεση) και των μεταβολών τους στο χώρο και τον χρόνο. Δημογραφικές αναλύσεις διαφόρων χαρακτηριστικών του Ελληνικού πληθυσμού.

7. Ανάπτυξη Υπαίθρου και Πολιτικές ΓΕΩ 334

Εισαγωγή στην θεωρία και στην πολιτική πρακτική της ανάπτυξης της υπαίθρου στις Δυτικές κοινωνίες, με έμφαση στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και την Ελλάδα. Ορισμοί εννοιών υπαίθρου, σύγχρονες εξελίξεις και γεωγραφίες της υπαίθρου (κατανάλωσης, περιβαλλοντικές, ‘νοσταλγίας’, πολύ-λειτουργικότητας κτλ.), περιεχόμενο της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης της υπαίθρου και τυπολογία των *πρακτικών* της ανάπτυξης της υπαίθρου στην Ευρώπη και στην Ελλάδα (αγρο-περιβαλλοντικές πρακτικές, συντήρηση τοπίου, προϊόντα ποιότητας, προϊόντα ονομασίας προέλευσης, πολύ-απασχόληση, τουρισμός υπαίθρου, παροχή υπηρεσιών στην ύπαιθρο, απ’ ευθείας εμπορία προϊόντων, αγροβιοτεχνία, κτλ.). Παρουσίαση της εξέλιξης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και των πολιτικών ανάπτυξης της υπαίθρου που περιλαμβάνονται σε αυτή, πρακτικές εφαρμογής και αξιολόγησης εφαρμογής τους, με αναφορά στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή εμπειρία. Εκτίμηση μελλοντικής κατεύθυνσης πολιτικών ανάπτυξης της υπαίθρου και τοπικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

8. Τουρισμός και Ανάπτυξη ΓΕΩ 335

Το τουριστικό φαινόμενο: έννοιες, μεγέθη και δομές. Η σημασία της γεωγραφικής μελέτης του τουρισμού. “Ανάπτυξη”: θεωρία και πραγματικότητα. Η σχέση της ανάπτυξης με τον τουρισμό. Η γεωγραφία της τουριστικής ζήτησης. Γεωγραφικές ιδιομορφίες, χαρακτηριστικά και προσδιοριστικοί παράγοντες των τουριστικών ροών. Εξελίξεις και τάσεις της σύγχρονης γεωγραφικής κατανομής του τουρισμού τόσο ως προς τις παραδοσιακές όσο και ως προς τις σύγχρονες μορφές τουρισμού. Η γεωγραφία της τουριστικής προσφοράς. Σύγχρονες δομές των περιοχών υποδοχής και οι ενδιάμεσοι του τουριστικού κυκλώματος. Εθνικές και τοπικές κυβερνήσεις: δομές οργάνωσης, υποδομής και πολιτικής του τουρισμού. Οικονομικά κόστη και οφέλη του τουρισμού: ο τουρισμός στην παγκόσμια και εθνική οικονομία. Οι χωρικές επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης και η σχέση της με την “ανάπτυξη” στις χώρες προορισμού. “Τρίτος” και “Πρώτος” Κόσμος. Κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού. Η πολιτισμική επαφή και η σημασία των γεωγραφικών της παραμέτρων στο σύγχρονο κόσμο. Τουρισμός και παγκοσμιοποίηση των

ανθρώπινων επαφών.

9. Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης ΓΕΩ 336

Εισαγωγή σε βασικές μεθόδους περιγραφικής περιφερειακής ανάλυσης και σχεδιασμού. Δημογραφικές μέθοδοι (εκτιμήσεις/προβλέψεις πληθυσμού). Οικονομικές μέθοδοι (θεωρία οικονομικής βάσης και περιφερειακοί πολλαπλασιαστές, συντελεστές συμμετοχής, ανάλυση απόκλισης-συμμετοχής, μοντέλο εισροών-εκροών). Κοινωνικοί λογαριασμοί. Βασικές μέθοδοι αξιολόγησης (ανάλυση κόστους-ωφέλειας, πολυκριτηριακές μέθοδοι).

10. Ελληνική Οικονομία: Δομή και Πολιτικές ΓΕΩ 430

Διάρθρωση και Βασικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας. Δημοσιονομική και Νομισματική Πολιτική. Ελληνική Βιομηχανία (Ολλανδική Ασθένεια και Αποβιομηχανοποίηση). Επενδύσεις. Τεχνολογική Πολιτική και Ανάπτυξη. Πραγματική Οικονομία, Παραοικονομία και Διανομή Εισοδήματος. Τραπεζικός και Χρηματοπιστηριακός Τομέας. Τουριστική και Οικονομική Ανάπτυξη. Πληθωρισμός και Ανεργία. Η Ελληνική Οικονομία στη Δεκαετία του '90: η Πορεία προς την ΟΝΕ. Κοινωνικό Κράτος και Δημόσια Διοίκηση: Κοινωνική και Κρατική Πολιτική. Οικονομική Πολιτική Πλήρους Απασχόλησης: η Αύξηση του Προϊόντος και η Καταπολέμηση της Ανεργίας. Φορολογική και Εκπαιδευτική Πολιτική. Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελληνική Οικονομία. Σχεδιασμός και Προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας.

Ομάδα 4: Γεωπληροφορική

1. Πολυμεταβλητή Ανάλυση ΓΕΩ 240

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και μεθόδους της πολυμεταβλητής στατιστικής ανάλυσης. Χρήση γραμμικής άλγεβρας και στατιστικής δειγματοληψίας μέσω του λογισμικού Matlab για την εφαρμογή των μεθόδων της πολυμεταβλητής στατιστικής στην ανάλυση δεδομένων από τη φυσική γεωγραφία και την ανθρωπογεωγραφία.

2. Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων ΓΕΩ 241

Εισαγωγή στις Βάσεις Δεδομένων, Έννοιες Γεωγραφικών Δεδομένων, Αρχιτεκτονική Βάσεων Γεωγραφικών Δεδομένων, Εννοιολογικό Μοντέλο Οντοτήτων-Συσχετίσεων, Σχεσιακό Μοντέλο δεδομένων, Σχεσιακή Άλγεβρα, Γλώσσα Ερωτημάτων SQL, Χωρικές επεκτάσεις στην SQL, Ευρετήρια Δεδομένων, Αντικειμενοστραφές Μοντέλο Δεδομένων, Γλώσσα Μοντελοποίησης UML, Μοντελοποίηση Βάσεων Γεωγραφικών Δεδομένων, Χρήση Συστημάτων Διαχείρισης Βάσεων Γεωγραφικών Δεδομένων.

3. Γεωγραφική Οπτικοποίηση ΓΕΩ 340

Μέθοδοι αντίληψης, καταγραφής και αποτύπωσης του χώρου. Υποκειμενική οπτικοποίηση (Νοητικοί χάρτες: υποκειμενική, πρωτογενής, αντανakλαστική καταγραφή της πραγματικότητας). Συμβολική απεικόνιση (Η χαρτογραφική αναπαράσταση: μετασχηματισμός χώρου και δραστηριοτήτων υπό κλίμακα και αποτύπωση στον δισδιάστατο χώρο, με την χρήση της γραφικής σημειολογίας). Βιωματική απόδοση του χώρου (Ψηφιακή οπτικοποίηση: ο τρισδιάστατος χώρος, η εικονική πραγματικότητα και η τρισδιάστατη και διαδραστική πλοήγηση).

4. Θεματική Χαρτογραφία ΓΕΩ 341

Εισαγωγή στη Θεματική Χαρτογραφία. Ιστορική αναδρομή και διαχρονική εξέλιξη. Μέθοδοι συλλογής, αποθήκευσης και διαχείρισης θεματικών πληροφοριών για χαρτογραφική απεικόνιση. Πηγές και διαφοροποίηση γεωγραφικών δεδομένων. Αριθμητική και στατιστική επεξεργασία θεματικών πληροφοριών για την δημιουργία θεματικών χαρτών. Απόδοση θεματικών γεωγραφικών δεδομένων, διαφοροποίηση σημειακών, γραμμικών και επιφανειακών συμβόλων. Σύνθεση και παραγωγή θεματικών χαρτών, αρχές σύνθεσης, σύνταξης και εκτύπωσης – έκδοσης.

5. Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση ΓΕΩ 342

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Τηλεπισκόπησης. Φυσική της τηλεπισκόπησης. Δορυφορικά και αερομεταφερόμενα συστήματα. Εισαγωγή στην ποιοτική και ποσοτική ανάλυση αεροφωτογραφιών. Ραδιομετρική και γεωμετρική ενίσχυση ψηφιακών εικόνων. Άλγεβρα εικόνων. Δείκτες βλάστησης. Πολυφασματική ταξινόμηση δορυφορικών εικόνων. Εκτίμηση ακρίβειας ταξινομημένων εικόνων.

Επεξεργασία δορυφορικών εικόνων μπορεί να περιλαμβάνει εικόνες από Landsat-5/TM, SPOT, AVHRR και MODIS. Το μάθημα περιλαμβάνει εργαστηριακές ασκήσεις (ραδιομετρική και γεωμετρική ενίσχυση ψηφιακών εικόνων, ταξινόμηση δορυφορικών εικόνων).

6. Εφαρμογές ΣΓΠ ΓΕΩ 343

Προχωρημένα θέματα εφαρμογών των ΣΓΠ για την επίλυση πραγματικών προβλημάτων. Χωρικές παρεμβολές με εφαρμογές. Πολυκριτηριακές αναλύσεις και εφαρμογή τους στα ΣΓΠ. Ανάλυση σε τρεις διαστάσεις. Ανάλυση δικτύων (εύρεση βέλτιστης διαδρομής, το πρόβλημα του ταξιδεύοντα πωλητή). Παγκόσμιο Σύστημα Εντοπισμού θέσης (GPS), βασικές αρχές λειτουργίας και εφαρμογές. Πρακτική εξάσκηση σε προγράμματα/μελέτες εφαρμογών ΣΓΠ στα πλαίσια επιβλεπόμενων εργαστηριακών ασκήσεων.

7. Ειδικά θέματα Γεωγραφικής Ανάλυσης ΓΕΩ 344

Οι επιστήμη της Γεωπληροφορικής, προσφέρει στους Γεωγράφους μια σειρά πολύτιμων εργαλείων για την επεξεργασία, την ανάλυση και την οπτικοποίηση γεωγραφικών δεδομένων. Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το πώς τα εργαλεία αυτά, και εν προκειμένω τα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (ΣΓΠ), η δορυφορική Τηλεπισκόπηση (ΔΤ) και η Χωρική Στατιστική (ΧΣ), μπορούν να συνδυαστούν για να βοηθήσουν στην ανάλυση γεωγραφικών δεδομένων. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται μία παρουσίαση διαφόρων σχετικών εφαρμογών ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν τις πρακτικές δεξιότητες για την ανάλυση ανάλογων γεωγραφικών προβλημάτων.

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος. Το θεωρητικό μέρος αποτελείται από 3 διδακτικές ενότητες σχετικές με το ρόλο των ΣΓΠ, της (Τ και της ΧΣ στην Γεωγραφική Ανάλυση. Το εργαστηριακό μέρος περιλαμβάνει εργαστηριακές ασκήσεις σχετικές με την ερμηνείωση, τις αλλαγές στις χρήσεις Γης, την αποψίλωση των δασών και θεμάτων σχετικών με την εξάπλωση επιδημιών.

8. Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδασκαλία της Γεωγραφίας ΓΕΩ 440

Εκπαιδευτική πολιτική για τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας – Ιστορικό και Κοινωνικό Πλαίσιο. Πρότυπα ένταξης και ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Διδακτικές και μαθησιακές δυνατότητες των Τ.Π.Ε. Οι γνώσεις και ο νέος ρόλος των εκπαιδευτικών στη κοινωνία της πληροφορίας.

Εκπαιδευτικό λογισμικό: Είδη, ταξινόμηση και μέθοδοι αξιολόγησης. GIS και εφαρμογές τους στη Β/θμια Εκπαίδευση για μαθήματα όπως Γεωγραφία, Περιβαλλοντικές Επιστήμες- Εκπαίδευση, κ.α.

Διαχείριση και οργάνωση της χρήσης των Νέων τεχνολογιών στο μάθημα της Γεωγραφίας. Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού – Διδακτικά σενάρια και μοντέλα δραστηριοτήτων.

9. Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ ΓΕΩ 441

Κύκλος Ζωής Λογισμικού, Στάδια Ανάπτυξης Λογισμικού, Βασικές Αρχές Γλωσσών Προγραμματισμού, Αντικειμενοστρεφής Προγραμματισμός, Η γλώσσα Visual Basic (λεξιλόγιο, ονοματολογία, τύποι δεδομένων, κλάσεις και αντικείμενα, γεγονότα, στοιχεία ελέγχου περιβάλλοντος χρήστη, υπορουτίνες, συναρτήσεις, εντολές ελέγχου ροής προγράμματος, δομές δεδομένων), Εισαγωγή στον προγραμματισμό των ESRI ArcObjects, Υλοποίηση Αλγορίθμων και Εφαρμογών στη Γεωγραφία.

10. Ειδικά Θέματα στα ΣΓΠ ΓΕΩ 442

Το μάθημα καλύπτει σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μια σειρά από προχωρημένα θέματα στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών συμπεριλαμβανομένων των παρακάτω (η λίστα είναι ενδεικτική και όχι αποκλειστική): Χωρικά Συστήματα Στήριξης Αποφάσεων, Έμπειρα Συστήματα Στήριξης Αποφάσεων, Έλεγχοι ποιότητας και διάδοσης λαθών, Σ.Γ.Π. και Τηλεπισκόπηση, Εργαλεία για την σύγκριση επικαλύψεων, Ανάλυση δικτύων, Τωρινές και Μελλοντικές κατευθύνσεις έρευνας στα Σ.Γ.Π. Παραδείγματα ειδικών εφαρμογών/ασκήσεων: Ανάλυση Ψηφιακών Μοντέλων Εδάφους. Σχέσεις μεταξύ των μεταβολών χρήσεων γης και φυσιογραφικών παραμέτρων. Εκτίμηση κοινωνικοοικονομικής ευπάθειας σε ακραίες θύελλες και πλημμύρες. Διαχείριση παράκτιας αλιείας — Ανάλυση βιοτόπου Γαρίδας σε μια παράκτια περιοχή. Ανάλυση καταλληλότητας ενδιαιτήματος. Εύρεση περιοχών εξυπηρέτησης σε θέματα υγείας ή εμπορίου.

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Γενική Μετεωρολογία ΓΕΩ 315

Θερμοκρασία και υγρασία στην ατμόσφαιρα - Στατική της ατμόσφαιρας, Ατμοσφαιρική πίεση και άνεμος, Νέφη-Υετός, Όργανα μέτρησης των μετεωρολογικών στοιχείων, Ατμοσφαιρικές διαταράξεις στην επιφάνεια (αέριες μάζες, μέτωπα, υφέσεις, αντικυκλώνες), Βαρομετρικά συστήματα καθ' ύψος (βασικές ισοβαρικές επιφάνειες, ισοϋψείς καμπύλες, χάρτες καθ' ύψος μέσα στην τροπόσφαιρα, γενική κυκλοφορία καθ' ύψος), Ανάλυση και πρόγνωση καιρού, Εργαστήριο. (Μετεωρολογικά στοιχεία και κωδικοποίησή τους στους χάρτες καιρού, χάραξη ισοβαρών και ισοϋψών, πρόγνωση καιρού με χάρτες επιφάνειας και ύψους).

2. Παράκτια Γεωμορφολογία ΓΕΩ 316

Εισαγωγή. Παράκτια Συστήματα. Ανάπτυγμα και μορφολογία ακτών. Πετρώματα ακτών. Παράγοντες που επιδρούν στην διαμόρφωση των ακτών. Παράκτιες διεργασίες: Αλλαγές του επιπέδου της θάλασσας. Παλίρροια. Κύματα. Κύματα βαρύτητας (tsunamis). Θαλάσσια ρεύματα. Παράκτιες αποθέσεις Πετρώματα ακτών. Θαλάσσια διάβρωση. Παράκτια μεταφορά ιζημάτων. Παράκτια απόθεση ιζημάτων. Σημασία της μεταβολής της στάθμης της θάλασσας. Υποβύθιση ακτών. Ανάδυση ακτών. Παράκτια τοπία. Μορφολογικοί τύποι ακτών. Μορφολογικοί τύποι Ελληνικών ακτών. Διαχείριση ακτών, διαχείριση υδάτινου τμήματος ακτής, διαχείριση χερσαίου τμήματος. Διαχείριση Οικοσυστημάτων. Έργα Προστασίας. Βασικές αρχές διαχειριστικού σχεδίου.

3. Κοινωνιολογία ΓΕΩ 326

Εισαγωγή στην επιστήμη της κοινωνιολογίας. Κοινωνική θεωρία. Κοινωνικά σύνολα, σχέσεις και διαδικασίες. Κοινωνικοί θεσμοί. Πολιτικοί Θεσμοί και πολιτική θεωρία.

4. Πολιτική Γεωγραφία του Βαλκανικού και του Ανατολικο-Μεσογειακού Χώρου ΓΕΩ 327

Ο πολιτικός και οικονομικός χώρος των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Η κατασκευή του χώρου των Βαλκανίων. Στερεότυπα και Ιδεολογίες. Οθωμανική και μετα-Οθωμανική περίοδος. Πολιτική, οικονομική και ιστορική γεωγραφία της περιοχής τον 20^ο αιώνα. Επιπτώσεις, συνέπειες και ευκαιρίες για τις σχέσεις των βαλκανικών κρατών. Θεωρητικές απόψεις και εμπειρικά δεδομένα από τα Βαλκάνια και τις χώρες της Ανατολικής Μεσογειακής Ευρώπης. Ο ρόλος του κράτους και της κοινωνίας των πολιτών. Ζητήματα μειονοτήτων και μετανάστευσης. Πολιτικές, γεωπολιτικές, οικονομικές σχέσεις της Ελλάδας με τα κράτη της περιοχής.

5. Γεωγραφία της Κατοικίας ΓΕΩ 337

Ορισμοί. Το χωρικό πλαίσιο της κατοικίας. Η αγορά κατοικίας. Το πλαίσιο της προσφοράς κατοικίας. Το πλαίσιο της ζήτησης κατοικίας. Διαδικασία παραγωγής κατοικίας στην Ελλάδα Μεταλλαγές στο πρότυπο της κατοικίας και προοπτικές. Ο θεσμός της Οργανωμένης Δόμησης και η Δ.Ε.ΠΟ.Σ.

6. Γενική Διδακτική ΓΕΩ 350

Έννοια και αντικείμενο της Διδακτικής Επιστήμης. Η Διδακτική Επιστήμη ανά τους αιώνες: Σταθμοί της διδακτικής από την Ελληνική αρχαιότητα μέχρι τον 20^ο αιώνα. Βασικές αρχές και θεωρίες της διδασκαλίας και μάθησης. Σκοποί και Στόχοι στην Εκπαίδευση. Διδακτέα Ύλη: επιλογή και διάταξη της διδακτέας ύλης. Προγράμματα Σπουδών.

Η στρατηγική της Διδακτικής πράξης – Σύγχρονα μοντέλα διδασκαλίας, ο Προγραμματισμός – Σχεδιασμός – Εκτέλεση και Αξιολόγηση της Διδασκαλίας. Η Αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Εποπτικά μέσα διδασκαλίας: είδη εποπτικών μέσων διδασκαλίας, επιλογή και χρήση εποπτικών μέσων διδασκαλίας. Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός: Διδακτικός ρόλος και αποτελεσματικότητα

7. Εκπαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας ΓΕΩ 351

Αντικείμενο και στόχοι της Διδακτικής της Γεωγραφίας. Διδακτική της Γεωγραφίας και Γεωγραφική Επιστήμη. Διδακτική της Γεωγραφίας και Επιστήμης της Αγωγής. Διδακτική της Γεωγραφίας και Σχολική Γεωγραφία. Σταθμοί στην ιστορία της διδασκαλίας της Γεωγραφίας. Το μάθημα της Γεωγραφίας στο ελληνικό σχολείο. Προγράμματα Σπουδών Γεωγραφίας – Σκοποί, στόχοι, περιεχόμενο, Μεθοδολογία της διδασκαλίας.

Διδακτικές προσεγγίσεις, εργαλεία των διδακτικών προσεγγίσεων. Υλικοτεχνική υποδομή, εκπαιδευτικό υλικό (Επιλογή, εφαρμογή και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού). Παραδείγματα διδασκαλιών και τεστ αξιολόγησης.

8. Θέματα Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Κινδύνων ΓΕΩ 411

Ανάλυση των προβλημάτων που συνδέονται με τη χρήση, την κατάχρηση και τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές. Μείωση του κινδύνου και εκτίμηση της τρωτότητας. Αλληλοεπιδράσεις ανθρώπου και περιβάλλοντος. Φαινόμενα διαταραχής και ρύπανσης. Παγκόσμια αλλαγή και βιώσιμη ανάπτυξη. Κίνδυνοι υγείας και ασφάλεια. Διατήρηση της φύσης και ανανεώσιμη ενέργεια. Συστήματα ανάλυσης του κινδύνου. Διαχείριση εκτάκτων αναγκών και πολιτική προστασία.

9. Σχεδιασμός και Αξιοποίηση Βιο-γεωτόπων ΓΕΩ 413

Γενικές έννοιες: το οικολογικό πρόβλημα και οι επιπτώσεις του. Τα γήινα περιβαλλοντικά συστήματα. Περιοχές ειδικού βιολογικού ενδιαφέροντος: Βιότοποι -ορισμός, τύποι, παραδείγματα. Περιοχές ειδικού γεωλογικού ενδιαφέροντος. Γεώτοποι-ορισμός, τύποι, παραδείγματα. Γεωπάρακα. Περιβαλλοντική πολιτική: γιατί χρειαζόμαστε προστατευόμενες φυσικές περιοχές. Η έννοια της φυσικής κληρονομιάς. Εθνικό και διεθνές νομικό και θεσμικό πλαίσιο. Ταξινόμηση προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με τους διεθνείς και εθνικούς κανονισμούς. Σχεδιασμός έρευνας περιοχών βιολογικού-γεωλογικού ενδιαφέροντος: όρια και προοπτικές. Οικοτουρισμός, γεωτουρισμός, εφαρμογή.

10. Οικολογία Τοπίου ΓΕΩ 414

Βασικές έννοιες και αρχές της Οικολογίας Τοπίου. Οικολογία και Δομή Τοπίου (συστάδες και διάδρομοι). Ανάλυση δομής Τοπίου. Η έννοια της κλίμακας (από το άτομο στον πληθυσμό και στο τοπίο). Διάκριση Προτύπων Τοπίου. Ποσοτικοποίηση και εκτίμηση Προτύπων Τοπίου. Μεταβολές των προτύπων στο χρόνο. Φυσικές και ανθρωπογενείς διεργασίες δημιουργίας Τοπίου – Βιοτικοί, αβιοτικοί και ανθρωπογενείς παράγοντες διαμόρφωσης τοπίου. Οργανισμοί και Οικολογία Τοπίου – Αλληλεπιδράσεις συστατικών του Τοπίου (ζώα, φυτά, περιβάλλον). Μοντέλα οικολογίας Τοπίου. Διαταραχές και δυναμική διαταραχών Τοπίου. Ετερογένεια και τυπολογία Τοπίου. Διαχείριση Τοπίου και εφαρμογές στην επίλυση προβλημάτων (χρήσεις γης, εκτίμηση επιπτώσεων). Γνωριμία με τα Τοπία της Ελλάδας. (Η γνώση ΣΓΠ και τηλεπισκόπησης αποτελούν απαραίτητα εργαλεία για την ανάπτυξη του μαθήματος) Το μάθημα περιλαμβάνει και 3-4 εργαστήρια σχετικά με τα τοπία NATURA 2000 στην Ελλάδα.

11. Κλίμα και Άνθρωπος ΓΕΩ 415

Κλιματικοί παράγοντες - Κλιματικά στοιχεία (ορισμοί, γεωγραφική και εποχική κατανομή και μέθοδοι υπολογισμού). Κλιματικοί δείκτες (Δείκτες ηπειρωτικότητας, ωκεανικότητας, ερημικότητας-ευφορίας, κλιμογραμμάτων). Βιοκλιματολογία (Θερμοκρασία, υγρασία, άνεμος, πίεση και ανθρώπινη άνεση, εποχιακή συναισθηματική διαταραχή, βιοκλιματικοί δείκτες ανθρώπινης δυσφορίας-ευφορίας). Μικροκλίματα (αστικό μικρόκlima, μικρόκlima δάσους, αγρού, δενδρόνα, τοποκλιματολογία). Εφαρμοσμένη κλιματολογία (κλίμα-γεωργία, κλίμα-βιομηχανία και εμπόριο, κλίμα-μεταφορές, κλίμα-επικοινωνίες, κλίμα-ενέργεια). Κλιματικές μεταβολές (παλαιοκλιματολογία, σύγχρονες κλιματικές μεταβολές).

12. Εκτίμηση και Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ΓΕΩ 416

Βασικές γνώσεις θεωρίας, μεθόδων και τεχνικών καθώς και εφαρμογών του θεσμού της Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ) και των αντίστοιχων Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Ιστορική αναδρομή στη γένεση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, η ανάγκη για κρατική παρέμβαση. Ιστορική αναδρομή στο θεσμό των ΜΠΕ. Θεσμικό πλαίσιο προστασίας περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Θεσμικό πλαίσιο προστασίας περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Μεταγραφή της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις ΜΠΕ. Εκτίμηση επιπτώσεων: ορισμοί, κατηγορίες επιπτώσεων, μεθοδολογικά θέματα, η βασική διαδικασία για την εκπόνηση μιας ΜΠΕ, επιλεγμένες γενικές τεχνικές διαπίστωσης επιπτώσεων, περιγραφή του περιβάλλοντος και σχετικοί δείκτες, περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας, περιγραφή επιπτώσεων κατά κατηγορία, δείκτες επιπτώσεων. Τεχνικές αξιολόγησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. ΜΠΕ και λήψη αποφάσεων πολιτικής και σχεδιασμού. Εκτίμηση επιπτώσεων στο αβιοτικό περιβάλλον, σε υδατικούς πόρους (επιφανειακά και υπόγεια ύδατα) και οικοσυστήματα. Εκτίμηση κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων. Η Ελληνική εμπειρία της εφαρμογής του θεσμού των ΜΠΕ. Θεσμικά ζητήματα. Στρατηγική Εκτίμηση Επιπτώσεων.

13. Ειδικά θέματα Οικονομικής Γεωγραφίας ΓΕΩ 421

Η κριτική συζήτηση για την οικονομική και χωρική αναδιάρθρωση. Η νέα οικονομική γεωγραφία των υπηρεσιών με έμφαση στις υπηρεσίες παραγωγού (producer services). Η ευέλικτη συσσώρευση και η κριτική συζήτηση γύρω απ' τα όρια της ευελιξίας. Δίκτυα επιχειρήσεων, «ενθέκευση» (embeddedness), και χωρική ανάπτυξη. Εθνικά και περιφερειακά συστήματα καινοτομιών (NIS/RIS) –καινοτομικές και «μαθησιακές» οικονομίες, περιφέρειες και επιχειρήσεις. Θεωρητικές προσεγγίσεις της νέας γεωγραφίας των καινοτομιών – μακρά κύματα Kondratiev, κύκλοι προϊόντος και κερδών, πληροφοριακός καπιταλισμός και η νέα γεωγραφία των «ροών», προσέγγιση «παραθύρων χωροθετικής ευκαιρίας». Παγκόσμιες πτυχές της αναδιάρθρωσης και άνισης χωρικής ανάπτυξης. Το μάθημα εκτός από διαλέξεις περιλαμβάνει και άσκηση (συγκριτικές αναλύσεις διαφορετικών απόψεων-σεμιναριακές παρουσιάσεις).

14. Νησιωτική Γεωγραφία ΓΕΩ 422

Ορισμοί νησιών, νησιωτικότητας και ελκυστικότητας περιοχών και νησιών. Παρουσίαση της συστημικής ανάλυσης και των νησιών ως παραδείγματα συστημάτων. Ιστορία και 'λειτουργίες' των νησιών, με παραδείγματα και έμφαση σε Μεσογειακά και Ευρωπαϊκά νησιά. Παρουσίαση του 'νησιωτικού προβλήματος' και των αιτιών περιθωριοποίησης των νησιών, γιατί σήμερα θεωρούνται ως λιγότερο ευνοημένες περιοχές. Μελλοντικές προοπτικές των νησιών: ποιότητα εν(αντί) ποσότητας: Η στρατηγική για ένα βιώσιμο μέλλον των νησιών.

15. Σύνορα και Διασυνοριακές Ζώνες ΓΕΩ 423

Στην πολιτική γεωγραφία του μετα-ψυχροπολεμικού και μετα-αποικιακού κόσμου, η μελέτη των διασυνοριακών ζωνών αναδεικνύεται σε ζήτημα αιχμής, ενώ τα σύνορα ανακατασκευάζονται μεταξύ άλλων και θεσμικά αποκτώντας νέο περιεχόμενο και σημασία. Οι διασυνοριακές ζώνες, ως νέες πολιτικές οντότητες πέρα ή παράλληλα με τα κράτη, διεκδικούν συμμετοχή στην επίλυση διεθνών ζητημάτων. Τοπικά ζητήματα, όπως τα περιβαλλοντικά προβλήματα ή η μετανάστευση απαιτούν όλο και περισσότερο διασυνοριακή συνεργασία, ενώ η εκμετάλλευση των διαφορών στην νομοθεσία των όμορων ή μη χωρών αποκτά ξεχωριστό ενδιαφέρον. Στο μάθημα αυτό εξετάζονται οι πολιτικές, κοινωνικές, πολιτισμικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνιστώσες των παραμεθόριων, αλλά, κυρίως, των διασυνοριακών ζωνών καθώς και τα ζητήματα ασφάλειας και διασυνοριακής συνεργασίας. Τα παραδείγματα που μελετώνται αφορούν συγκεκριμένες περιπτώσεις σε διάφορες περιοχές του πλανήτη.

16. Οικονομική II ΓΕΩ 424

Το οικονομικό σύστημα – συμπεριφορά και προβλήματα. Παράγοντες που επηρεάζουν το επίπεδο της συνολικής απασχόλησης και το φαινόμενο του πληθωρισμού. Η διαλεκτική αντίληψη της οικονομικής και κοινωνικής δυναμικής. Εισαγωγή στην εργασιακή θεωρία της αξίας. Εμπορευματική παραγωγή, αξία και υπεραξία. Κυκλική κίνηση και συσσώρευση του κεφαλαίου. Η θεωρία της γαιοπροσόδου. Συσσώρευση, οικονομικές κρίσεις και ο ρόλος του κράτους. Η χωροκοινωνική διαλεκτική. Αστική γη, αστική γαιοπρόσδος και αστικές πολιτικές στις αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές κοινωνίες. Η αστικοποίηση του κεφαλαίου και η παραγωγή του χτισμένου περιβάλλοντος. Συλλογική κατανάλωση και χωρικές δομές. Εργασία, κεφάλαιο και ταξικός αγώνας γύρω από το χτισμένο περιβάλλον. Συσσώρευση κεφαλαίου και άνιση χωρική ανάπτυξη. Η διαλεκτική διαφοροποίησης/έξισορρόπησης στην χωρική ανάπτυξη του κεφαλαίου. Από την πολιτική οικονομία του χώρου στις μετα-μοντέρνες προσεγγίσεις. Εθνικό Προϊόν- Εθνικό Εισόδημα – Εθνική Δαπάνη, Συναρτήσεις Κατανάλωσης και Αποταμίευσης, Δημόσιος Τομέας και Πολλαπλασιαστές, Θεωρία και Μορφές των Επενδύσεων, Προσδιορισμός του Εισοδήματος, Ισορροπία στην Αγορά Αγαθών και Ισορροπία στην Αγορά Χρήματος και ο Προσδιορισμός του Επιτοκίου, Δημοσιονομική Πολιτική, Νομισματική πολιτική και Εισοδηματική Πολιτική, Το Κλασικό Υπόδειγμα Το πλήρες Κεϋνσιανό και Νέο-Κεϋνσιανό Υπόδειγμα, Νεοκλασική Σύνθεση, Ανεργία, Πληθωρισμός, Οικονομική Μεγέθυνση και Θεωρία Αναπτύξεως, Μακροοικονομικές Αναλύσεις, Εφαρμογές και Μελέτες Περίπτωσης από την Ελληνική Οικονομία και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

17. Υποδομές και Χωρική Ανάπτυξη ΓΕΩ 431

...

18. Αξιολόγηση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Σχεδίων ΓΕΩ 432

Το μάθημα εξετάζει θέματα οργάνωσης, διαχείρισης και αξιολόγησης αναπτυξιακών προγραμμάτων και σχεδίων με έμφαση σε περιφερειακά και χωροταξικά προγράμματα. Πιο ειδικά το μάθημα εξετάζει: Εξέλιξη του συστήματος διαχείρισης/ελέγχου προγραμμάτων. Βασικές αρχές οργάνωσης, κριτήρια διαχείρισης, εκτέλεσης και παρακολούθησης προγραμμάτων. Επίπεδα και δείκτες αξιολόγησης. Μέθοδοι και τεχνικές αξιολόγησης. Στάδια αξιολόγησης (ex-ante, on-going, ex-post evaluation). Προβλήματα στη διαδικασία αξιολόγησης. Το μάθημα συνδυάζει θεωρητική ανάλυση με πρακτικές εφαρμογές.

19. Εφαρμογές Τηλεπισκόπησης ΓΕΩ 443

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την επιστήμη και την τεχνολογία της Τηλεπισκόπησης, με ειδικό προσανατολισμό την δορυφορική Τηλεπισκόπηση (ΔΤ). Οι φοιτητές αποκτούν τόσο το θεωρητικό υπόβαθρο που διέπει τις εφαρμογές της ΔΤ στα τρία βασικά πεδία: έδαφος, ατμόσφαιρα και θάλασσα, όσο και πρακτικές δεξιότητες για την επεξεργασία των δορυφορικών εικόνων.

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος. Το θεωρητικό μέρος αποτελείται από 9 διδακτικές ενότητες (αναφέρονται παρακάτω) που καλύπτονται από 9 διαλέξεις. Το εργαστηριακό μέρος περιλαμβάνει 4 εργαστηριακές ασκήσεις.

20. Παιδαγωγική Ψυχολογία ΓΕΩ 450

Ψυχολογία Μάθησης και Εκπαίδευση. Ψυχολογία Μάθησης και Παιδαγωγική Ψυχολογία. Γενική ταξινόμηση των θεωριών μάθησης. Ψυχολογία συμπεριφοράς – Συμπεριφοριστικές θεωρίες μάθησης. Κοινωνιογνωστικός Συμπεριφορισμός. Κοινωνιογνωστική μάθηση. Γενική κριτική αξιολόγηση των θεωριών και η αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική πράξη.

Γνωστική Ψυχολογία. Γνωστικές θεωρίες μάθησης. Γνωστική Ψυχολογία: Σύστημα επεξεργασίας πληροφοριών. Εκπαιδευτικές εφαρμογές: Γνωστικές στρατηγικές μάθησης και διδασκαλίας, δεξιότητες μελέτης, Μεταγνωστικές δεξιότητες, Επίλυση προβλημάτων, ανάπτυξη Κριτικής σκέψης, κ.α. Σύντομη αναφορά στις σύγχρονες νεο-πιαζετικές θέσεις. Γενική κριτική και αξιολόγηση και παιδαγωγική αξιοποίηση.

21. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 4)

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ	
1. Θερινό Σχολείο Πάρου	ΓΕΩ 493
2. Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας (Διάλεξη)	ΓΕΩ 495
3. Πρακτική Άσκηση	ΓΕΩ 497
4. Πτυχιακή Εργασία	ΓΕΩ 499

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ
- B. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
- Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
- Δ. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
- Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ
- ΣΤ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
- Z. ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β1: ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β2: ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β3: ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΧΑΡΤΕΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας περιλαμβάνει ρυθμίσεις και προβλέψεις που αφορούν τη διεξαγωγή των Προπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα Γεωγραφίας. Εναρμονίζεται με τις σχετικές διατάξεις του Ν.2083/92 καθώς και με αυτές του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Εξειδικεύει και συμπληρώνει τις παραπάνω διατάξεις στην περίπτωση των ιδιαίτερων απαιτήσεων του Τμήματος Γεωγραφίας όπως διαμορφώνονται μέσα από τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

B. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

1. Τα προσφερόμενα μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά (Υ), κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΚΕΥ) και προαιρετικά (Π) (βλ. αντίστοιχη ενότητα του Οδηγού Σπουδών). Κάθε μάθημα προσφέρει 5 διδακτικές μονάδες. Εξαιρούνται τα μαθήματα «Αγγλικά» (ή «Γαλλικά»), «Πρακτική Άσκηση» και «Θερινό Σχολείο», τα οποία προσφέρουν 2.5 διδακτικές μονάδες.
2. Η λήψη πτυχίου απαιτεί την επιτυχή ολοκλήρωση 23 Υποχρεωτικών, 12 ΚΕΥ και 11 Προαιρετικών μαθημάτων και την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Η πτυχιακή εργασία προσφέρει 10 διδακτικές μονάδες.
3. Ο απαιτούμενος αριθμός διδακτικών μονάδων για τη λήψη πτυχίου είναι 240. Επειδή η πτυχιακή εργασία προσφέρει 10 διδακτικές μονάδες, ο αριθμός διδακτικών μονάδων από την επιτυχή ολοκλήρωση μαθημάτων είναι 230.
4. Από το τέταρτο εξάμηνο των σπουδών του και μετά, ο φοιτητής επιλέγει δύο από τις τέσσερις ομάδες γνωστικών περιοχών της Γεωγραφίας που παρουσιάζονται στην Ενότητα «Φιλοσοφία και δομή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών» για να εστιάσει σε θέματα που τον ενδιαφέρουν περισσότερο σε σχέση με άλλα. Από τις δύο ομάδες που επιλέγει ο φοιτητής, η μία χαρακτηρίζεται ως κύρια και η άλλη ως δευτερεύουσα. Ο φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει (και να δηλώσει για να παρακολουθήσει και να προαχθεί) **8 ΚΕΥ** μαθήματα από την κύρια και **4 ΚΕΥ** μαθήματα από τη δευτερεύουσα από ένα κατάλογο 10 ΚΕΥ μαθημάτων που ορίζεται ανά ομάδα (βλ. αντίστοιχη ενότητα του Οδηγού Σπουδών). Συνολικά, δηλαδή, ο φοιτητής παρακολουθεί **12 ΚΕΥ** μαθήματα. Τέλος, ο φοιτητής παρακολουθεί **11** προαιρετικά μαθήματα που επιλέγει είτε από την

- κατηγορία των προαιρετικών μαθημάτων (βλ. αντίστοιχη ενότητα του Οδηγού Σπουδών) είτε από τα KEY όλων των ομάδων.
5. Ο μέγιστος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγράφονται οι φοιτητές σε κάθε εξάμηνο είναι **6**.
 6. Το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών προσδιορίζει τα υποχρεωτικά, τα KEY και τα προαιρετικά μαθήματα στα οποία έχουν τη δυνατότητα να εγγράφονται οι φοιτητές σε κάθε εξάμηνο. Δεν είναι υποχρεωτικό να εγγράφονται οι φοιτητές σε όλα τα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου. Αν, π.χ., έχουν εκκρεμή μαθήματα από τα προηγούμενα εξάμηνα, τότε, σε ένα δεδομένο εξάμηνο, μπορεί να εγγραφούν στα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων μέχρι να συμπληρώσουν τον μέγιστο αριθμό των 6.
 7. Τα υποχρεωτικά μαθήματα που προσδιορίζονται στο Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών πρέπει οπωσδήποτε να ολοκληρώνονται.
 8. Για επιλεγμένα υποχρεωτικά και KEY μαθήματα, προβλέπονται προαπαιτούμενα μαθήματα (βλ. Παράρτημα Β1 αυτού του Κανονισμού). Στην περίπτωση αυτή, ο φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει και να ολοκληρώσει με επιτυχία πρώτα τα προαπαιτούμενα μαθήματα για να εγγραφεί στα αντίστοιχα υποχρεωτικά ή προαιρετικά μαθήματα.
 9. Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπει δύο (2) εκπαιδευτικές εκδρομές κατά τη διάρκεια της τετραετούς περιόδου των σπουδών. Η πρώτη (εσωτερικού), η οποία γίνεται στα πλαίσια του μαθήματος του 6^{ου} εξαμήνου «Γεωγραφία της Ελλάδος», είναι υποχρεωτική και υπόκειται σε απαιτήσεις οι οποίες προσδιορίζονται από τα μέλη ΔΕΠ τα οποία έχουν την ευθύνη διεξαγωγής του μαθήματος και οργάνωσης της εκδρομής. Η δεύτερη (εξωτερικού), η οποία προγραμματίζεται για το 8^ο εξάμηνο, είναι προαιρετική.
 10. Σε περίπτωση που ένας φοιτητής δεν ολοκληρώσει με επιτυχία ένα υποχρεωτικό μάθημα του εξαμήνου του και στις εξετάσεις Σεπτεμβρίου, εγγράφεται ξανά στο εξάμηνο που προσφέρεται το μάθημα. Τότε, ισχύουν η διδακτέα ύλη τρέχοντος εξαμήνου που διδάσκεται το μάθημα (τα οποία μπορεί να έχουν αλλάξει σε σχέση με το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών εισαγωγής του φοιτητή).
 11. Αν κάποιος φοιτητής δεν ολοκληρώσει με επιτυχία και με τις εξετάσεις Σεπτεμβρίου ένα προαιρετικό μάθημα του Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών, μπορεί να το αντικαταστήσει με άλλο προαιρετικό μάθημα.
 12. Οι φοιτητές του Τμήματος Γεωγραφίας επιτρέπεται να επιλέγουν το πολύ 4 συνολικά μαθήματα από τα Προγράμματα Σπουδών των άλλων Τμημάτων για να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων και διδακτικών μονάδων για τη λήψη πτυχίου. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να εγγραφεί το πολύ σε 2 μαθήματα από άλλα τμήματα κάθε εξάμηνο. Τα μαθήματα αυτά θεωρούνται για το Τμήμα Γεωγραφίας ως προαιρετικά (άσχετα αν για τα άλλα Τμήματα μπορεί να είναι υποχρεωτικά).
 13. Οι φοιτητές του Τμήματος Γεωγραφίας επιτρέπεται να περιλαμβάνουν στο πρόγραμμα των μαθημάτων τους το πολύ τέσσερα (4) μαθήματα μέσω του προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών ERASMUS. Αυτά περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα των μαθημάτων τους με τον τίτλο «Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: ΥΠΟΤΙΤΛΟΣ». Ο υπότιτλος είναι η Ελληνική μετάφραση του μαθήματος που έχουν παρακολουθήσει (και περάσει επιτυχώς) στο πανεπιστήμιο του εξωτερικού.
 14. Οι δηλώσεις εγγραφής στα μαθήματα υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος κατά την περίοδο εγγραφών η οποία καθορίζεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος.
 15. Δεν είναι δυνατό να προσέλθει σε εξετάσεις ένας φοιτητής σε μάθημα για το οποίο δεν έχει υποβάλει κατά τα ανωτέρω δήλωση εγγραφής ή για το οποίο δεν έχει γίνει αυτόματη εγγραφή του.

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

1. Φοιτητές ανωτέρων εξαμήνων μπορούν να εγγραφούν σε KEY ή Προαιρετικά μαθήματα κατωτέρων εξαμήνων. Το αντίστροφο δεν ισχύει: δηλαδή, φοιτητές κατωτέρων εξαμήνων δεν μπορούν να εγγραφούν σε μαθήματα (υποχρεωτικά, KEY ή προαιρετικά) ανωτέρων εξαμήνων.

2. Φοιτητές του 9ου εξαμήνου έχουν δικαίωμα να δώσουν εξετάσεις στην εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και σε μαθήματα που οφείλουν από το 8^ο εξάμηνο σπουδών τους, σύμφωνα με τη δήλωση εγγραφής τους στο 8^ο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας του στις εξετάσεις του Ιανουαρίου σε μάθημα του εαρινού εξαμήνου, ο σπουδαστής εγγράφεται και παρακολουθεί ξανά το μάθημα.
3. Φοιτητές μονών εξαμήνων πέραν του 9^{ου} (11^{ου}, 13^{ου}, κλπ.) έχουν δικαίωμα να δώσουν εξετάσεις στην εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και σε μαθήματα που οφείλουν από το προηγούμενο εαρινό εξάμηνο (10^ο, 12^ο, κλπ.) των σπουδών τους, σύμφωνα με τη δήλωση εγγραφής τους στο αντίστοιχο εαρινό εξάμηνο.
4. Από το 9^ο εξάμηνο και μετά, οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να εγγραφούν για ως 40 διδακτικές μονάδες (αντί 30) σε κάθε εξάμηνο, εφόσον ο αριθμός Δ.Μ. των μαθημάτων που δηλώνονται για πρώτη φορά (δηλ. δεν τα έχουν δηλώσει ποτέ στο παρελθόν) είναι το πολύ 30 και έχουν επιτύχει στα προαπαιτούμενα μαθήματα, όπου προβλέπονται.
5. Σε περίπτωση που ένας φοιτητής δεν είναι ικανοποιημένος με την βαθμολογία του σε ένα μάθημα, την πρώτη φορά που το παίρνει, έχει το δικαίωμα να δώσει εξετάσεις μία ακόμα φορά για βελτίωση της βαθμολογίας. Η διαδικασία έχει ως εξής: Το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ανάρτηση της βαθμολογίας στο συγκεκριμένο μάθημα, ο φοιτητής υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος για βελτίωση βαθμολογίας. Στην αίτηση αναφέρεται ο τίτλος του μαθήματος, το εξάμηνο στο οποίο προσφέρθηκε και ο βαθμός του φοιτητή στο μάθημα. Η εξέταση για τη βελτίωση της βαθμολογίας γίνεται την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.
6. Ο τελικός βαθμός του μαθήματος στο οποίο γίνεται βελτίωση βαθμολογίας είναι αυτός που παίρνει ο φοιτητής κατά τη δεύτερη εξέταση (άσχετα αν είναι μικρότερος από τον αρχικό βαθμό ή και κάτω του προβλεπόμενου ορίου του 5).
7. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση για βελτίωση βαθμολογίας για ένα (1) μόνο μάθημα ανά εξάμηνο. Δηλαδή, για τη διάρκεια της κανονικής φοίτησης των 8 εξαμήνων, οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν βελτίωση βαθμολογίας σε 8 μαθήματα συνολικά.
8. Για τα μαθήματα τα οποία εξετάζονται κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου δεν ισχύει η πρόβλεψη για βελτίωση βαθμολογίας.
9. Στο τέταρτο (4^ο) έτος των σπουδών τους (7^ο και 8^ο εξάμηνο), οι φοιτητές έχουν επίσης τη δυνατότητα να επιλέξουν και να επανεξεταστούν σε τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών τους με σκοπό τη βελτίωση της αρχικής βαθμολογίας τους στα μαθήματα αυτά.
10. Για φοιτητές που διακόπτουν τις σπουδές τους επί μακρό χρονικό διάστημα και επανέρχονται, ισχύει το τρέχον πρόγραμμα σπουδών. Μετά από αίτηση τους στη Γραμματεία του Τμήματος, η Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών εξετάζει την ισοδυναμία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών της πρώτης εγγραφής τους τα οποία έχουν περάσει επιτυχώς με και τα αντιστοιχεί σε μαθήματα του τρέχοντος προγράμματος.
11. Για το προαιρετικό μάθημα « Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη» («Διάλεξη» από εδώ και στο εξής) ισχύουν τα παρακάτω:
 - Ο φοιτητής εγγράφεται στο μάθημα «Διάλεξη» στο 7^ο εξάμηνο των σπουδών του. Με την εγγραφή του ορίζει συγχρόνως τον επιβλέποντα καθηγητή της Διάλεξης καθώς και το θέμα του.
 - Το θέμα της Διάλεξης θα πρέπει να είναι διαφορετικό από αυτό της Πτυχιακής Εργασίας
 - Η παρουσίαση της Διάλεξης θα πρέπει να γίνεται διαφορετική ημερομηνία από αυτήν της πτυχιακής
 - Επειδή η Διάλεξη είναι μάθημα του χειμερινού εξαμήνου, η παρουσίαση της θα πρέπει να γίνεται μέσα στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη εξέτασης, η παρουσίαση θα γίνεται κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου (όπως ισχύει και για όλα τα άλλα μαθήματα).

- Για να αποφευχθεί η υπέρμετρη επιβάρυνση ορισμένων μελών ΔΕΠ με φοιτητές οι οποίοι επιλέγουν να εκπονήσουν Διάλεξη μαζί τους, οι φοιτητές προτείνουν κατά σειρά προτεραιότητας τους επιβλέποντες καθηγητές. Μετά το πέρας των εγγραφών, ελέγχεται η ισοκατανομή των φοιτητών σε μέλη ΔΕΠ και γίνονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις.
- Το μάθημα δίνει 5 διδακτικές μονάδες. Όταν όμως ληφθεί ως συμπληρωματικό της Πρακτικής Άσκησης (δηλούμενης ως μάθημα) ή του Θερινού Σχολείου Πάρου (δηλούμενου ως μάθημα) δίνει 2.5 μονάδες.

4. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Η πτυχιακή εργασία (Π.Ε.) είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση πτυχίου Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου.
2. Η Π.Ε. τυπικά εκπονείται κατά το τελευταίο εξάμηνο σπουδών. Συνιστάται, ωστόσο, η ουσιαστική ενασχόληση του φοιτητή να αρχίζει τουλάχιστο ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο ενωρίτερα.¹
3. Η Π.Ε. εργασία εκπονείται κατά προτίμηση ατομικά. Σε ειδικές περιπτώσεις, και κατόπιν συναίνεσης του επιβλέποντα καθηγητή, είναι δυνατή η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας απο ομάδα 2 ή περισσότερων ατόμων. Οι περιπτώσεις αυτές μπορεί να αφορούν σε:
 - εκτεταμένη έρευνα πεδίου
 - επεξεργασία μεγάλου όγκου στατιστικών, χαρτογραφικών κλπ δεδομένων σε ΗΥ
 - ταξίδια σε άλλες περιοχές της χώρας για συλλογή δεδομένων
 - συνδυασμό των πιο πάνω.
4. Δικαίωμα εγγραφής στο μάθημα “Πτυχιακή Εργασία” στο 8ο, ή μεταγενέστερα εξάμηνα (9^ο, 10^ο, κ.λ.π.), εξάμηνο έχουν φοιτητές που οφείλουν το πολύ 5 μαθήματα. Για να έχει όμως ο φοιτητής δικαίωμα παρουσίασης - εξέτασης της Π.Ε. του, θα πρέπει να έχει επιτύχει σε όλα τα μαθήματα που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ή να οφείλει το πολύ ένα (1) μάθημα. Σε οποιαδήποτε περίπτωση, προϋπόθεση για την παρουσίαση/εξέταση της πτυχιακής εργασίας είναι να έχει περάσει ο σπουδαστής όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών.
5. Η παρουσίαση της Π.Ε. πρέπει να γίνεται στα πλαίσια μιας από τις τρεις (3) εξεταστικές περιόδους και το αργότερο δύο εβδομάδες μετά το πέρας κάθε εξεταστικής περιόδου.
6. Το θέμα της Π.Ε. δηλώνεται με αίτηση του φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος κατά την εγγραφή του στο 8ο (ή μεταγενέστερο) εξάμηνο σπουδών. Στην αίτηση αναφέρονται: (α) Το θέμα της Π.Ε., και (β) το όνομα του επιβλέποντα² ή των επιβλεπόντων σε περίπτωση που το θέμα εντάσσεται σε περισσότερα του ενός γνωστικά πεδία. Στο τέλος της περιόδου ανάθεσης Π.Ε. η Γενική Συνέλευση του Τμήματος επικυρώνει την κατανομή θεμάτων Π.Ε. ανά επιβλέποντα. Ο κατάλογος με τα θέματα των πτυχιακών εργασιών αναρτάται στον Πίνακα Ανακοινώσεων του Τμήματος.
7. Όταν ο επιβλέπων καθηγητής, σε συνεννόηση και συνεργασία με τον φοιτητή, θεωρεί ότι η πτυχιακή εργασία έχει ολοκληρωθεί, ο φοιτητής υποβάλλει στη Γραμματεία αίτηση με την οποία ζητά να καθορισθεί η ημερομηνία παρουσίασης και εξέτασης της μέσα στο επόμενο 15ήμερο. Ο κατάλογος με τις παρουσιάσεις των πτυχιακών εργασιών αναρτάται στον Πίνακα Ανακοινώσεων του Τμήματος.
8. Ο επιβλέπων σε συνεργασία με τον φοιτητή, καθορίζει τα άλλα δύο μέλη της εξεταστικής επιτροπής των οποίων τα διδακτικά ή ερευνητικά τους ενδιαφέροντα εντάσσονται στο ευρύτερο γνωστικό πεδίο της Π.Ε. Η σύνθεση της εξεταστικής

¹ Ο φοιτητής διευκολύνεται αν έχει από προηγούμενα εξάμηνα εντοπίσει το γενικότερο γνωστικό πεδίο του θέματος της Π.Ε. του, έχει έρθει σε επαφή με τον αντίστοιχο διδάσκοντα και έχει αρχίσει να συλλέγει και μελετά τη σχετική βιβλιογραφία.

² Και στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να έχει προηγηθεί σχετική συνεννόηση μεταξύ φοιτητή και επιβλέποντα.

- επιτροπής οριστικοποιείται από την Γ.Σ. του Τμήματος κατόπιν σχετικής εισήγησης του επιβλέποντα δύο (2) μήνες πριν την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας. Είναι δυνατόν στην επιτροπή να συμμετέχει ένας «εξωτερικός» εξεταστής (διδάσκοντες από άλλα Τμήματα του Πανεπ. Αιγαίου ή και άλλα ΑΕΙ της χώρας) εφ' όσον κριθεί τούτο αναγκαίο για μια πιο ολοκληρωμένη αξιολόγηση της εργασίας.
9. Μία τουλάχιστον εβδομάδα πριν την καθορισμένη ημερομηνία παρουσίασης, ο φοιτητής πρέπει να παραδώσει ισάριθμα αντίγραφα της πτυχιακής εργασίας του στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής.
 10. Μετά την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής ενσωματώνει διορθώσεις και σχόλια που του έχουν γίνει πιθανά από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, και μέσα σε διάστημα 15 ημερών υποβάλλει πέντε (5) αντίγραφα της πτυχιακής εργασίας στη Γραμματεία του Τμήματος.
 11. Η υποστήριξη της Π.Ε. είναι προφορική ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και άλλων πιθανώς διδασκόντων-παρατηρητών. Ο φοιτητής θα πρέπει να έχει εκ των προτέρων συνεννοηθεί με τον επιβλέποντα για τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας. Η διάρκεια της παρουσίασης δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 30 λεπτά της ώρας. Ο φοιτητής θα πρέπει να είναι προετοιμασμένος να δεχθεί διευκρινιστικές ερωτήσεις ή και εποικοδομητική κριτική από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ή και από άλλους παριστάμενους διδάσκοντες του Τμήματος ή και άλλων Τμημάτων. Τη συζήτηση με αφορμή την υποστήριξη της Π.Ε. συντονίζει ο επιβλέπων.
 12. Κατά την ημέρα της παρουσίασης, η εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει για τη βαθμολόγηση της εργασίας η οποία κατατίθεται εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος σε ειδικό έντυπο αν πληρούνται όλες οι προηγούμενες προϋποθέσεις.
 13. Για τη βαθμολόγηση συνεκτιμούνται αφ' ενός μεν η ποιότητα της Π.Ε. και αφ' ετέρου η υποστήριξή της. Ο βαθμός της Π.Ε. υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμών των τριών μελών της εξεταστικής επιτροπής.
 14. Ο ελάχιστος προβιβάσιμος βαθμός που μπορεί να πάρει μια Π.Ε. είναι το 6. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας του και επανάληψης της μετά από αίτησή του. Η παρουσίαση της βελτιωμένης Π.Ε. δεν μπορεί να γίνει σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 2 μηνών. Αν αποτύχει και δεύτερη φορά, ο φοιτητής με αίτησή του στη Γραμματεία ζητά νέο θέμα στην ίδια ή σε άλλη γνωστική περιοχή, με τον ίδιο ή άλλο επιβλέποντα, προκειμένου να εγγραφεί ξανά στο μάθημα "Πτυχιακή εργασία" την περίοδο εγγραφής στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος.
 15. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα μία (1) μόνο φορά να αλλάξει θέμα της πτυχιακής εργασίας. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος με το νέο θέμα της πτυχιακής εργασίας. Η Γραμματεία ενημερώνει τη Γενική Συνέλευση για την αλλαγή του θέματος η οποία και το επικυρώνει. Η διαδικασία για την εκπόνηση της πτυχιακής με το νέο θέμα είναι όπως περιγράφηκε παραπάνω.
 16. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα μία (1) μόνο φορά να αλλάξει επιβλέποντα καθηγητή με ταυτόχρονη, όμως, αλλαγή θέματος της πτυχιακής εργασίας. Για την αλλαγή επιβλέποντα καθηγητή, ο φοιτητής πρέπει να υποβάλλει τεκμηριωμένη αίτηση στην Γενική Συνέλευση του Τμήματος η οποία εξετάζει και εγκρίνει ή όχι την αλλαγή. Αν εγκριθεί η αλλαγή του επιβλέποντα, ισχύουν όσα προβλέπει το άρθρο 16 περί αλλαγής θέματος πτυχιακής εργασίας.

Οδηγίες για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας δίνονται στο Παράρτημα Β2 αυτού του Κανονισμού.

E. ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

Ο υπολογισμός του βαθμού πτυχίου γίνεται έχοντας υπόψη:

Α) Τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν.1268/82 (ΦΕΚ 87 Α') όπως συμπληρώθηκε με την παρ.3 του άρθρου 4 του Ν.1674/86 (ΦΕΚ 203 τ.Α')

Β) Τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 43 του Ν.1268/82 (ΦΕΚ 87 τ.Α΄) και την Υ.Α. Β3/2166/87(ΦΕΚ 308/18.06.87, τ.Β΄)

με βάση τις οποίες για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που θα εισαχθούν στα ΑΕΙ από το ακαδημαϊκό έτος 87-88 και μετά λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου (άρθρο 25 παρ.12 Ν.1268/820), καθώς και της διπλωματικής εργασίας, όπου αυτή προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που εισάγονται στα ΑΕΙ από το ακαδημαϊκό έτος 87-88 και εντεύθεν πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος, και το άθροισμα των επί μέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών.

Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0.
- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.
- Μαθήματα με περισσότερες από 4 δ.μ. καθώς και η διπλωματική εργασία έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

ΣΤ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Υποχρεωτικά ή ΚΕΥ μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών τα οποία καταργούνται ή μεταφέρονται σε άλλο εξάμηνο, αντικαθίστανται από άλλα μαθήματα τα οποία προτείνει ο/η διδάσκων/ουσα που τον/την αφορούν και τα οποία εγκρίνει η ΓΣ του Τμήματος.
2. Για τους φοιτητές οι οποίοι έχουν αποτύχει σε μάθημα το οποίο έχει καταργηθεί και είναι υποχρεωμένοι να το παρακολουθήσουν ξανά, ισχύει η ύλη και οι γενικότερες απαιτήσεις του μαθήματος το οποίο αντικαθιστά αυτό που έχει καταργηθεί.

Ζ. ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΕΣ

Για κατατακτήριες εξετάσεις στο Τμήμα Γεωγραφίας ισχύουν τα ακόλουθα:

Z1. Κατηγορίες πτυχιούχων κατάταξης

1. **Πτυχιούχοι Πανεπιστημίων και Ανώτερων Σχολών**
Το ποσοστό κατατάξεων πτυχιούχων τμημάτων ΑΕΙ εσωτερικού και ισότιμων ιδρυμάτων του εξωτερικού καθώς και των παραγωγικών Σχολών Αξιοματικών και Σωμάτων Ασφαλείας, ορίζεται σε 3% επί του αριθμού των εισακτέων στο Τμήμα Γεωγραφίας.
2. **Πτυχιούχοι Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων**
Το ποσοστό κατατάξεων πτυχιούχων ΤΕΙ ορίζεται σε 5% επί του αριθμού των εισακτέων.
3. **Πτυχιούχοι Ανώτερων Σχολών υπερδιετούς κύκλου σπουδών**
Το ποσοστό κατατάξεων πτυχιούχων ανώτερων σχολών υπερδιετούς κύκλου σπουδών ορίζεται σε 2% επί του αριθμού των εισακτέων .
4. **Πτυχιούχοι Ανώτερων Σχολών διετούς κύκλου σπουδών**
Το ποσοστό κατατάξεων πτυχιούχων διετούς κύκλου σπουδών ορίζεται σε 1% επί του αριθμού των εισακτέων .

Z2. Διαδικασία Κατάταξης

Η επιλογή θα γίνει με εξετάσεις, οι οποίες θα διεξαχθούν με βάση τα οριζόμενα από τη σχετική υπουργική απόφαση, στα εξής μαθήματα:

- Σύγχρονη Ανθρωπογεωγραφία
- Ποσοτικές Μέθοδοι στη Γεωγραφία
- Φυσική Γεωγραφία

Πληροφορίες για την εξεταστέα ύλη παρέχονται από τη Γραμματεία του Τμήματος.

Z3. Δικαιολογητικά Κατάταξης

Υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος Γεωγραφίας από 1-15 Νοεμβρίου κάθε έτους από τον ίδιο τον πτυχιούχο ή από νόμιμα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του τα εξής:

1. Αίτηση ενδιαφερομένου
2. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου (προκειμένου για πτυχιούχους Α.Ε.Ι. εξωτερικού συνοποβάλλεται βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών τους, από το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α., ενώ για πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. εξωτερικού συνοποβάλλεται βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών τους από το Ι.Τ.Ε.).

Για μετεγγραφές από άλλα Τμήματα στο Τμήμα Γεωγραφίας ισχύουν οι σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β1

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΕΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ 2009-10

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΓΠ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΧΩΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΚΕΥ ΜΑΘΗΜΑ	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ
Πολυμεταβλητή Ανάλυση	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΣΓΠ: Εφαρμογές	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΓΠ
Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Οικογεωγραφία της Μεσογείου και της Ελλάδος	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
Θεματική Χαρτογραφία	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ
Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία – Υδρολογία, Χαρτογράφηση	ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΙΙ/ ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ
Διαχείριση Υδατικών Πόρων	Υδρογεωγραφία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β2

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Η Π.Ε. δεν μπορεί να είναι μια μηχανιστική «συρραφή» υπαρχουσών μελετών, βιβλίων, άρθρων, στοιχείων κλπ πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Επίσης δεν μπορεί να είναι περιγραφική. Πρέπει να είναι ερευνητική (με υποθέσεις εργασίας ή ερωτήματα προς διερεύνηση, μέθοδο, αναλυτικό τμήμα και συμπεράσματα). Με άλλα λόγια, πρέπει να εμπεριέχει ένα στοιχείο προσωπικής συμβολής του φοιτητή. Γενικά, κατά την εκπόνηση της Π.Ε. ο φοιτητής ενεργοποιείται προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:
 - Εφαρμόζει ή επαναλαμβάνει, για καλύτερη αφομοίωση, ποικίλες γνώσεις και μεθόδους που απέκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών του
 - Συνηθίζει στην αναζήτηση βιβλιογραφίας και άλλων πηγών πληροφορίας που ανοίγουν το δρόμο προς την έρευνα ή προς την επαγγελματική σταδιοδρομία
 - Εφαρμόζει την επιστημονική μέθοδο στα πλαίσια μιας βασικά ερευνητικής διαδικασίας
2. Η Π.Ε. εκπονείται με ευθύνη του φοιτητή και στοχεύει στο να αναπτυχθούν απ' αυτόν δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες. Θα πρέπει να αποφεύγεται η μηχανιστική εφαρμογή οδηγιών του επιβλέποντα χωρίς τουλάχιστον κριτική θεώρηση/ανάλυσή τους από πλευράς φοιτητή.
3. Ο φοιτητής συνεννοείται με τον επιβλέποντα για τον τρόπο εργασίας και παρακολούθησης του θέματός του. Αναμένεται γενικά από το φοιτητή η διάθεση σημαντικού απο το χρόνο του για μια σειρά ενεργειών όπως:
 - για τη μελέτη της σχετικής ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας
 - για την ανεύρεση και επεξεργασία στατιστικού και άλλου πληροφοριακού υλικού σχετικού με το θέμα του
 - για διενέργεια επιτόπιας, πιθανότατα, έρευνας (εργασία πεδίου)
 - για την επεξεργασία και την τελική συγγραφή της εργασίας.
4. Συνιστάται ο φοιτητής να προγραμματίζει έτσι το χρόνο του ώστε οι δύο τελευταίοι μήνες πριν την ημερομηνία παρουσίασης να αφιερώνονται αποκλειστικά στον τελικό έλεγχο και συγγραφή της εργασίας.
5. Το μέγεθος της εργασίας εναπόκειται στην κρίση του φοιτητή και σχετίζεται με τις απαιτήσεις και ιδιαιτερότητες του θέματος. Συνιστάται, γενικά, να αποφεύγονται οι πολύ μεγάλες εργασίες. Ένα μέγεθος 100 το πολύ σελίδων 1,5 διαστήματος γραμματοσειρών Η/Υ θα ήταν ενδεδειγμένο, χωρίς αυτό να αποτελεί περιοριστικό κριτήριο. Σε κάθε περίπτωση, αξιολογείται περισσότερο η επιστημονική πληρότητα της εργασίας παρά το μέγεθός της.
6. Η εργασία πρέπει να παραδίδεται απαραίτητως γραμμένη σε ΗΥ και δεμένη σε μέγεθος DIN Α4. Στο εξώφυλλο θα πρέπει να περιέχονται κατά σειρά (από πάνω προς τα κάτω):
 - ο λογότυπος του Πανεπιστημίου και του Τμήματος,
 - ο τίτλος της εργασίας,
 - το ονοματεπώνυμο του φοιτητή
 - το όνομα του επιβλέποντα
 - ο χρόνος κατάθεσής της
7. Σε περίπτωση που περιέχονται μεγάλοι χάρτες (μεγαλύτεροι από DIN Α3), θα πρέπει να υποβάλλονται σε ξεχωριστό ντοσιέ μαζί με το κυρίως τεύχος της εργασίας.
8. Η εργασία πρέπει να είναι διαρθρωμένη κατά τα πρότυπα των επιστημονικών μονογραφιών και μελετών. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να περιλαμβάνεται:
 - Πρόλογος
 - Πίνακας περιεχομένων
 - Κατάλογος πινάκων, διαγραμμάτων, σχεδίων και χαρτών
 - Περίληψη
 - Προαιρετική Περίληψη σε μια διεθνή γλώσσα (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά)
 - Εισαγωγή
 - Κυρίως κείμενο (Κεφάλαια – Μέθοδοι, Αποτελέσματα, Συζήτηση)
 - Συμπεράσματα-Προτάσεις (εάν υπάρχουν)
 - Βιβλιογραφία
 - Παραρτήματα (εάν υπάρχουν)
9. Στον πρόλογο (μεγ. μια σελίδα) ο φοιτητής αναφέρεται στη διαδικασία εκπόνησης της εργασίας του. Επίσης καταγράφονται ευχαριστίες προς όλους εκείνους που με τον ένα ή άλλο τρόπο

- συνέβαλλαν στην υλοποίηση της εργασίας (διδάσκοντες, στελέχη οργανισμών, ενδεχομένως ερωτώμενοι, κλπ).
10. Στην περίληψη δίνεται μια σαφής και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου, της μεθόδου και των συμπερασμάτων της εργασίας σε μία το πολύ σελίδα.
 11. Στην εισαγωγή παρουσιάζεται αναλυτικά το αντικείμενο και ο στόχος της εργασίας, καθώς και η συμβολή της είτε στην επίλυση συγκεκριμένου γεωγραφικού προβλήματος της πραγματικότητας ή στον έλεγχο μιας ερευνητικής υπόθεσης, ή στη γενικότερη κριτική και ανάπτυξη της γνώσης. Αναφέρεται επίσης ο προβληματισμός που προκάλεσε την ανάγκη επεξεργασίας του συγκεκριμένου θέματος, τα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα (ή υποθέσεις) προς έλεγχο και διερεύνηση, καθώς και η μεθοδολογία προσέγγισής τους. Κατόπιν παρατίθεται μια μικρή περιγραφή (3-4 σειρές) του κάθε κεφαλαίου. Τέλος, επισημαίνονται οι αντικειμενικές δυσκολίες που τυχόν προέκυψαν κατά την εκπόνηση της εργασίας και αιτιολογείται η επιστημονική και κοινωνική σκοπιμότητά της.
 12. Το κυρίως κείμενο χωρίζεται σε αριθμημένα κεφάλαια (κεφ. 1, κεφ. 2, κ.ο.κ) κάθε ένα από τα οποία αντιστοιχεί σε μια συγκεκριμένη ενότητα και τα οποία έχουν μεταξύ τους μια λογική αλληλουχία στην εξέλιξη της εργασίας. Τα κεφάλαια μπορούν να χωρίζονται σε υποκεφάλαια και εδάφια αριθμημένα κατά το δεκαδικό σύστημα (π.χ. 3.1, 3.1.1). Στα κεφάλαια περιλαμβάνεται το κυρίως αναλυτικό τμήμα της εργασίας. Οι αναφορές στη βιβλιογραφία πρέπει να γίνονται απευθείας μέσα στο κείμενο με το σύστημα Harvard, π.χ. (βλ. Massey 1984: 145-147), ενώ η πλήρης αναφορά στο κάθε βιβλίο γίνεται στο τέλος της εργασίας, στη βιβλιογραφία. Δευτερεύοντα ή συμπληρωματικά στοιχεία, σχόλια κλπ παρατίθενται σε αριθμημένες υποσημειώσεις στο τέλος κάθε σελίδας.
 13. Στα συμπεράσματα-προτάσεις περιλαμβάνονται τα κύρια ευρήματα της εργασίας, αιτιολογημένες απόψεις και προτάσεις (αν η εργασία έχει και χαρακτηριστικά εφαρμογής).
 14. Στη βιβλιογραφία περιλαμβάνονται όλα τα έργα (βιβλία, μελέτες, άρθρα, εισηγήσεις σε συνέδρια, στατιστικά δελτία, αναλύσεις στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ντοκουμέντα οργανισμών, κλπ) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας του. Η παράθεση γίνεται κατά αλφαβητική σειρά ονόματος συγγραφέα. Πιο αναλυτικά παρατίθενται:
 - το όνομα του συγγραφέα ή των συγγραφέων ή του φορέα
 - χρονολογία έκδοσης
 - τίτλος έργου
 - λοιπά προσδιοριστικά στοιχεία.
 15. Παραδείγματα:
 - ECONOMIST, Jan. 18-24, 1997 (Global Economy, Local Mayhem?), pp. 13-14 (περίπτωση ανάλυσης στον περιοδικό τύπο).
 - Hadjimichalis, C. (1993) The Fringes of Europe And EC Integration: A View From The South. Στο: Greece In Europe: Spatial Planning And Regional Policy Towards The Year 2000, Proceedings of International Conference, Athens 1993, pp. 1-30. (περίπτωση εισήγησης δημοσιευμένης σε πρακτικά συνεδρίου).
 - Leontidou, L. (1990) The Mediterranean City in Transition. Cambridge, Cambridge University Press. (περίπτωση βιβλίου)
 - OECD (1990) Historical Statistics 1960-1988. Paris (περίπτωση στατιστικού εντύπου)
 - Powell, W.W. (1990) Neither Market Nor Hierarchy: Network Forms of Organization. Research in Organizational Behaviour 12: 295-336. (περίπτωση άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό)
 - ΤΟ ΒΗΜΑ, 8-2-1998 (Οι μύθοι της παγκοσμιοποίησης), σ. Α18. (περίπτωση ανάλυσης στον ημερήσιο τύπο)
 - ΥΠΕΧΩΔΕ, (1984) Ν. Αχαΐας: Προτάσεις Χωροταξικής Οργάνωσης. Αθήνα. (περίπτωση μελέτης φορέα)
 - ΦΕΚ 33Α/14-3-1983 (Ν. 1337/83 για την επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, την οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις). (Περίπτωση κρατικού ντοκουμέντου)
 16. Σε παραρτήματα μπορούν γενικά να μπαίνουν διάφορα στοιχεία βοηθητικής ή και συμπληρωματικής σημασίας σε σχέση με αυτή καθ' εαυτή την εργασία.
 17. Οι πίνακες, τα διαγράμματα, τα σχήματα, οι χάρτες και οι τυχόν εικόνες (φωτογραφίες) φέρουν δική τους αυτοτελή αρίθμηση -που σχετίζεται με την αρίθμηση του κεφαλαίου στο οποίο εντάσσονται- καθώς και επεξηγηματικό τίτλο (λεζάντα). Η αναφορά στους πίνακες, διαγράμματα κλπ γίνεται μέσα στο κείμενο, πχ (βλ. Πιν. 3.1, Διάγραμμα 3.5). Οι πίνακες, τα διαγράμματα κλπ μπορούν να τοποθετούνται είτε κατ' ευθείαν μέσα στο κείμενο είτε σε παράρτημα, κατά την

κρίση του φοιτητή. Στο κάτω μέρος κάθε ενός από τα παραπάνω, πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφεται η πηγή από την οποία ο φοιτητής συνέλεξε τα στοιχεία αυτά.

18. Παραδείγματα:
- Πηγή: ΚΕΠΕ, Διαπεριφερειακή Ανάλυση και Πολιτική, Αθήνα 1995, σελ. 134 (σε περίπτωση παράθεσης αυτούσιου πίνακα/ διαγράμματος/ χάρτη).
 - Πηγή: Δική μας επεξεργασία με βάση ΕΣΥΕ, Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1986, Αθήνα 1987, σελ. 446 (σε περίπτωση που με βάση δοσμένο πίνακα/διάγραμμα κάνουμε δική μας επεξεργασία σε πίνακα/διάγραμμα/ χάρτη)
 - Πηγή: Δική μας επεξεργασία με βάση στοιχεία του πίν. 3.7 (σε περίπτωση που με βάση δικό μας πίνακα δημιουργούμε άλλο πίνακα/ διάγραμμα/ χάρτη)
 - Πηγή: Δική μας επεξεργασία με βάση έρευνα πεδίου (σε περίπτωση που δημιουργούμε πίνακα/διάγραμμα/χάρτη με βάση στοιχεία που έχουμε συλλέξει σε έρευνα πεδίου –πχ ερωτηματολόγια ή συνεντεύξεις)
 - Πηγή: National Geographic, No. 1233, φωτ. 32 (σελ. 49) (σε περίπτωση που παραθέτουμε αυτούσια μια φωτογραφία από έντυπο).
 - Πηγή: Δική μας φωτογράφιση
19. Οι πίνακες και τα διαγράμματα συνιστάται να δημιουργούνται σε ΗΥ με τη βοήθεια ειδικού λογισμικού. Οι χάρτες, εάν υπάρχουν, συνιστάται να είναι σχεδιασμένοι σε ΗΥ (GIS). Σε ενάντια περίπτωση, θα πρέπει να είναι σχεδιασμένοι με βάση τις αρχές της τεχνικής σχεδίασης. Παρακάτω δίνονται οδηγίες για το σχεδιασμό των χαρτών.
20. Άλλα σχήματα (π.χ. σκίτσα, σκαριφήματα, κλπ,) μπορεί να είναι σχεδιασμένα με το χέρι και με τη δέουσα προσοχή που αρμόζει στον επιστημονικό χαρακτήρα της Π.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β3

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΧΑΡΤΩΝ – ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τίτλος/υπόμνημα/όρια

Είναι ευδιάκριτος ο τίτλος;
Είναι απαραίτητος ο υπότιτλος; Είναι απαραίτητος ο τίτλος του υπομνήματος;
Είναι τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στο χάρτη όμοια με αυτά που παρουσιάζονται στο υπόμνημα;

Κείμενο

Είναι το κείμενο ευανάγνωστο;
Η θέση του κειμένου είναι ισορροπημένη και ευανάγνωστη;
Είναι το κείμενο ορθογραφημένο;

Σχήματα – Υπόβαθρο

Αναγνωρίζονται τα χαρακτηριστικά των σχημάτων εύκολα μέσω οπτικής ανάγνωσης;

Γενικό περίγραμμα, Οπτική ισορροπία

Είναι ο χάρτης σωστά σχεδιασμένος;
Υπάρχει μεγάλο κενό στο χάρτη;
Είναι το μέγεθος, το σχήμα και ο προσανατολισμός του χάρτη σωστός; (Προτεινόμενο μέγεθος Α4 ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις Α3)

Συμβολισμός

Είναι τα σύμβολα του χάρτη καθαρά και ευδιάκριτα;
Είναι σχεδιασμένα τα σημειακά, γραμμικά και επιφανειακά χαρακτηριστικά σωστά και τοποθετημένα με σωστό τρόπο;

Γενικές Πληροφορίες που αναφέρονται σε όλους τους χάρτες

Όνοματεπώνυμο
Έτος σύνταξης του χάρτη
Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν